ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
Τηλέφωνο: 2103382208
Fax: 2103616464
E-mail: alexan@acci.gr

Αθήνα,01/02/2019
Αριθ.Πρωτ.:1337992

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ».**

Την **31/01/2019** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ,** το διακριτικό τίτλο INTRACOM TELECOM και αριθμό ΓΕΜΗ **6617101000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1657473** οι εγκεκριμένες από την **07/09/2018 Γενική Συνέλευση** οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση **01/01/2017 έως 31/12/2017**.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1657474** η από **07/09/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης** σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από **01/01/2018 έως 31/12/2018**:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.»** με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 107.

«Η καταχώριση έγινε, μετά από τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9, παράγρ. 2, του Ν. 4548/2018 (ΦΕΚ 104/Α) και την Οδηγία με ΑΔΑ: 647Θ465ΧΙ8-ΞΦ5 (αρ. πρωτ. 141372/ 28-12-2018) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν.3419/2005 όπως ισχύει».

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

Αρ. ΓΕΜΗ: 006617101000

ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

31 Δεκεμβρίου 2017

Περιεχόμενα **Σελίδα**

Έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου 3
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 14
Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση συνολικού εισοδήματος για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017 19
Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017 20
Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017 21
Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017 22
Σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την διαχειριστική χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. 23
1. Γενικές πληροφορίες για την εταιρεία και τις θυγατρικές της 23
2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές 24
2.1 Βάση σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων 24
2.2 Βάση ενοποίησης 24
2.3 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 25
3. Αλλαγές λογιστικών πολιτικών και γνωστοποιήσεων 42
4. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοικήσεως 47
5. Διαχείριση κεφαλαίου 50
6. Πληροφορίες ομίλου 51
7. Συνενώσεις επιχειρήσεων και απόκτηση μη ελεγχουσών συμμετοχών 51
8. Από κοινού συμφωνίες 51
9. Πωλήσεις 52
10. Έξοδα ανά κατηγορία 53
11. Λοιπά λειτουργικά έσοδα - (έξοδα) 54
12. Χρηματοοικονομικά έσοδα - (έξοδα) 55
13. Παροχές σε εργαζομένους 56
14. Φόρος εισοδήματος 56
15. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία 59
16. Επενδυτικά ακίνητα 61
17. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 62
18. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες 64
19. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση 65
20. Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία 66
21. Αναβαλλόμενη φορολογία 66
22. Αποθέματα 68
23. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 69
24. Χρηματικά διαθέσιμα και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις 71
25. Μετοχικό κεφάλαιο 71
26. Αποθεματικά 72
27. Δάνεια 73
28. Προβλέψεις για υποχρεώσεις και έξοδα 74
29. Επιχορηγήσεις 76
30. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία 76
31. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 78
32. Ανειλημμένες υποχρεώσεις 78
33. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις 79
34. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 82
35. Στόχοι και πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου 83
36. Αλλαγές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες 86
37. Χρηματοοικονομικά μέσα 87
38. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης 88

Έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Ιντρακόμ Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιακών Λύσεων» και διακριτικό τίτλο «Intracom Telecom» προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017

1. Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Η ΙΝΤΡΑΚΟΜ Α.Ε. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ διατηρεί την ανταγωνιστικότητα της στηριζόμενη σε καινοτόμα προϊόντα που σχεδιάζονται και αναπτύσσονται από τα τμήματα έρευνας και ανάπτυξης της Εταιρείας και τα οποία βρίσκονται στο επίκεντρο των ταχύτερα αναπτυσσόμενων τομέων της αγοράς. Στα πιο πρόσφατα περιλαμβάνονται:

- **UltraLink™-GX80:** Ραδιοσύστημα τεχνολογίας E-Band το οποίο λειτουργεί στις συχνότητες 71-76 / 81-86 GHz και έχει αναπτυχθεί για να παρέχει χωρητικότητες συγκρίσιμες με αυτές των λύσεων οπτικής ίνας αλλά με χαμηλότερο κόστος εγκατάστασης. Οι ταχύτητες που επιτυγχάνει φθάνουν έως και τα 10 Gbit/s αμφίδρομα και σε αποστάσεις που υπερβαίνουν τα 8 χιλιόμετρα.

- **WiBAS™-Connect:** Η νεότερη πολυσημειακή (PtMP) πλατφόρμα της Intracom Telecom, που λειτουργεί στις συχνότητες των 10,5 GHz, 26 GHz και 28 GHz, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες της αγοράς για ευρυζωνικες υπηρεσίες οικιακής και εταιρικής πρόσβασης.

- **UltraLink™-BX70:** Ραδιοσύστημα τεχνολογίας E-Band το οποίο εξυπηρετεί τις ανάγκες της αγοράς για υπηρεσίες ασύρματης διασύνδεσης και διασύνδεσης επιχειρήσεων. Λειτουργεί στις συχνότητες 71-76 GHz και προσφέρει ταχύτητες που υπερβαίνουν το 1 Gbit/s σε αποστάσεις που ξεπερνούν τα 5 χιλιόμετρα.

- **Ultralink™-FX80:** Ραδιοσύστημα τεχνολογίας E-Band μικρών διαστάσεων και εξολοκλήρου εξωτερικής εγκατάστασης το οποίο ενσωματώνει κεραία τύπου πάνελ προσφέροντας υπερυψηλές ταχύτητες (έως 3 Gbit/s και στις δύο κατευθύνσεις), ενώ λειτουργεί στο φάσμα συχνοτήτων 71-76 / 81-86 GHz.

- **StreetNode™ FCC Compliant:** Μια νέα λύση για 4G small-cell backhaul, συμβατή με τις προδιαγραφές FCC των Η.Π.Α., που λειτουργεί στις συχνότητες των 28 GHz και 60 GHz. Η επαναστατική αυτή σειρά προϊόντων small-cell backhaul, με δυνατότητες αυτό-ευθυγράμμισης της κεραίας, είναι ειδικά σχεδιασμένη για να αντιμετωπίσει τις πολλαπλές προκλήσεις των δικτύων για 4G backhaul.

- **OmniBAS™-OSDR & WiBAS™-OSDR:** Το Outdoor Software-Defined Radio (OSDR) αποτελεί μια προηγμένη μικροκυματική λύση εξωτερικού χώρου με ενσωματωμένο λογισμικό, η οποία προσφέρει κορυφαία και οικονομικά αποδοτική IP συνδεσιμότητα και ασύγκριτο πλεονέκτημα λειτουργώντας τόσο ως σημειακή (Point-to-Point) όσο και ως πολυσημειακή (Point-to-MultiPoint) πλατφόρμα.

- **OmniBAS™:** Η οικογένεια μικροκυματικών προϊόντων επόμενης γενιάς, η οποία βασίζεται αποκλειστικά σε τεχνολογίες μετάδοσης πακέτων, απαρτίζεται από λύσεις μοναδικής ευελιξίας, μεγάλου εύρους ζώνης και κορυφαίων επιδόσεων και χαρακτηριστικών, όπως η ενσωμάτωση της διαμόρφωσης 4096-QAM, εδραιώνοντάς την στις κορυφαίες λύσεις της αγοράς.

- **uni\|MS™:** Η 6η γενιά της πλατφόρμας διαχείρισης συστημάτων και δικτύων. Έχει σχεδιασθεί ώστε να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις διαχείρισης πολύπλοκων αλλά και μεγάλων δικτύων, χάρις στην ενοποιημένη αρχιτεκτονική της, το πλήθος αυτοματισμών που παρέχει αλλά και την απλότητα της επικοινωνίας με τον χρήστη (user interface).

- **uni\|MS™ Connected Site:** Νέα εφαρμογή λογισμικού για τη διαχείριση και παρακολούθηση υποδομών και εγκαταστάσεων με στόχο τη βελτιστοποίηση του κόστους λειτουργίας αυτών. Η εφαρμογή Connected Site είναι βασισμένη στην πλατφόρμα uni\|MS™ αξιοποιώντας τις τεράστιες δυνατότητες που διαθέτει για διαχείριση μεγάλου αριθμού αντικειμένων.

- **Virtualized WiFi Services Platform:** Μοναδική λύση που επιτρέπει την ενοποιημένη διαχείριση σημείων πρόσβασης Wi-Fi, παρέχοντας κεντρική διαχείριση δικτύου αλλά και σχεδιασμού & υλοποίησης καινοτόμων υπηρεσιών. Η λύση της Intracom Telecom επιτρέπει στους παρόχους να μοιράζονται και

να χρησιμοποιούν αποδοτικά τους διαθέσιμους φυσικούς πόρους WiFi, μέσω ενός άκρως φιλικού και αυτοματοποιημένου περιβάλλοντος SDN/NFV. Με το «πάτημα ενός κουμπιού», κάθε συνεργαζόμενος πάροχος μπορεί να ρυθμίσει και να παραμετροποιήσει εικονικές (virtual) δικτυακές υποδομές σαν να ήταν ο μόνος ιδιοκτήτης των αντίστοιχων φυσικών πόρων, ενώ με τη χρήση μίας πλούσιας βιβλιοθήκης Virtual Network Functions (VNFs) έχει τη δυνατότητα να σχεδιάζει και να προσφέρει μοναδικές υπηρεσίες συνδεσιμότητας, ελαχιστοποιώντας τον απαιτούμενο χρόνο διάθεσης των υπηρεσιών αλλά και την αναγκαία επένδυση.

- **Unified IoT Orchestration platform (uiTOP™):** Πλατφόρμα κεντρικής διαχείρισης και ελέγχου για την αποτελεσματική οργάνωση πολλαπλών υπηρεσιών Internet of Things (IoT) και "Έξυπνης Πόλης", παρέχοντας συγκεντρωτικές πληροφορίες αλλά και έλεγχο των Smart Assets του δήμου (έξυπνος φωτισμός, διαχείριση απορριμμάτων, έλεγχος κυκλοφορίας και ήχου, έξυπνη διαχείριση στάθμευσης, έξυπνη ενεργειακή μέτρηση & διαχείριση, κ.λπ.) δίνοντας τη δυνατότητα για αποτελεσματική εποπτεία, αυτοματισμό και αυξημένη αποδοτικότητα και ασφάλεια, επιτρέποντας παράλληλα την παροχή καινοτόμων υπηρεσιών και τη δημιουργία νέων πηγών εσόδων.

- **Πλατφόρμα BigStreamer™ και κάθετες λύσεις:** Μία πλειάδα κάθετων εφαρμογών βασισμένων στην τεχνολογία ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων (Big Data Analytics) καλύπτει ανάγκες πελατών σε διάφορους τομείς, όπως αυτούς των τηλεπικοινωνιών, της ενέργειας, των χρηματο-οικονομικών υπηρεσιών, των «έξυπνων πόλεων» και του IoT. Οι παραπάνω εφαρμογές, σχεδιασμένες και υλοποιημένες πάνω από την ισχυρή real-time πλατφόρμα της εταιρείας με χρήση τεχνικών Machine Learning, δίνουν μοναδικές λύσεις σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες ανάλυσης και μοντελοποίησης της ομάδας Data Scientists της Intracom Telecom, διαθέτοντας μοναδική εμπειρία στους τομείς δράσης τους.

- **NGINius-Apps™:** Σουίτα που δίνει τη δυνατότητα στους παρόχους να προσφέρουν προηγμένες υπηρεσίες φωνής και δεδομένων πάνω από διαφορετικά δίκτυα, με μοναδικούς, ευέλικτους μηχανισμούς χρεώσεων που τους διαφοροποιούν από τον ανταγωνισμό. Η λύση **NGINius-Charging™** αποτελεί ένα πλήρες σύστημα Διαχείρισης Εσόδων (Revenue Management) πραγματικού χρόνου, το οποίο έχει προσαρμοστεί για την εξυπηρέτηση καθετοποιημένων αγορών, όπως των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της ενέργειας και των οργανισμών κοινής ωφέλειας, προκειμένου οι πάροχοι να αξιοποιούν τις υπηρεσίες τους αποτελεσματικά, υποστηρίζοντας όλα τα παραδοσιακά αλλά και τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα (B2B2x) που εμφανίζονται στο χώρο του IoT.

- **fs|cdn™ anywhere:** Πλατφόρμα υπηρεσιών ψηφιακού περιεχομένου που επιτρέπει την ασφαλή διανομή περιεχομένου βίντεο πάνω από οποιοδήποτε IP δίκτυο και μέσω οποιασδήποτε διασυνδεδεμένης συσκευής του τελικού χρήστη. Προσφέροντας μία πληθώρα συναρπαστικών και εξατομικευμένων υπηρεσιών ψηφιακού περιεχομένου, οι πάροχοι μπορούν να προσφέρουν, μέσω μίας και μόνον πλατφόρμας υπηρεσίες περιεχομένου σε οικιακούς αλλά και εταιρικούς χρήστες, επιταχύνοντας την απόσβεση της επένδυσης και την μεγιστοποίηση της «εμπειρίας του πελάτη».

- **e-Health:** Η Intracom Telecom δραστηριοποιείται στον τομέα της Υγείας παρέχοντας μία πρωτοποριακή και ολοκληρωμένη λύση Συστημάτων Διαχείρισης και Αρχειοθέτησης Ιατρικής Εικόνας (PACS), σχεδιασμένη σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες τεχνολογίες στο χώρο του ICT. Η λύση προσφέρεται στον τελικό πελάτη με τη μορφή της Υπηρεσίας μέσω αρχιτεκτονικής Cloud. Επιπρόσθετα, προσεγγίζει την αγορά της Υγείας με «πακέτο λύσεων» έξυπνα προσαρμοσμένο για Οργανισμούς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, όπως νοσοκομεία, στο οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ενσύρματες και ασύρματες δικτυακές υποδομές, IP τηλεφωνία, συστήματα τηλεδιάσκεψης και τηλεϊατρικής.

- **Συστήματα Έξυπνων Μετρητών:** Η Εταιρεία έχει αναπτύξει λύσεις έξυπνης τηλεμέτρησης. Οι λύσεις αφορούν στην αυτόματη ανάγνωση δεδομένων χρήσης και την διαχείριση του ηλεκτρικού ρεύματος, του φυσικού αερίου και της θέρμανσης, και προαιρετικά τη διαβίβαση στοιχείων σε portals ή / και εφαρμογές κινητών τηλεφώνων.

- **Υπολογιστικό Νέφος (Cloud computing):** Η Εταιρεία έχει αναπτύξει ένα εκτενές χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών Υπολογιστικού Νέφους για μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που διατίθεται μέσω μεταπωλητών, που περιλαμβάνει υπηρεσίες Infrastructure & Software as a Service, όπως Virtual Machines, Virtual Data Center, Backup, Archiving, Security και Disaster Recovery. Η έμφαση δίνεται στις υψηλού επιπέδου μεθόδους ασφαλείας οι οποίες εγγυώνται ότι ο κάθε πελάτης ξεχωριστά θα

προσαρμοστεί με ασφάλεια στη νέα εποχή και θα υλοποιήσει τα σχέδιά του για μια αποτελεσματική μετάβαση στο Νέφος.

- **Υπηρεσίες Ανάπτυξης Λογισμικού:** Η Εταιρεία συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάπτυξη και εξέλιξη των προϊόντων των πελατών της, αναπτύσσοντας για λογαριασμό τους (outsource) λογισμικό υψηλής ποιότητας για καινοτόμα τηλεπικοινωνιακά συστήματα. Με πλήρη εφαρμογή μεθοδολογιών Agile και με την εφαρμογή μηχανισμών και διαδικασιών Διασφάλισης Ποιότητας και Ασφάλειας, η Intracom Telecom είναι σε θέση να αναλάβει το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παράδοση και την υποστήριξη πολύπλοκων συστημάτων, πάντα εντός του χρόνου, του κόστους και των προδιαγραφών που θέτει ο πελάτης.

- **Υπηρεσίες ICT:** Η Intracom Telecom προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών υψηλής ποιότητας που σχετίζεται με τη δημιουργία αλλά βελτιστοποίηση του Μηχανογραφικού Κέντρου (Data Center), την εικονικοποίηση των συστημάτων (Virtualization), τη δικτύωση καθώς και την ασφάλεια δικτύων, συστημάτων και πληροφοριών. Η εμπειρία της Εταιρείας στην παράδοση μεγάλης κλίμακας έργων και η ανεπτυγμένη τεχνογνωσία της στην ολοκλήρωση συστημάτων και με προϊόντα άλλων προμηθευτών εγγυώνται στον πελάτη υψηλής ποιότητας υπηρεσίες συντήρησης και υποστήριξης.

- **Λύσεις για «Έξυπνες Πόλεις»:** Η Εταιρεία έχει αναπτύξει λύσεις κατάλληλες για την «Έξυπνη Πόλη», αξιοποιώντας την υπάρχουσα υποδομή φωτισμού προκειμένου να προσφέρει νέες εφαρμογές και υπηρεσίες, όπως έξυπνο φωτισμό, έξυπνη στάθμευση, διαχείριση αποβλήτων, παρακολούθηση της κυκλοφορίας καθώς και υπηρεσίες κινητικότητας. Η Intracom Telecom, σε συνεργασία με την Ισπανική Net4things, προσφέρει λύσεις για το συνδεδεμένο αυτοκίνητο.

2. Σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2017

- Η Intracom Telecom ίδρυσε στην Ιταλία την θυγατρική "Intracom Telecom Italia s.r.l." στοχεύοντας στην περαιτέρω προώθηση του χαρτοφυλακίου λύσεων της στην τοπική αγορά, την ανάληψη νέων έργων και την υποστήριξη υλοποιήσεων.

- Με τη συνεδρίαση της 1ης Νοεμβρίου 2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας Intracom Telecom Holdings International Ltd, η οποία είναι 100% θυγατρική της μητρικής εταιρείας, αποφασίστηκε η ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στην Ισπανία. Η ίδρυση της θυγατρικής ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2018.

- Η Εταιρεία ανακοίνωσε την υπογραφή σύμβασης με το Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) για την συμμετοχή της στο συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΕ, ως μέρος του Ερευνητικού Θεματικού τομέα του 7ου Προγράμματος Πλαισίου Έρευνας και Ανάπτυξης, έργο «EWISA» (Early Warning for Increased Situational Awareness) που αφορά στην παροχή υπηρεσιών ασφάλειας – επιτήρησης συνόρων.

- Η Εταιρεία ανακοίνωσε την προμήθεια των ασύρματων συστημάτων της (σημειακής και πολυσημειακής αρχιτεκτονικής) καθώς και της πλατφόρμας διαχείρισης δικτύου uni|MS™ στην ZOSM (Zakład Obsługi Systemu Monitoringu m. st. Warszawy), εταιρεία παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης της πρωτεύουσας της Πολωνίας, για την αντιμετώπιση των απαιτητικών αναγκών υποστήριξης του δικτύου παρακολούθησης (βίντεο) της Βαρσοβίας.

- Η Εταιρεία δημιούργησε νέα κανάλια προώθησης και πώλησης των προϊόντων της στην Ιταλία μέσω των οποίων επεκτείνει τις πωλήσεις των ασύρματων λύσεων της σε παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο ίντερνετ (ISPs), στην Άπω Ανατολή (Ινδονησία, Φιλιππίνες, Αυστραλία) και τη Βόρεια Αφρική με κέντρο το Μαρόκο.

- Η Intracom Telecom υλοποίησε σημαντικό μέρος από την πολυετή σύμβαση πλαίσιο με την εταιρεία MTS Ρωσίας για την προμήθεια συστημάτων E-Band υψηλών ταχυτήτων. Σημαντικό μέρος του πωληθέντος εξοπλισμού υποστήριξε τις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της χώρας κατά τη διάρκεια του παγκοσμίου κυπέλλου ποδοσφαίρου στη Ρωσία το καλοκαίρι του 2018.

- Η Intracom Telecom ανακοίνωσε ότι, από κοινού με την MGTS, έναν από τους μεγαλύτερους παρόχους τηλεπικοινωνιών στην Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών και μέλος του Ομίλου MTS, ολοκλήρωσε με επιτυχία τις δοκιμές της πλατφόρμας Virtualized Wi-Fi Services της Intracom Telecom. Η MGTS

αποτελεί πλέον έναν από τους πρώτους παρόχους τηλεπικοινωνιών που υιοθετεί τέτοιες τεχνολογίες SDN & NFV για τους εταιρικούς πελάτες της.

- Η Εταιρεία ανακοίνωσε την προμήθεια της μικροκυματικής πλατφόρμας, StreetNode™ 26GHz, στην ProRail, τον εθνικό φορέα διαχείρισης σιδηροδρομικών υποδομών της Ολλανδίας με δίκτυο 3.000 χλμ., για την ασύρματη διασύνδεση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) και υποδομών ασφάλειας σε σιδηροδρομικούς σταθμούς.

- Η Intracom Telecom, συμμετείχε στο Παγκόσμιο Συνέδριο Κινητής Τηλεφωνίας Mobile World Congress Americas (12-14 Σεπτεμβρίου 2017, Σαν Φρανσίσκο) όπου παρουσίασε μία σειρά νέων προϊόντων και λύσεων με έμφαση στους τομείς της ασύρματης πρόσβασης και μετάδοσης, του τηλεπικοινωνιακού λογισμικού και των λύσεων IoT για τη διασύνδεση των «Έξυπνων Πόλεων».

- Η Intracom Telecom ανακοίνωσε ότι η Ιταλική εταιρεία τηλεπικοινωνιών, EOLO SpA, η οποία εξειδικεύεται στην παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης, επέλεξε την πλατφόρμα WiBAS™-Connect για την υλοποίηση ενός ασύρματου δικτύου υπερυψηλών ταχυτήτων σε όλη την Ιταλική επικράτεια. Πλέον το δίκτυο της EOLO θα εξυπηρετεί εκατοντάδες χιλιάδες συνδρομητές ενώ η συγκεκριμένη PtMP υλοποίηση είναι η πρώτη διεθνώς που επιτρέπει ταχύτητες internet 100 Mbps ανά συνδρομητή.

- Η Intracom Telecom συμμετείχε στη βελτίωση της συσκευής Smart Guide, μίας ηλεκτρονικής συσκευής πλοήγησης για τυφλούς, για λογαριασμό μη κερδοσκοπικής οργάνωσης στην Ελλάδα. Το Smart Guide ανιχνεύει και ενημερώνει για τυχόν εμπόδια γύρω από αυτό, καθώς και την αίσθηση του φωτός και του επιπέδου της φωτεινότητας.

- Η Εταιρεία ανακοίνωσε τη διάθεση ενοποιημένης λύσης Internet of Things (IoT) για τη διαχείριση έξυπνων συσκευών και δημιουργία υπηρεσιών & εσόδων για φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και μεγάλα κτιριακά συγκροτήματα. Η λύση στοχεύει στη δημιουργία μίας αμφίδρομης σχέσης μεταξύ του διαχειριστή της πόλης και των πολιτών, με την ομαλή ενσωμάτωση διαφόρων λύσεων συμπεριλαμβανομένης της έξυπνης διαχείρισης στάθμευσης, του έξυπνου φωτισμού, της έξυπνης διαχείρισης απορριμμάτων αλλά και της παρακολούθησης του περιβαλλοντολογικού θορύβου καθώς και της ενεργειακής χρήσης τους.

- Η Intracom Telecom ανακοίνωσε τη διάθεση του ραδιοσυστήματος, UltraLink™-GX80, ενός προηγμένου και αμιγώς εξωτερικού τύπου, ραδίου υψηλής χωρητικότητας, το οποίο λειτουργεί σε ολόκληρο το φάσμα E-Band. Η Εταιρεία έχει ήδη διαθέσει το UltraLink™-GX80 για δοκιμές πεδίου στα δίκτυα μεγάλων τηλεπικοινωνιακών παρόχων στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή, στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για την υλοποίηση δικτύων κινητής επικοινωνίας 5ης γενιάς (5G).

- Η Εταιρεία συμμετείχε στο Mobile World Congress 2017 στην Ισπανία, το μεγαλύτερο τηλεπικοινωνιακό γεγονός παγκοσμίως παρουσιάζοντας μια σειρά από νέα προϊόντα και λύσεις στους τομείς της Ασύρματης Πρόσβασης & Μετάδοσης, του Τηλεπικοινωνιακού Λογισμικού και των IoT λύσεων, για έξυπνες, συνδεδεμένες πόλεις.

- Η Conklin-Intracom, η θυγατρική της Intracom Telecom στις ΗΠΑ, ανακοίνωσε την υπογραφή συμφωνίας με την Real Choice TV. Η Real Choice TV προσφέρει υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο και βίντεο και η Conklin-Intracom προσφέρει την πλατφόρμα fs|cdn™ anywhere για υπηρεσίες ζωντανής (linear) τηλεόρασης, Digital Video Recording (DVR) δικτύου, για προβολή σε διάφορες συσκευές, συμπεριλαμβανομένων συσκευών Roku, iOS και Android, περιηγητών ιστού και Apple TV.

- Η Εταιρεία συνέχισε την παράδοση συστημάτων πολυσημειακής ευρυζωνικής πρόσβασης στην Comsol Networks στη Ν. Αφρική, στο πλαίσιο της πολυετούς σύμβασης προμήθειας. Παράλληλα, ενδυνάμωσε τα κανάλια προώθησης και πώλησης των προϊόντων στη χώρα και την υποσαχάρια Αφρική.
- Η Intrarom, θυγατρική της Intracom Telecom στη Ρουμανία, έλαβε, από κοινού με την εταιρεία Genesys, το Βραβείο για την «Καλύτερη Χρήση Τεχνολογίας» σε Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών, βελτιώνοντας την εμπειρία των πελατών της Raiffeisen Bank στη Ρουμανία. Η λύση ενσωματώνει τεχνολογίες αιχμής, καινοτόμες εφαρμογές και νέες λειτουργίες στο κέντρο εξυπηρέτησης πελατών της τράπεζας.

- Στα πλαίσια της διαιτησίας στο Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ICC), στο Λονδίνο, στο οποίο είχε προσφύγει η «Intracom Middle East FZ – LLC» κατά της εταιρείας «Integrated Telecom Company Limited» («I.T.C.») για την ανάκτηση συμβατικής και μη καταβλημένης απαίτησης ποσού USD 18.000.000,00 περίπου της «Intracom Middle East FZ – LLC» από την «I.T.C.», εκδόθηκε την 17 Αυγούστου 2011 η απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία υποχρεώνει την I.T.C. να καταβάλλει στην Intracom Middle East FZ – LLC: α) το ποσό των USD 14.902.236,81 για ζημίες, β) το ποσό των Λιρών Αγγλίας 2.427.709,07 για νομικά και άλλα έξοδα, γ) το ποσό των USD 495.000,00 για τα έξοδα του Διαιτητικού Δικαστηρίου και τέλος, απορρίπτει την ανταπαίτηση της I.T.C. Η ως άνω διαιτητική απόφαση έχει υποβληθεί στα αρμόδια Δικαστήρια της Σαουδικής Αραβίας (Board of Grievances), για την αναγνώριση και εκτέλεση της, σύμφωνα με της κανόνες της Σύμβασης της Νέας Υόρκης για την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων. Ο αρμόδιος Δικαστής στη Σαουδική Αραβία αποφάσισε να προχωρήσει στη διαδικασία εκτέλεσης υπέρ της Intracom Middle East FZ - LLC και πέτυχε να μεταφέρει το ποσό των 40 εκατομμυρίων Ριάλ Σαουδικής Αραβίας (SAR) από τους λογαριασμούς της I.T.C. στο λογαριασμό του Δικαστηρίου. Στη συνέχεια κατόπιν αιτήματος της I.T.C., η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Εφετείο για περαιτέρω εξέταση. Το Εφετείο ζήτησε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να επιβεβαιώσει την ύπαρξη αμοιβαιότητας μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Σαουδικής Αραβίας. Τελικά η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης έστειλε επιστολή προς το Δικαστήριο Εκτελέσεων, με την οποία δηλώνει ότι, δεδομένου ότι η Διαιτητική Απόφαση εκδόθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο και οι δύο χώρες το Ηνωμένο Βασίλειο και η Σαουδική Αραβία έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, για το λόγο αυτό η Διαιτητική Απόφαση είναι εκτελεστή. Περαιτέρω το συνολικό διαιτητικά επιδικασθέν ποσό βρίσκεται στο λογαριασμό του Δικαστηρίου και αναμένεται η τελική απόφασή του. Η διαδικασία της εκτέλεσης της απόφασης βρίσκεται σε εξέλιξη και η Διοίκηση, με δεδομένο ότι η Εταιρεία έχει δικαιωθεί σε όλες τις δικαστικές βαθμίδες εξέτασης της υπόθεσης, εκτιμά ότι το συνολικό επιδικασθέν ποσό θα ληφθεί.

- Την 12η Δεκεμβρίου 2014, η Εταιρεία προχώρησε στη σύναψη δανείου με την εταιρεία Altaco Ltd ποσού Ευρώ 14.400.000,00. Το δάνειο είχε διάρκεια τριών ετών με κυμαινόμενο επιτόκιο δανεισμού ίσο με το Euribor της αντίστοιχης περιόδου εκτοκισμού πλέον περιθωρίου τέσσερα τοις εκατό (4,0%) και λήξη τον Ιούνιο του 2017. Η Εταιρεία στις 19 Ιουλίου 2018 ήρθε σε συνεννόηση με την εταιρεία Altaco Ltd για την επαναδιαπραγμάτευση των όρων και της διάρκειας του υφιστάμενου δανείου ποσού Ευρώ 14.400.000,00 βάσει της οποίας η αποπληρωμή του προβλέπεται να γίνει σε σαράντα οκτώ (48) ισόποσες δόσεις ποσού Ευρώ 300.000,00 έκαστη, αρχής γενομένης τον Σεπτέμβριο του 2018.
  Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι δεν υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα αναφορικά με τη δυνατότητας ομαλής συνέχισης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου και ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν ετοιμαστεί στη βάση της δυνατότητας ομαλής συνέχισης των δραστηριοτήτων τους.

- Υπάρχουν σε εκκρεμότητα δικαστικές υποθέσεις, τόσο με πελάτες-προμηθευτές όσο και με το Ρουμανικό Δημόσιο, για τις οποίες η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι δεν θα οδηγήσουν σε πρόσθετες υποχρεώσεις και ως εκ τούτου δεν έχει καταχωρηθεί καμία σχετική επιπλέον πρόβλεψη κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017. Διάφορες άλλες επίδικες υποθέσεις εναντίον και υπέρ του Ομίλου και της Εταιρείας, αφορούν ποσά τα οποία δεν θα επηρεάσουν ουσιωδώς την χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Εταιρείας.

3. Αρχές διοίκησης και εσωτερικά συστήματα διαχείρισης

- **Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας**

Το Διοικητικό Συμβούλιο μεταξύ των δραστηριοτήτων του είναι υπεύθυνο για α) την προετοιμασία των επιχειρησιακών σχεδίων και προϋπολογισμών της Εταιρείας β) την υλοποίηση των ως άνω εγκριθέντων επιχειρησιακών σχεδίων και προϋπολογισμών, γ) την καθημερινή διοίκηση της Εταιρείας και δ) την πρόσληψη των ανώτερων διευθυντικών στελεχών και την προετοιμασία του εσωτερικού οργανογράμματος της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης αποφασίζει, για την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας, τη χορήγηση σε περισσότερα πρόσωπα, μέλη ή μη του Διοικητικού Συμβουλίου, ειδικής εξουσίας εκπροσώπησης για την έκδοση επιταγών και εντολών πληρωμής, καθώς και για την υπογραφή συμβάσεων εκχώρησης και ενεχυρίασης απαιτήσεων της Εταιρείας, συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και πράξεις λήξης αυτών, ως και αιτήσεις προς οποιαδήποτε τράπεζα για την έκδοση εγγυητικών επιστολών, παρατάσεις αυτών ή/και τροποποιήσεις τους.

- **Γενική Συνέλευση των Μετόχων**

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, έχει δικαίωμα να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση.

Ειδικότερα η Γενική Συνέλευση είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει μεταξύ άλλων για α) τροποποιήσεις καταστατικού στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου, β) έγκριση των ετησίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, γ) διάθεση των ετησίων κερδών και δ) συγχώνευση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας.
Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρείας, ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή στην περιφέρεια του δήμου όπου βρίσκεται η έδρα, τουλάχιστον μία φορά σε κάθε εταιρική χρήση.

- **Κύρια χαρακτηριστικά συστήματος εσωτερικού ελέγχου**

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας (ΣΕΕ) περιλαμβάνει ένα σύνολο από ελεγκτικούς μηχανισμούς και διαδικασίες, με στόχο τη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Εταιρείας και τη σύνταξη αξιόπιστων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εσωτερικός έλεγχος διενεργείται από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου του Ομίλου όπου λαμβάνεται γνώση όλων των αναγκαίων βιβλίων, εγγράφων, αρχείων, τραπεζικών λογαριασμών και χαρτοφυλακίων της Εταιρείας. Η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου έχει την απόλυτη και διαρκή συνεργασία της Διοικήσεως προκειμένου να της παρασχεθούν όλες οι αιτηθείσες πληροφορίες και στοιχεία με σκοπό την απόκτηση εκ μέρους της εύλογης διασφάλισης.

4. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Όμιλος Intracom Telecom, λόγω της γεωγραφικής του διαφοροποίησης, καθώς και της γενικότερης οικονομικής ύφεσης και αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει την ελληνική αλλά και την παγκόσμια αγορά, εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο τιμών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Κύριο μέλημα της διοίκησης είναι ο εντοπισμός των ανωτέρω κινδύνων και η ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης αρνητικής επίδρασης της μεταβλητότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου αποτελούνται από βραχυπρόθεσμα δάνεια και συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης. Με τα ανωτέρω προϊόντα χρηματοδοτούνται οι ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης καθώς και οι επενδύσεις κεφαλαιουχικού εξοπλισμού. Συνοπτικά, οι μορφές χρηματοοικονομικών κινδύνων που προκύπτουν αναλύονται κατωτέρω:

- **Συναλλαγματικός κίνδυνος**

Η Εταιρεία, εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από ροές σε ξένο νόμισμα (εισαγωγές / εξαγωγές) κυρίως σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών καθώς και συμμετοχές σε επενδύσεις στο εξωτερικό. Η διαχείριση των συναλλαγματικών κινδύνων αντιμετωπίζεται με φυσική αντιστάθμιση ή όπου κρίνεται απαραίτητο με προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (futures / forwards).

- **Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων**

Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής επιτοκίων στα ταμειακά διαθέσιμα είναι χαμηλή, καθώς το σύνολο του δανεισμού του Ομίλου έχει συναφθεί με κυμαινόμενο επιτόκιο σε Ευρώ. Κατά περίπτωση και εφόσον κριθεί απαραίτητο, ο Όμιλος δύναται να χρησιμοποιήσει παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου για να μετριάσει τον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων (Interest rates swaps).

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι εμπορικές συναλλαγές του Ομίλου λαμβάνουν χώρα σχεδόν στο σύνολο τους με μεγάλους και αξιόπιστους οργανισμούς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει πολυετές ικανοποιητικό ιστορικό συνεργασίας.

Στις περιπτώσεις δε που παρέχεται πίστωση σε πελάτες με μειωμένη ή μη αξιολογημένη πιστοληπτική ικανότητα εξασφαλίζεται κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου είτε μέσω ασφάλισης στον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων, είτε με την λήψη τραπεζικών εγγυήσεων από τον πελάτη, είτε μέσω

της μετακύλισης του κινδύνου στους προμηθευτές όπου αυτό είναι δυνατό. Παράλληλα, για ειδικούς πιστωτικούς κινδύνους γίνονται προβλέψεις για ζημίες από απαξίωση.

- **Κίνδυνος Ρευστότητας**

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα διότι ο Όμιλος έχει επιτύχει την ύπαρξη κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων.

5. Περιβαλλοντικά ζητήματα

Η Εταιρεία εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001:2015 το οποίο είναι πιστοποιημένο από ανεξάρτητο φορέα και αποτελεί μέρος του ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης της Εταιρείας που περιλαμβάνει επίσης τα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας (βάσει του προτύπου ISO 9001:2015) και Υγιεινής και Ασφάλειας στους χώρους εργασίας (βάσει του προτύπου OHSAS 18001:2008).

Στα πλαίσια του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, η Εταιρεία προσδιορίζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων, προϊόντων και προσφερόμενων υπηρεσιών που είναι σε θέση να ελέγχει και εκείνες που μπορεί να επηρεάζει, βάσει της προσέγγισης του κύκλου ζωής.

Για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της, η Εταιρεία εφαρμόζει μεταξύ άλλων τα εξής:

- Προγράμματα ανακύκλωσης άχρηστων συσκευών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, μετάλλων, μπαταριών μολύβδου – οξέως, ξύλου, έντυπου χαρτιού, υλικών συσκευασίας, φορητών καταναλωτικών μπαταριών, λαμπτήρων φθορισμού, ορυκτελαίων κλπ.

- Συλλογή και αποκομιδή των πάσης φύσεως αποβλήτων από κατάλληλα αδειοδοτημένους φορείς και παράδοση τους σε νόμιμες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων που αναλαμβάνουν την διαλογή, ανακύκλωση, επεξεργασία, αξιοποίηση, αδρανοποίηση, τελική διάθεση κλπ. των αποβλήτων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής νομοθεσίας.

- Προγράμματα μείωσης ενεργειακής κατανάλωσης και υπολογισμού, παρακολούθησης και υποβολής στοιχείων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τις δραστηριότητες της Εταιρείας, στον οργανισμό CDP (Carbon Disclosure Project).

- Λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για τη συμμόρφωση των προϊόντων της με την Ευρωπαϊκή οδηγία 2011/65/ΕΕ (αναδιατύπωση της οδηγίας RoHS) που αφορά τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τον κανονισμό ΕΚ 1907/2006 (REACH) για την καταχώρηση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων.

- Συμμετοχή στο εθνικό Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών, σύμφωνα με την οδηγία 94/62/ΕΚ και στο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού εξοπλισμού σύμφωνα με την οδηγία 2012/19/ΕΚ (αναδιατύπωση της οδηγίας WEEE), συνεισφέροντας σε μια φιλική προς το περιβάλλον λύση διαχείρισης των παραπάνω αποβλήτων.

Τα τηλεπικοινωνιακά προϊόντα από τη φύση τους είναι φιλικά προς το περιβάλλον, όχι μόνο λόγω της μικρής ενεργειακής κατανάλωσης που έχουν αλλά και επειδή συνεισφέρουν στην μείωση των μετακινήσεων για προσωπικούς, επιχειρηματικούς και λοιπούς σκοπούς.

6. Εργασιακά ζητήματα

Η Εταιρεία σέβεται την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τη Διακήρυξη για τις βασικές αρχές και δικαιώματα στην εργασία από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας καθώς και τη σχετική εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Η Εταιρεία εφαρμόζει το σύστημα Υγείας και Ασφάλειας σύμφωνα με το πρότυπο OHSAS 18001:2007. Αυτό το πρότυπο εξασφαλίζει ότι οι συνθήκες υγείας και ασφάλειας τηρούνται αυστηρά στο χώρο εργασίας. Καθιστά την Εταιρεία ικανή να αναγνωρίσει και να ελέγξει επαγγελματικούς κινδύνους, να προετοιμάσει σχέδια έκτακτης ανάγκης και να βελτιώσει τη συνολική απόδοση. Η Εταιρεία υπόκειται σε έλεγχο δύο φορές το χρόνο από εξωτερικούς ελεγκτές (Bureau Veritas SA) και επαναπιστοποιείται κάθε τρία χρόνια.

Η Εταιρεία εξασφαλίζει την ύπαρξη ενός άριστου και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος στο οποίο εφαρμόζονται οι πολιτικές μη-διακρίσεων και ίσες ευκαιρίες ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας και θρησκείας. Τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων είναι σεβαστά. Το σωματείο εργαζομένων ιδρύθηκε το 1984 και είναι ενεργό από τότε. Περίπου 70% των εργαζομένων είναι μέλη του σωματείου.
Έχει επίσης καθιερώσει ένα ενιαίο σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού που περιλαμβάνει τα παρακάτω υποσυστήματα: προσέλκυση και επιλογή, ανάπτυξη σταδιοδρομίας, αξιολόγηση απόδοσης, διαχείριση παροχών και εκπαίδευση και ανάπτυξη. Το ενιαίο σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού ευθυγραμμίζεται με τις εταιρικές αρχές των ίσων ευκαιριών και της αξιοκρατίας όπου οι εργαζόμενοι αμείβονται ίσα για την ίδια εργασία, ανεξάρτητα από φύλο, φυλή, φυσική ικανότητα κλπ. Οι εργαζόμενοι ανταμείβονται με βάση την απόδοσή τους και τη συνεισφορά τους στην επίτευξη των εταιρικών στόχων. Οι προαγωγές των εργαζομένων γίνονται μία φορά το χρόνο ως μέρος της ετήσιας διαδικασίας απόδοσης. Η πρόσληψη βασίζεται πάνω στην αξιοκρατία και κριτήρια όπως τα ακαδημαϊκά προσόντα και οι δεξιότητες. Η πρόσληψη γίνεται μέσω συνεντεύξεων και γραπτών εξετάσεων κατά τη διάρκεια κέντρου αξιολόγησης που οργανώνεται συχνά.

Η φιλοσοφία της Εταιρείας επικεντρώνεται στη δια-βίου μάθηση των εργαζομένων και την προσέλκυση των υψηλά εξειδικευμένων εργαζόμενων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία παρέχει στους εργαζόμενους συνεχή εκπαίδευση, εντός και εκτός Εταιρείας, που καθορίζεται από τις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν στη δουλειά τους. Το 2017, επενδύθηκαν 2.383 εκπαιδευτικές ώρες (2016: 2.310) σε 186 εργαζόμενους (2016: 192).

Η Εταιρεία υποστηρίζει την ευεξία των εργαζομένων με τις παρακάτω παροχές:

- Δωρεάν ιατροφαρμακευτικό ασφαλιστικό πρόγραμμα
- Δωρεάν μετακίνηση με τα εταιρικά λεωφορεία μέσω κεντρικών οδών
- Δωρεάν παρκινγκ στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας

Η πολιτική «ανοιχτής πόρτας» σύμφωνα με την οποία οι εργαζόμενοι μπορούν αν θέσουν θέματα στην ανώτατη διοίκηση, διευκολύνοντας τη διαφάνεια και την άμεση επικοινωνία με όλα τα επίπεδα ιεραρχίας. Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται συνεχώς μέσω του εταιρικού ιστότοπου, email, συναντήσεις και πίνακα ανακοινώσεων.

Οι εργαζόμενοι εκτιμούν το καλό εργασιακό κλίμα και μια απόδειξη είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχουν σοβαρά παράπονα που κοινοποιήθηκαν στο Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού κατά τη διάρκεια του περασμένου χρόνου.

Η Εταιρεία έχει καθιερώσει τον Κώδικα Δεοντολογίας που ισχύει για όλους τους εργαζόμενους και τους διευθυντές στα κεντρικά γραφεία και τις θυγατρικές. Ο κώδικας καθορίζει τη θέση της Εταιρεία σε βασικά νομικά, ηθικά και κοινωνικά θέματα και τον τρόπο που λειτουργεί στον κόσμο. Καθιερώνει ορισμένα μη-διαπραγματεύσιμα ελάχιστα πρότυπα συμπεριφοράς σε βασικές περιοχές, τα οποία πρέπει να προσεχθούν όταν οι εργαζόμενοι συνεργάζονται με άλλους εργαζόμενους, πελάτες, προμηθευτές, συνεργάτες, ενδιαφερόμενα μέρη, τοπικές κοινωνίες και κυβερνήσεις. Επίσης ο κώδικας κοινοποιήθηκε στους προμηθευτές και τους εξωτερικούς συνεργάτες.

7. Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Στη χρήση 2017 ο Όμιλος πραγματοποίησε πωλήσεις Ευρώ 128.946.506,49, έναντι Ευρώ 119.202.900,13 την προηγούμενη χρήση. Οι ζημίες προ φόρων, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 3.304.470,08 έναντι ζημιών προ φόρων Ευρώ 12.891.600,90 της προηγούμενης χρήσης.

Τα λειτουργικά κέρδη του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 5.649.255,21 έναντι λειτουργικών ζημιών Ευρώ 10.150.019,72 την προηγούμενη χρήση. Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε Ευρώ 128.130.468,91 και το σύνολο των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων σε Ευρώ 115.170.698,71.

Οι συνολικές πωλήσεις της μητρικής ανήλθαν σε Ευρώ 105.839.385,98 έναντι Ευρώ 96.400.933,71 την προηγούμενη χρήση, ενώ οι ζημίες μετά φόρων ανήλθαν σε Ευρώ 4.756.507,58 έναντι ζημιών μετά από φόρους Ευρώ 2.110.035,60 την προηγούμενη χρήση. Τα λειτουργικά κέρδη της Εταιρείας, ανήλθαν σε Ευρώ 5.175.535,39 έναντι λειτουργικών ζημιών Ευρώ 5.459.902,96 την προηγούμενη χρήση.

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες έχουν αντληθεί από τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσης.

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2017 και 2016 που εμφανίζουν την χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας σε στατική μορφή είναι οι παρακάτω:

i. Αριθμοδείκτες Οικονομικής Διάρθρωσης

	2017		2016	
	Όμιλος	**Εταιρεία**	**Όμιλος**	**Εταιρεία**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό/Σύνολο Ενεργητικού	51,0%	46,4%	51,7%	47,0%
Ίδια Κεφάλαια/ΣύνολοΥποχρεώσεων	131,4%	185,3%	120,3%	166,6%
Ίδια Κεφάλαια/Πάγιο Ενεργητικό	116,0%	121,1%	113,0%	117,9%
Κυκλοφορούν Ενεργητικό/Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	132,7%	149,4%	126,2%	139,4%

ii. Αριθμοδείκτες Απόδοσης και Αποδοτικότητας

	2017		2016	
	Όμιλος	**Εταιρεία**	**Όμιλος**	**Εταιρεία**
EBITDA/Πωλήσεις	10,9%	11,0%	1,0%	4,0%
Μικτά Αποτελέσματα/Πωλήσεις	29,3%	26,5%	22,4%	21,6%
Πωλήσεις/Ίδια Κεφάλαια	100,6%	65,6%	89,4%	58,1%

Το EBITDA του Ομίλου και της Εταιρείας ανήλθε σε ποσό Ευρώ 14.066.373,41 και Ευρώ 11.684.617,51 αντίστοιχα. (2016 Όμιλος Ευρώ 1.209.913,81 και Εταιρεία Ευρώ 3.879.598,02).

8. Υποκαταστήματα Εταιρείας

Η Εταιρεία έχει υποκατάστημα στην Πυλαία Θεσσαλονίκης Μαρίνου Αντύπα 41.

9. Στόχοι, Προοπτικές

Ο στόχος της Intracom Telecom για το 2018 είναι να ενδυναμώσει την ανταγωνιστικότητά της σε παγκόσμιο επίπεδο, επενδύοντας περαιτέρω στην ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και την προώθηση αυτών σε νέες αγορές, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία του προσωπικού της.

Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία εμπλουτίζει συνεχώς το χαρτοφυλάκιο λύσεων της και συνεχίζει να προωθεί τις ασύρματες λύσεις της τόσο στην αγορά της Β. Αμερικής όσο και στην αγορά της Βραζιλίας και άλλων χωρών της Λατινικής Αμερικής, απευθυνόμενη κυρίως σε μεσαίους και μεγάλους τηλεπικοινωνιακούς

οργανισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία αναπτύσσει το δίκτυο πωλήσεων και συμμετέχει σε κλαδικές εκθέσεις στην περιοχή.

Παράλληλα, για την προώθηση των λύσεων της στη Λατινική Αμερική, η Εταιρεία θα ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία της με τη Furukawa Electric LatAm (Βραζιλία), μία παγκόσμια εταιρεία με διαφοροποιημένες δραστηριότητες και μέλος του Ομίλου Furukawa Electric με έδρα την Ιαπωνία. Η συνεργασία θα επικεντρωθεί στο σχεδιασμό λύσεων δημιουργίας εσόδων στους τομείς IoT και 5G.

Επίσης, η Εταιρεία θα εντείνει την δραστηριότητά της στην περιοχή της Μέσης Ανατολής & Αφρικής. Συγκεκριμένα, στοχεύει στην ενδυνάμωση της παρουσίας της στη Δυτική και τη Νότια Αφρική, και ειδικότερα στους ταχέως αναπτυσσόμενους διεθνείς παρόχους τηλεπικοινωνιών. Η υλοποίηση έργων ευρυζωνικής κάλυψης για μεγάλους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους της Ν. Αφρικής αποτελούν εχέγγυα για την ανάληψη νέων έργων στην ευρύτερη περιοχή, καθιερώνοντας την Εταιρεία ως βασικό παίκτη των ασύρματων πολυσημειακών τεχνολογιών (PtMP).

Μέσω των καινοτόμων mmWave λύσεων της, η Εταιρεία, στοχεύει να ηγηθεί στην αγορά των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων συνεισφέροντας στο όραμα της ανάπτυξης και εγκαθίδρυσης των τεχνολογιών 5G μέχρι το 2020.

Επιπλέον, η Εταιρεία θα ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία της στη Δυτική Ευρώπη, και συγκεκριμένα στην Ισπανία, με τη δημιουργία νέας θυγατρικής, στοχεύοντας στην περαιτέρω προώθηση του χαρτοφυλακίου λύσεων της, την ανάληψη νέων έργων και την υποστήριξη υλοποιήσεων. Αξιοποιώντας την τεχνολογική καινοτομία των προϊόντων της, η Εταιρεία στοχεύει να εδραιώσει την παρουσία της στους μεγάλους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους της Ευρώπης.

Τέλος, η Εταιρεία θα συνεχίσει να απευθύνεται σε επιλεγμένες αγορές της Νότιας Ασίας οι οποίες παρουσιάζουν σημαντικές ευκαιρίες για επιχειρηματική ανάπτυξη.

Η Intracom Telecom είναι αφοσιωμένη στην περαιτέρω ανάπτυξη των λύσεων της για "Έξυπνες Πόλεις" και την προώθησή τους στις χώρες που δραστηριοποιείται σήμερα. Η Εταιρεία έχει εξελίξει τις λύσεις της υποστηρίζοντας νέες εφαρμογές που εκτός από έξυπνο φωτισμό περιλαμβάνουν παρακολούθηση ήχου, οδικής κυκλοφορίας, διαχείριση απορριμμάτων, έξυπνη στάθμευσης, διαχείριση ενέργειας, ενώ όλα τα παραπάνω παρακολουθούνται και διαχειρίζονται σε πραγματικό χρόνο μέσω της ενιαίας πλατφόρμας ελέγχου υπηρεσιών IoT & «Έξυπνης Πόλης» της Εταιρείας. Η διαφοροποίηση αυτή ενισχύει περαιτέρω τη θέση της Intracom Telecom στο χώρο των «Έξυπνων Διασυνδεδεμένων Κοινωνιών». Παράλληλα, η Εταιρεία επενδύει σε συνεργασίες στον τομέα της Ασφάλειας Πόλεων, προκειμένου οι αρμόδιοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης να είναι προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης (όπως για παράδειγμα πυρανίχνευσης) προτού φτάσουν στο σημείο του συμβάντος.

Η Εταιρεία στοχεύει στην ενδυνάμωση του χαρτοφυλακίου λύσεων για το συνδεδεμένο αυτοκίνητο στις χώρες που δραστηριοποιείται. Για το λόγο αυτό, η Εταιρεία θα ενισχύσει τη συνεργασία της με την ισπανική Net4things.

Η Intracom Telecom δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη λύσεων και ολοκληρωμένων συστημάτων ασφαλείας και στοχεύει στην ανάπτυξη ειδικού λογισμικού επίβλεψης και αξιολόγησης συμβάντων (command & control) ώστε να προσφέρει αποτελεσματικότερη επιτήρηση τόσο σε θαλάσσια όσο και σε χερσαία σύνορα.

Παράλληλα, η Intracom Telecom επιδιώκει να ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία της με την Ericsson, υλοποιώντας έργα ανάπτυξης τηλεπικοινωνιακού λογισμικού σε νέους τεχνολογικούς τομείς. Η Εταιρεία έχει δεσμευτεί για συνεχή τεχνολογική αριστεία και καινοτομία, διεξάγοντας προηγμένη έρευνα και ανάπτυξη στους τομείς Software-Defined Networks & Network Function Virtualization (SDN & NFV). Η ενίσχυση της πρωτοποριακής πλατφόρμας υπηρεσιών «Virtualized WiFi Services» καθιστά την Εταιρεία ηγέτη σε αυτόν τον τομέα. Παράλληλα, η ανάπτυξη τεχνικών αλλά και λογισμικού για την βέλτιστη απόδοση των Virtual Network Functions (VNFs) μέσω του NFV Accelerator της Εταιρείας αλλά και τεχνικών κι εργαλείων Big Data & Machine Learning, έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον διεθνών κατασκευαστών και έχει ανοίξει το δρόμο για νέες στρατηγικές συνεργασίες.

Η Εταιρεία θα συνεχίσει να ανταποκρίνεται στην ανάγκη για ευέλικτες και κατά παραγγελία (tailor-made) λύσεις που διασφαλίζουν μοναδική εμπειρία πελάτη και λειτουργική υπεροχή, με ένα ισορροπημένο συνδυασμό ιδίων προϊόντων και προϊόντων τρίτων, στις περιοχές του OSS, BSS και Service Delivery, συνεισφέροντας με την τεχνογνωσία και το ικανότατο δυναμικό της στην επιτυχία των πελατών της.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των δοκιμών της πλατφόρμας Virtualized Wi-Fi Services της Intracom Telecom στο δίκτυο της MGTS, ο αναπτυσσόμενος τομέας SDN & NFV συνεχίζει να βρίσκεται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων ανάπτυξης της Intracom Telecom, προκειμένου η Εταιρεία να διατηρήσει την ηγετική της θέση στον τομέα. Με την ανάπτυξη και εισαγωγή τέτοιων καινοτόμων τεχνολογιών, οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν καλύτερα τις υποδομές τους και να αποκτήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Δέσμευση της Εταιρείας αποτελεί και η προώθηση των υπηρεσιών και λύσεων της στον τομέα των υπηρεσιών Cloud Computing και Medical ICT. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία θα συνεχίσει να προωθεί μία μεγάλη γκάμα υπηρεσιών στο χώρο του Υπολογιστικού Νέφους (Cloud Computing) με ιδιαίτερη έμφαση στις υπηρεσίες και λύσεις τηλεϊατρικής.

Επίσης, ενδυναμώνει τις δραστηριότητες της στο χώρο της ενέργειας και συνεχίζει να προωθεί τις λύσεις Smart Metering σε μεγάλους και διεθνώς αναγνωρισμένους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους.

Η Εταιρεία στοχεύει και στην περεταίρω ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων τα οποία θα καλύπτονται από ιδίους πόρους αλλά και με εκμετάλλευση πιθανών ωφελημάτων που προβλέπονται σε αναπτυξιακούς νόμους. Τέλος, η Intracom Telecom δεσμεύεται να επιδιώξει την ενίσχυση της συμμετοχής της στα Ευρωπαϊκά και Εθνικά πλαίσια χρηματοδοτούμενης έρευνας, ενισχύοντας έτσι τις αναπτυξιακές προοπτικές της.

Ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο
πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου

Παιανία, 4 Σεπτεμβρίου 2018
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
& ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ (CEO)
MOHAMED AHMED

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
Ορκωτοί Ελεγκτές-Λογιστές Α.Ε.
Χειμάρρας 8Β, Μαρούσι
151 25 Αθήνα

Τηλ.: 210 2886 000
Φαξ: 210 2886 905
ey.com

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Βάση για γνώμη με επιφύλαξη", οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψε ότι στις εμπορικές απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται και απαιτήσεις σε καθυστέρηση, συνολικού ποσού Ευρώ 3 εκατ. περίπου. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, δεν έχει διενεργηθεί αντίστοιχη απομείωση επί των απαιτήσεων αυτών, η οποία κι έπρεπε να επιβαρύνει τα αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων, με συνέπεια η αξία των εμπορικών απαιτήσεων από πελάτες και τα ίδια κεφάλαια να εμφανίζονται αυξημένα κατά Ευρώ 3 εκατ. περίπου.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θεμάτων

Εφιστούμε την προσοχή σας στα εξής:

1. Στη σημείωση 33 (στ, ζ, η και κ) των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στην οποία επισημαίνεται ότι την 31η Δεκεμβρίου 2017 η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου «INTRAROM S.A.» είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις από επίδικες υποθέσεις. Η τελική έκβαση αυτών των υποθέσεων δεν μπορεί να προσδιοριστεί προς το παρόν, αλλά ο Όμιλος θεωρεί ότι τα θέματα που αναφέρονται στη εν λόγω σημείωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν θα οδηγήσουν σε πρόσθετες υποχρεώσεις και ως εκ τούτου δεν έχει καταχωρηθεί καμία πρόβλεψη κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017.

2. στη σημείωση 33 (γ) των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στην οποία επισημαίνεται η εκτίμηση της Εταιρείας αναφορικά με την εισπραξιμότητα της απαίτησης θυγατρικής εταιρείας συνολικού ποσού Ευρώ 12,5 εκατ. περίπου, όπως παρουσιάζεται στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνουν την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2018

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΕΛΕΝΤΡΙΔΗΣ
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 17831

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.
ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ 8Β
ΤΚ 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 107

Βεβαιώνεται ότι, οι συνημμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της **"ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ"** στις, 4 Σεπτεμβρίου 2018 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.intracom-telecom.com.

Για την
ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ (CEO)
MOHAMED AHMED
Αρ. Διαβ. Χ4713858 / 03.01.2017

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 612185 / 26.10.2006

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΚΙΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΝ 517822 / 14.02.2018

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ. Γ. ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΜ 609121 / 21.07.2016
Αρ. Αδείας Ο.Ε.Ε. 31204 Α' Τάξης

Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση συνολικού εισοδήματος για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		Χρήση που έληξε την 31/12/2017	Χρήση που έληξε την 31/12/2016	Χρήση που έληξε την 31/12/2017	Χρήση που έληξε την 31/12/2016
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Πωλήσεις	9	128.946.506,49	119.202.900,13	105.839.385,98	96.400.933,71
Κόστος πωληθέντων	10	(91.132.445,39)	(92.446.603,83)	(77.837.607,95)	(75.600.520,28)
Μικτό κέρδος		**37.814.061,10**	**26.756.296,30**	**28.001.778,03**	**20.800.413,43**
Έξοδα διοίκησης	10	(10.582.879,80)	(10.853.487,90)	(4.996.751,38)	(5.213.634,78)
Έξοδα διάθεσης	10	(14.834.481,56)	(20.133.029,97)	(10.848.536,60)	(16.204.689,21)
Έξοδα έρευνας	10	(8.766.312,21)	(7.045.339,13)	(8.384.093,87)	(6.554.212,67)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	11	4.143.693,06	3.832.596,93	2.887.318,60	2.818.466,22
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	11	(2.124.825,38)	(2.707.055,95)	(1.484.179,39)	(1.106.245,95)
Λειτουργικά κέρδη/(ζημίες)		**5.649.255,21**	**(10.150.019,72)**	**5.175.535,39**	**(5.459.902,96)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	12	1.445.752,16	2.608.242,94	912.715,89	8.650.571,94
Χρηματοοικονομικά έξοδα	12	(10.399.477,45)	(5.349.824,12)	(6.835.213,43)	(3.102.831,55)
(Ζημίες)/κέρδη χρήσεως προ φόρων		**(3.304.470,08)**	**(12.891.600,90)**	**(746.962,15)**	**87.837,43**
Φόρος εισοδήματος	14	(4.402.366,90)	(2.869.040,63)	(4.009.545,43)	(2.197.873,03)
Καθαρές ζημίες χρήσεως		**(7.706.836,98)**	**(15.760.641,53)**	**(4.756.507,58)**	**(2.110.035,60)**
Καθαρές ζημίες αποδίδονται σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		(7.034.423,68)	(14.471.550,32)	(4.756.507,58)	(2.110.035,60)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(672.413,30)	(1.289.091,21)	-	-
		(7.706.836,98)	**(15.760.641,53)**	**(4.756.507,58)**	**(2.110.035,60)**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Λοιπά συγκεντρωτικά εισοδήματα που θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στις επόμενες περιόδους					
Συναλλαγματικές διαφορές ενοποίησης θυγατρικών		2.385.531,97	493.232,01	-	-
Καθαρά λοιπά συγκεντρωτικά εισοδήματα που θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στις επόμενες περιόδους		**2.385.531,97**	**493.232,01**	**-**	**-**
Λοιπά συγκεντρωτικά εισοδήματα που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στις επόμενες περιόδους					
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) προγράμματος καθορισμένων παροχών	30	288.921,12	(53.042,78)	288.921,12	(53.042,78)
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί	21	(83.787,12)	15.382,41	(83.787,12)	15.382,41
Καθαρά λοιπά συγκεντρωτικά εισοδήματα/(ζημίες) που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στις επόμενες περιόδους	26	**205.134,00**	**(37.660,37)**	**205.134,00**	**(37.660,37)**
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες) για την περίοδο		**2.590.665,97**	**455.571,64**	**205.134,00**	**(37.660,37)**
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημίες χρήσης		**(5.116.171,01)**	**(15.305.069,89)**	**(4.551.373,58)**	**(2.147.695,97)**
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημίες χρήσης αποδιδόμενες σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		(4.444.149,84)	(14.026.871,75)	(4.551.373,58)	(2.147.695,97)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(672.021,17)	(1.278.198,14)	-	-
		(5.116.171,01)	**(15.305.069,89)**	**(4.551.373,58)**	**(2.147.695,97)**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017

		Όμιλος		Εταιρεία	
		31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ		31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	
	Σημ.	2017	2016	2017	2016
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	15	48.245.192,47	49.633.145,59	38.955.561,88	39.861.378,03
Επενδυτικά ακίνητα	16	19.477.899,48	20.056.876,73	18.892.105,42	19.405.995,55
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	17	22.956.226,25	23.407.556,70	19.521.581,53	19.176.955,28
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	18	-	-	22.975.302,93	23.111.302,93
Επενδύσεις σε κοινοπραξίες	8	-	-	-	1.800,00
Διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις	19	57.302,66	58.811,29	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	20	-	10.000,00	16.030.665,12	17.330.798,86
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	21	19.196.397,02	23.308.610,00	16.588.206,51	20.616.597,85
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	23	528.104,87	1.418.419,70	237.443,40	1.160.135,82
		110.461.122,75	117.893.420,01	133.200.866,79	140.664.964,32
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	22	18.936.151,83	23.180.666,57	7.705.258,47	13.722.320,97
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	23	78.654.342,36	86.218.929,61	97.970.473,54	104.887.812,65
Χρηματικά διαθέσιμα και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	24	17.580.204,52	16.759.938,39	9.514.440,12	6.193.090,14
		115.170.698,71	126.159.534,57	115.190.172,13	124.803.223,76
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		225.631.821,46	244.052.954,58	248.391.038,92	265.468.188,08
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	25	227.769.383,60	227.769.383,60	227.769.383,60	227.769.383,60
Αποθεματικά	26	28.972.471,33	26.381.208,84	37.024.487,06	36.819.353,06
Ζημίες εις νέο		(128.845.217,56)	(121.809.805,23)	(103.453.684,91)	(98.697.177,33)
		127.896.637,37	132.340.787,21	161.340.185,75	165.891.559,33
Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές		233.831,54	925.926,39	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		128.130.468,91	133.266.713,60	161.340.185,75	165.891.559,33
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	27	1.255,75	15.480,49	-	-
Προβλέψεις	28	1.122.502,10	1.118.139,95	417.213,87	385.850,40
Επιχορηγήσεις	29	11.720,71	26.415,18	-	-
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	30	9.549.970,91	9.649.819,03	9.549.970,91	9.649.819,03
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	31	6.696,48	8.732,15	-	-
		10.692.145,95	10.818.586,80	9.967.184,78	10.035.669,43
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	31	49.289.859,01	56.699.953,37	42.944.849,50	49.852.063,77
Δάνεια	27	34.498.372,69	40.243.481,02	32.800.000,00	38.340.862,25
Τρέχων φόρος εισοδήματος		100.171,67	-	-	-
Προβλέψεις	28	2.920.803,23	3.024.219,79	1.338.818,89	1.348.033,30
		86.809.206,60	99.967.654,18	77.083.668,39	89.540.959,32
Σύνολο υποχρεώσεων		97.501.352,55	110.786.240,98	87.050.853,17	99.576.628,75
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		225.631.821,46	244.052.954,58	248.391.038,92	265.468.188,08

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017

	Όμιλος				
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 25)	Αποθεματικά (Σημ. 26)	Ζημίες εις νέο	Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο, 1 Ιανουαρίου 2016	**227.769.383,60**	**25.936.530,27**	**(107.338.254,91)**	**2.210.265,06**	**148.577.924,02**
Καθαρές ζημίες χρήσεως	-	-	(14.471.550,32)	(1.289.091,21)	(15.760.641,53)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	444.678,57	-	10.893,07	455.571,64
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων/(ζημιών)	-	444.678,57	(14.471.550,32)	(1.278.198,14)	(15.305.069,89)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	-	-	-	28.200,00	28.200,00
Διανεμηθέντα μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-	-	(34.340,53)	(34.340,53)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2016	**227.769.383,60**	**26.381.208,84**	**(121.809.805,23)**	**925.926,39**	**133.266.713,60**
Καθαρές ζημίες χρήσεως	-	-	(7.034.423,68)	(672.413,30)	(7.706.836,98)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	2.590.273,84	-	392,13	2.590.665,97
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων/(ζημιών)	-	2.590.273,84	(7.034.423,68)	(672.021,17)	(5.116.171,01)
Σχηματισμός αποθεματικών	-	988,65	(988,65)	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-	-	(20.073,68)	(20.073,68)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2017	**227.769.383,60**	**28.972.471,33**	**(128.845.217,56)**	**233.831,54**	**128.130.468,91**

	Εταιρεία			
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 25)	Αποθεματικά (Σημ. 26)	Ζημίες εις νέο	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο, 1 Ιανουαρίου 2016	**227.769.383,60**	**36.857.013,43**	**(96.587.141,73)**	**168.039.255,30**
Καθαρές ζημίες χρήσεως	-	-	(2.110.035,60)	(2.110.035,60)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες)	-	(37.660,37)	-	(37.660,37)
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων/(ζημιών)	-	(37.660,37)	(2.110.035,60)	(2.147.695,97)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2016	**227.769.383,60**	**36.819.353,06**	**(98.697.177,33)**	**165.891.559,33**
Καθαρές ζημίες χρήσεως	-	-	(4.756.507,58)	(4.756.507,58)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	205.134,00	-	205.134,00
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων/(ζημιών)	-	205.134,00	(4.756.507,58)	(4.551.373,58)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2017	**227.769.383,60**	**37.024.487,06**	**(103.453.684,91)**	**161.340.185,75**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		Χρήση που έληξε την 31/12/2017	Χρήση που έληξε την 31/12/2016	Χρήση που έληξε την 31/12/2017	Χρήση που έληξε την 31/12/2016
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
(Ζημίες)/Κέρδη χρήσεως προ φόρων		(3.304.470,08)	(12.891.600,90)	(746.962,15)	87.837,43
Προσαρμογές συμφωνίας (ζημιών)/κερδών προ φόρων με καθαρές ταμειακές ροές					
Μη χρηματικά στοιχεία:					
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	10	2.725.105,29	3.097.814,67	1.736.636,86	1.989.484,22
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων	11 16	563.231,00	564.204,99	513.890,13	514.003,07
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	10	5.128.781,91	7.697.913,87	4.258.555,13	6.836.013,69
(Κέρδη)/ζημίες από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	11	114.363,06	(50.348,14)	139.828,46	11.191,17
Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές		-	-	136.000,00	-
Ζημιά από εκκαθάριση κοινής επιχείρησης	8	-	-	1.800,00	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	11 29	(14.694,47)	(14.694,47)	-	-
Απομείωση εμπορικών απαιτήσεων	10	160.747,76	5.328.007,51	43.050,74	5.204.372,98
Καθαρές συναλλαγματικές διαφορές		2.680.399,94	511.292,45	-	-
Πιστωτικοί τόκοι	12	(219.539,29)	(331.147,97)	(232.130,76)	(181.245,33)
Χρεωστικοί τόκοι	12	1.528.243,14	2.568.674,65	1.417.108,95	2.455.539,76
Έσοδα από μερίσματα	12	-	-	(680.585,13)	(7.275.420,09)
Μεταβολές προβλέψεων και προβλέψεων για παροχές στους εργαζόμενους	28 30	90.018,59	923.374,72	211.222,06	(188.565,81)
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:					
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων		4.244.820,54	5.779.714,26	6.017.062,50	7.087.235,97
(Αύξηση)/μείωση πελατών και λοιπών απαιτήσεων		8.852.496,49	4.323.597,23	7.988.258,66	(4.004.868,22)
Αύξηση/(μείωση) προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων		(8.542.725,11)	(3.504.828,45)	(8.037.809,35)	(9.344.655,92)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(920.204,97)	(1.859.952,33)	(123.071,90)	(777.418,56)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**13.086.573,80**	**12.142.022,09**	**12.642.854,20**	**2.413.504,36**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων		(1.579.272,73)	(794.853,37)	(869.488,49)	(247.620,56)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων		(4.100.890,15)	(4.953.763,46)	(4.025.800,47)	(4.903.928,28)
Πωλήσεις ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων		36.471,90	132.353,65	6.606,80	1.812,69
Μερίσματα εισπραχθέντα	12	-	-	680.585,13	7.275.420,09
Εισπράξεις δανείων		-	-	1.300.133,74	2.689.633,24
Απόκτηση θυγατρικής		-	-	-	(253.800,00)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		233.154,03	336.589,14	98.983,58	160.496,36
Καθαρές ταμειακές ροές (προς)/από επενδυτικές δραστηριότητες		**(5.410.536,95)**	**(5.279.674,04)**	**(2.808.979,71)**	**4.722.013,54**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	28.200,00	-	-
Πληρωμές χρηματοδοτικών μισθώσεων		(14.820,78)	(17.442,69)	-	-
Αποπληρωμή δανεισμού		(5.822.217,56)	(11.634.440,36)	(5.625.000,00)	(11.250.000,00)
Καταβληθέντες τόκοι		(998.658,70)	(1.963.985,83)	(887.524,51)	(1.850.936,19)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		(20.073,68)	(34.340,53)	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές προς χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(6.855.770,72)**	**(13.622.009,41)**	**(6.512.524,51)**	**(13.100.936,19)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**820.266,13**	**(6.759.661,36)**	**3.321.349,98**	**(5.965.418,29)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα κατά την 1 Ιανουαρίου		16.759.938,39	23.519.599,75	6.193.090,14	12.158.508,43
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	24	**17.580.204,52**	**16.759.938,39**	**9.514.440,12**	**6.193.090,14**

Κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων περιλαμβάνουν:

		31 Δεκεμβρίου 2017	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2017	31 Δεκεμβρίου 2016
Αναπόσβεστη αξία		150.834,96	82.005,51	146.435,26	13.003,86
Κέρδη/(Ζημίες) από πωλήσεις ενσώματων παγίων	11	(114.363,06)	50.348,14	(139.828,46)	(11.191,17)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων		**36.471,90**	**132.353,65**	**6.606,80**	**1.812,69**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την διαχειριστική χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017.

1. Γενικές πληροφορίες για την εταιρεία και τις θυγατρικές της

Η Εταιρεία «ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ» και το διακριτικό τίτλο «INTRACOM TELECOM» (η οποία θα αποκαλείται στο εξής «Εταιρεία») είναι μια ανώνυμη εταιρεία και μητρική εταιρεία του Ομίλου «ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ» (που θα αποκαλείται «Όμιλος») Η δομή του Ομίλου και οι θυγατρικές εταιρείες παρουσιάζονται στην Σημείωση 6 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ ιδρύθηκε στην Ελλάδα με την επωνυμία Ήλιδα Ελλάς Α.Ε. και είχε αρχικά ως αντικείμενο το εμπόριο γεωργικών προϊόντων και υλικών συσκευασίας. Η Εταιρεία εξαγοράστηκε πλήρως την 3η Νοεμβρίου 2005 από την ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ («Intracom Holdings»). Η εξαγορά πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του εταιρικού μετασχηματισμού της Intracom Holdings σύμφωνα με τον οποίο εισφέρθηκε την 30η Σεπτεμβρίου 2005 στην Εταιρεία ο κλάδος Τηλεπικοινωνιακών Λύσεων.

Η ημερομηνία Ισολογισμού Μετασχηματισμού για τον εισφερθέντα κλάδο ήταν η 30η Σεπτεμβρίου 2005 και η σχετική απόφαση έγκρισης των αρμοδίων αρχών δόθηκε στις 29 Δεκεμβρίου 2005. Ως κρίσιμη ημερομηνία της απόσχισης με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) κρίθηκε η ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού δεδομένου ότι ο κλάδος ήταν κάτω από τον έλεγχο της Intracom Holdings κατά την 30η Σεπτεμβρίου 2005. Με βάση το νόμο 2166/1993 με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η απόσχιση του κλάδου, όλες οι συναλλαγές που διενεργήθηκαν από την ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού και εφεξής έγιναν για λογαριασμό του νέου κλάδου και συνεπώς της Εταιρείας Intracom Telecom. Η συναλλαγή αυτή λογιστικοποιήθηκε ως συναλλαγή μεταξύ εταιρειών υπό κοινό έλεγχο, όπως αναφέρεται στη σχετική λογιστική αρχή (Σημείωση 2.3.α).

Στις 30 Ιουνίου 2006, το 51% των μετοχών μεταβιβάσθηκε από την Intracom Holdings στη Concern Sitronics Joint Stock Company, εταιρεία που ήταν εισηγμένη στο χρηματιστήριο του Λονδίνου. Η Concern Sitronics Joint Stock Company ήταν θυγατρική της «J.S.F.C. Sistema».

Στις 20 Απριλίου 2012 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) από την JSC Sitronics προς την Rydra Trading Limited. Μετά από την μεταβίβαση αυτή το ποσοστό συμμετοχής της JSC Sitronics στον Όμιλο Intracom Telecom μειώθηκε από πενήντα ένα τοις εκατό (51%) σε σαράντα οκτώ τοις εκατό (48%).

Τον Σεπτέμβριο 2014 η Rydra Trading Limited μεταβιβάζει το 3% των μετοχών της Intracom Telecom προς την Kennedev Limited.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση ποσοστού σαράντα εννέα τοις εκατό (49%) και σαράντα οκτώ τοις εκατό (48%) από την Intracom Holdings και την JSC Sitronics αντίστοιχα, προς την Intracom Middle East FZE. Μετά από την μεταβίβαση αυτή η Intracom Holdings και η JSC Sitronics δεν συμμετέχουν στην Intracom Telecom και στις θυγατρικές της («Όμιλος»).

Στις 22 Ιανουαρίου 2015 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) από την Kennedev Limited προς την Intracom Middle East FZE, η οποία γίνεται η μοναδική μέτοχος της Intracom Telecom.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στο σχεδιασμό, ανάπτυξη, παραγωγή, πιστοποίηση, εγκατάσταση και υποστήριξη προϊόντων υψηλής τεχνολογίας και ηλεκτρονικών συστημάτων για τις τηλεπικοινωνίες και την πληροφορική.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, Σκόπια, Σερβία, Ρωσία, Αρμενία, Κύπρο, Μέση Ανατολή, Σαουδική Αραβία καθώς και σε άλλες χώρες του εξωτερικού.

Η Εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, Νομό Αττικής, στο Δήμο Παιανίας, στο 19,7 χλμ Λεωφόρου Μαρκοπούλου Παιανίας. Η διάρκεια της Εταιρείας σύμφωνα με το καταστατικό είναι μέχρι το 2044.

Το απασχολούμενο προσωπικό της Εταιρείας την 31.12.2017 ανέρχεται σε 1.233 άτομα και του Ομίλου σε 1.715, ενώ την 31.12.2016 ανερχόταν σε 1.247 άτομα και 1.722 άτομα αντίστοιχα.

Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Intracom Telecom έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 4 Σεπτεμβρίου 2018 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

2.1 Βάση σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και διερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2017. Αυτές οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών του Ομίλου.

Επιπλέον, απαιτεί την χρήση εκτιμήσεων και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, την γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά την διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρόλο που αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης λαμβάνοντας υπόψη τις παρούσες συνθήκες και δραστηριότητες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις. Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγαλύτερο βαθμό εκτιμήσεων ή πολυπλοκότητας, ή όπου οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζονται στη Σημείωση 4.

2.2 Βάση ενοποίησης

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της «Ιντρακόμ Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιακών Λύσεων» και των θυγατρικών της με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Ο Όμιλος ελέγχει μια θυγατρική όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην θυγατρική και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της θυγατρικής.

Συγκεκριμένα ο Όμιλος ελέγχει μια θυγατρική, εάν και μόνο διαθέτει όλα τα ακόλουθα:

- Εξουσία επί της θυγατρικής
- Τοποθετήσεις ή δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στη θυγατρική και
- Δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της θυγατρικής για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών του

Γενικά τεκμαίρετε ότι η κατοχή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου καταλήγει στον έλεγχο της θυγατρικής.

Ο Όμιλος μπορεί να ασκεί εξουσία ακόμη και αν κατέχει λιγότερο από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας θυγατρικής. Ο Όμιλος μπορεί να ασκεί εξουσία εάν κατέχει λιγότερο από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας θυγατρικής, για παράδειγμα, μέσω:

- Συμβατικής ρύθμισης μεταξύ του Ομίλου και άλλων κατόχων δικαιωμάτων ψήφου
- Δικαιωμάτων που απορρέουν από άλλες συμβατικές ρυθμίσεις
- Των δικαιωμάτων ψήφου του επενδυτή
- Των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου
- Συνδυασμού των παραπάνω σημείων.

Ο Όμιλος επανεκτιμάει εάν ελέγχει μια θυγατρική όταν τα γεγονότα και οι περιστάσεις υποδεικνύουν ότι υπάρχουν αλλαγές σε ένα ή περισσότερα από τα τρία στοιχεία ελέγχου που αναφέρονται παραπάνω. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά έλεγχο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις έσοδα και έξοδα μιας θυγατρικής που εξαγοράσθηκε κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις από την

ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο. Περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις έσοδα και έξοδα μιας θυγατρικής που πωλήθηκε κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις μέχρι την ημερομηνία που ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο.

Ο Όμιλος αποδίδει τα κέρδη ή τις ζημίες και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων στους μετόχους της μητρικής εταιρείας και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές. Ο Όμιλος αποδίδει επίσης όλα τα συνολικά έσοδα στους μετόχους της μητρικής εταιρείας και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα κι αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μη ελέγχουσες συμμετοχές να παρουσιάζουν αρνητικό υπόλοιπο.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται στην ίδια ημερομηνία αναφοράς με τη μητρική Εταιρεία. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Εταιρείας οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον τυχόν απομειώσεις.

Μία μεταβολή σε ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική, χωρίς απώλεια ελέγχου, αποτελεί συναλλαγή μεταξύ των μετόχων.

Σε περιπτώσεις συναλλαγών που αφορούν σε αυξήσεις του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές, οι οποίες είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3, ο Όμιλος αναγνωρίζει την οποιαδήποτε επίπτωση που προκύπτει λόγω της διαφοράς της εύλογης αξίας του τιμήματος που πληρώθηκε και της λογιστικής αξίας των δικαιωμάτων τρίτων που αγοράζονται, άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Εάν ο Όμιλος απολέσει τον έλεγχο θυγατρικής, τότε θα παύσει την αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και των υποχρεώσεων της θυγατρικής στις λογιστικές τους αξίες κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου και της λογιστικής αξίας τυχόν μη ελέγχουσας συμμετοχής στην πρώην θυγατρική κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου. Τυχόν διαφορές που προκύπτουν ως κέρδος ή ζημία θα αναγνωριστούν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Θα αναγνωρίσει τυχόν επένδυση που έχει διακρατηθεί στην πρώην θυγατρική στην εύλογή της αξία κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου.

2.3 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

α) Εισφορά κλάδου
Τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν λόγω εισφοράς κλάδου από την Intracom Holdings, καταχωρήθηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας στη λογιστική αξία των στοιχείων αυτών κατά την ημερομηνία εισφοράς. Η Εταιρεία δεν εφάρμοσε τη μέθοδο της εξαγοράς, που ορίζει το ΔΠΧΑ 3, επειδή σύμφωνα με την παράγραφο 10 του προτύπου, οι συναλλαγές που αφορούν εταιρείες που τελούν υπό κοινό έλεγχο δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων που αποκτήθηκαν και της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας (σε ονομαστική αξία) σε αντάλλαγμα με την εισφορά του κλάδου, αναγνωρίστηκε κατευθείαν στην καθαρή θέση της Εταιρείας. Τα αποθεματικά του εισφερθέντος κλάδου την ημερομηνία μετασχηματισμού μεταφέρθηκαν στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας.

β) Συνενώσεις επιχειρήσεων και υπεραξία
Κάθε συνένωση επιχειρήσεων λογιστικοποιείται με την εφαρμογή της μεθόδου απόκτησης. Το κόστος της απόκτησης υπολογίζεται ως το σύνολο του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε υπολογιζόμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και του ποσού των τυχόν μη ελέγχουσων συμμετοχών στον αποκτώμενο. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, ο αποκτών υπολογίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές επί του αποκτώμενου είτε στην εύλογη αξία ή στην αναλογία επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου.

Τα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά την απόκτηση καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ο Όμιλος εκτιμά τα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις προκειμένου για την κατάλληλη ταξινόμησή τους και τον προσδιορισμό τους σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους, τις οικονομικές περιστάσεις και τις σχετικές συνθήκες κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων που πραγματοποιείται σταδιακά, κάθε συναλλαγή ανταλλαγής αντιμετωπίζεται ξεχωριστά από τον Όμιλο, χρησιμοποιώντας το κόστος της συναλλαγής και τις πληροφορίες για τις εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής ανταλλαγής, για να προσδιορίσει το κόστος της υπεραξίας που συνδέεται με εκείνη την πράξη. Αυτό καταλήγει σε μια βήμα προς βήμα σύγκριση του κόστους των επί μέρους επενδύσεων, με τη συμμετοχή του Ομίλου στην εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του αποκτώμενου σε κάθε βήμα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτώντα θα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιεσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού, θα αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης, δεν θα επιμετράτε έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

Η υπεραξία αρχικά αποτιμάται στο κόστος και προκύπτει ως η διαφορά μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς συν των μη ελεγχουσών συμμετοχών που αναγνωρίστηκαν και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν το τίμημα είναι χαμηλότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας της. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία η οποία έχει αναγνωριστεί σε μία συνένωση επιχειρήσεων, κατανέμεται, από την ημερομηνία απόκτησης, στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από τη συνένωση, ανεξαρτήτως εάν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας έχουν κατανεμηθεί στις συγκεκριμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Όπου η υπεραξία αποτελεί μέρος μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών και τμήμα της δραστηριότητας της μονάδας αυτής πωληθεί, η υπεραξία που αναλογεί στην δραστηριότητα που πωλείται συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία της δραστηριότητας κατά τον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση της δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση, το μέρος της υπεραξίας που έχει πωληθεί αποτιμάται αναλογικά με τις σχετικές αξίες της δραστηριότητας που πωλήθηκε και του μέρος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παρέμεινε.

γ) Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Η συγγενής επιχείρηση είναι μια οικονομική οντότητα επί της οποίας ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή. Σημαντική επιρροή είναι η δυνατότητα συμμετοχής στις αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρησιακής πολιτικής της εκδότριας, χωρίς όμως να πρόκειται για έλεγχο ή από κοινού έλεγχο των εν λόγω πολιτικών.

Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της κοινοπραξίας. Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικώς συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Οι αξιολογήσεις που χρησιμοποιούνται προκειμένου να προσδιορισθεί αν υπάρχει σημαντική επιρροή ή κοινός έλεγχος είναι παρόμοιες με εκείνες που απαιτούνται προκειμένου να προσδιορισθεί αν ο Όμιλος ελέγχει τις θυγατρικές.

Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, κατά την αρχική αναγνώριση η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωριστεί το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημίες της συγγενής επιχείρησης ή της κοινοπραξίας μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία που σχετίζεται με συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία της επένδυσης και δεν ελέγχεται χωριστά για απομείωση.

Στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος απεικονίζεται το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οποιαδήποτε μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της συγενής επιχείρησης ή της κοινοπραξίας απεικονίζεται σαν τμήμα των λοιπών συνολικών εισοδημάτων του Ομίλου. Επιπρόσθετα όταν μια συναλλαγή αναγνωρίζεται κατευθείαν στην καθαρή θέση της συγγενής επιχείρησης ή της κοινοπραξίας, ο Όμιλος αναγνωρίζει το μερίδιο του στην συναλλαγή αυτή στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων. Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων ή των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις ή στις κοινοπραξίες.

Το συνολικό μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές μιας συγγενούς επιχείρησης ή μιας κοινοπραξίας παρουσιάζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε συγκεκριμένο στοιχείο, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στο λειτουργικό αποτέλεσμα, και παρουσιάζει το μερίδιο των κερδών ή ζημιών από συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των συγγενών επιχειρήσεων ή των κοινοπραξιών έχουν την ίδια περίοδο αναφοράς, με αυτή του Ομίλου. Όταν κρίνεται απαραίτητο οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων ή των κοινοπραξιών τροποποιούνται ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Μετά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των ζημιών της συγγενούς επιχείρησης ή της κοινοπραξίας ο Όμιλος προσδιορίζει εάν απαιτείται να αναγνωρίσει επιπλέον ζημία απομείωσης σε σχέση με την καθαρή του επένδυση στη συγγενή επιχείρηση ή την κοινοπραξία. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος προσδιορίζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία έχει απομειωθεί. Αν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της συγγενής επιχείρησης ή της κοινοπραξίας και της λογιστικής αξίας. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται σαν «Μερίδιο κερδών ή ζημιών από συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες» στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος απολέσει τη σημαντική επιρροή σε μια συγγενή επιχείρηση ή τον κοινό έλεγχο σε μια κοινοπραξία, ο Όμιλος επιμετρά και αναγνωρίζει τη διατηρούμενη συμμετοχή στην εύλογη αξία. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της συγγενής επιχείρησης ή της κοινοπραξίας, κατά την απώλεια της σημαντικής επιρροής ή του κοινού ελέγχου, και της εύλογης αξίας της διατηρούμενης συμμετοχής και του τιμήματος της πώλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

δ) Από κοινού συμφωνίες
Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιο τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα.

ε) Διαχωρισμός κυκλοφορούντων / μη κυκλοφορούντων στοιχείων
Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρουσιάζουν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις, ως ξεχωριστές κατατάξεις στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης με τη χρήση της κατάταξης κυκλοφορούντων / μη κυκλοφορούντων στοιχείων. Ένα περιουσιακό στοιχείο κατατάσσεται ως κυκλοφορούν όταν:

- αναμένει να ρευστοποιήσει το περιουσιακό στοιχείο ή σκοπεύει να το πωλήσει ή να το αναλώσει κατά την κανονική πορεία του κύκλου εκμετάλλευσής της,
- κατέχει το περιουσιακό στοιχείο κυρίως για εμπορικούς σκοπούς
- αναμένει να ρευστοποιήσει το περιουσιακό στοιχείο εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς

ή

- το περιουσιακό στοιχείο αποτελείται από μετρητά ή ταμιακά ισοδύναμα) εκτός αν υπάρχει περιορισμός ανταλλαγής ή χρήσης του για τον διακανονισμό υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την περίοδο αναφοράς.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατατάσσουν όλα τα λοιπά στοιχεία ως μη κυκλοφορούντα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατατάσσουν μια υποχρέωση ως βραχυπρόθεσμη όταν:

- αναμένει να διακανονίσει την υποχρέωση κατά την κανονική πορεία του κύκλου εκμετάλλευσης της,
- κατέχει την υποχρέωση κυρίως για εμπορικούς σκοπούς,
- η υποχρέωση αναμένεται να διακανονιστεί εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς

ή

- η οικονομική οντότητα δεν κατέχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την περίοδο αναφοράς.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατατάσσουν όλες τις λοιπές υποχρεώσεις ως μακροπρόθεσμες.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατατάσσονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

στ) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων
Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται ενεργά σε οργανωμένες χρηματοοικονομικές αγορές προσδιορίζεται με αναφορά σε διαπραγματεύσιμες τιμές συναλλαγής ενεργού αγοράς και συγκεκριμένα τιμές ζήτησης για τα περιουσιακά στοιχεία και τιμές προσφοράς για τις υποχρεώσεις, στο κλείσιμο της ημέρας κατά την ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, χωρίς καμία μείωση των εξόδων συναλλαγής.

Για χρηματοοικονομικά μέσα όπου δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας κατάλληλες τεχνικές αποτίμησης. Οι τεχνικές αποτίμησης περιλαμβάνουν τη μέθοδο προεξοφλημένων ταμειακών ροών, σύγκριση με παρόμοια μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων, πιστωτικά μοντέλα και άλλα σχετικά μοντέλα αποτίμησης.

Για τις τεχνικές προεξοφλημένων ταμειακών ροών, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές βασίζονται στις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της διοίκησης και το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται είναι ένα αναφερόμενο στην αγορά επιτόκιο για παρόμοια μέσα. Η χρήση διαφορετικών μοντέλων αποτίμησης και παραδοχών θα μπορούσε να παράγει σημαντικά διαφορετικές εκτιμήσεις εύλογων αξιών.

Εάν η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται στο κόστος, το οποίο είναι η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώνεται για την απόκτηση της επένδυσης ή το ποσό που εισπράττεται κατά την έκδοση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Όλα τα κόστη συναλλαγής που είναι άμεσα επιρριφθέντα στην απόκτηση συμπεριλαμβάνονται στο κόστος της επένδυσης.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι το ποσό που εισπράττεται για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή πληρώνεται για το διακανονισμό μιας υποχρέωσης σε μία συναλλαγή υπό κανονικές συνθήκες μεταξύ δύο εμπορικά συναλλασσόμενων κατά την ημερομηνία αποτίμησης της. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή αυτά είναι περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές, οι

αποτιμήσεις των εύλογων αξιών προκύπτουν από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις τα οποία επιμετρούνται ή γνωστοποιούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία κατηγοριοποιούνται στα παρακάτω διαφορετικά επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας σύμφωνα με την εισροή κατώτατου επιπέδου που είναι σημαντική για ολόκληρη την επιμέτρηση:

Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις,

Επίπεδο 2: λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες είτε άμεσα είτε έμμεσα,

Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Για περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που κατέχει ο Όμιλος ή η Εταιρεία και που επιμετρούνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, ο Όμιλος και η Εταιρεία προσδιορίζει αν έχουν πραγματοποιηθεί μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεραρχίας εύλογης αξίας αξιολογώντας την κατηγοριοποίηση (στο ίδιο επίπεδο της ιεραρχίας εύλογης αξίας με αυτό της εισροής κατώτατου επιπέδου που είναι σημαντική για ολόκληρη την επιμέτρηση) στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

ζ) Αναγνώριση εσόδων
Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από φόρο προστιθέμενης αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Πωλήσεις αγαθών
Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται από την Εταιρεία και τον Όμιλο όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών,
- Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν εξακολουθεί να αναμειγνύεται στη διαχείριση των πωληθέντων, στο βαθμό που συνήθως σχετίζεται με τη κυριότητα, ούτε διατηρεί τον πραγματικό έλεγχο πάνω στα πωληθέντα αγαθά,
- Το ποσό των εσόδων μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα,
- Πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη σύμβαση θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και στον Όμιλο και,
- Τα κόστη που αναλήφθηκαν ή πρόκειται να αναληφθούν σε σχέση με τη συναλλαγή, μπορεί να αποτιμηθούν αξιόπιστα.

Παροχή υπηρεσιών
Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το στάδιο ολοκλήρωσης υπολογίζεται με βάση τα συνολικά κόστη μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης ως ποσοστό των συνολικών υπολογιζόμενων κοστών για κάθε συμβόλαιο. Τα κόστη αναγνωρίζονται στην περίοδο την οποία πραγματοποιούνται. Όταν το αποτέλεσμα μιας σύμβασης δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, εισοδήματα αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που τα έξοδα τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί είναι πιθανό να ανακτηθούν.

Έσοδα από τόκους
Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Μερίσματα
Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έσοδα από ενοίκια
Τα έσοδα από ενοίκια, τα οποία προέρχονται από επενδύσεις σε ακίνητα, υπολογίζονται και καταχωρούνται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης.

η) Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση
Σύμβαση κατασκευής είναι μια σύμβαση που έχει συναφθεί ειδικά για την κατασκευή ενός περιουσιακού στοιχείου ή ενός συνδυασμού περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι στενά αλληλοσυνδεόμενα ή αλληλοεξαρτώμενα σε ότι αφορά το σχεδιασμό τους, την τεχνολογία και τη λειτουργία τους ή τον τελικό σκοπό ή χρήση τους.

Τα έξοδα που αφορούν σε κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ως έσοδο από το συμβόλαιο αναγνωρίζονται μόνο τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί και αναμένεται να εισπραχθούν.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον καθορισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίσθηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

θ) Κρατικές επιχορηγήσεις
Οι επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία είναι κρατικές επιχορηγήσεις, που σύμφωνα με το ΔΛΠ 20 «Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων», έχουν ως βασικό όρο ότι, η επιχείρηση που τις δικαιούται πρέπει να αγοράσει, κατασκευάσει ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, αποκτήσει μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

ι) Φόροι

Τρέχων φόρος εισοδήματος

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (περιουσιακά στοιχεία) για την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές (ή να ανακτηθεί από αυτές), με τη χρήση φορολογικών συντελεστών (και φορολογικών νόμων) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης σε όλες τις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων και τις λογιστικές τους αξίες για σκοπούς χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές:

- Εκτός εάν η υποχρέωση για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος προκύπτει από την απόσβεση της υπεραξίας ή την αρχική αναγνώριση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή παθητικού σε μία συναλλαγή η οποία δεν είναι συνένωση εταιρειών και κατά την στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία.

- Αναφορικά με τις προσωρινές φορολογικές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και συμμετοχές σε κοινοπραξίες εκτός όπου ο χρόνος αντιστροφής των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

- Εκτός της περίπτωσης όπου η απαίτηση για αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος που σχετίζεται με τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού σε μια συναλλαγή που δεν αποτελεί συνένωση εταιρειών και τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία.

- Αναφορικά με τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και συμμετοχές σε κοινοπραξίες, αναγνωρίζεται απαίτηση από αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος στο βαθμό που είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον και θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των προσωρινών διαφορών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης και μειώνονται στο βαθμό που δεν θεωρείται πιθανό ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ την χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί ή ουσιαστικά θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

Ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια και όχι στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφιστούν εφόσον αφορούν σε φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή και η φορολογική αρχή επιτρέπει στην εκάστοτε εταιρεία του Ομίλου να καταβάλει ή να εισπράξει το καθαρό ποσό.

κ) Μετατροπή ξένων νομισμάτων

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρούνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζονται σε Ευρώ που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού που είναι εκφρασμένα σε άλλα νομίσματα προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τη αποτίμηση τέλους χρήσεως νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα απεικονίζονται στις επισυναπτόμενες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος. Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές απεικονίζονται επίσης στις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος.

Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.
- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών).
- Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται σε αποθεματικό των Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων και μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν σε χρηματικό στοιχείο που αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή στις μεμονωμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εκμετάλλευσης στο εξωτερικό. Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν την εκμετάλλευση στο εξωτερικό και την Εταιρεία (δηλαδή ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν η εκμετάλλευση στο εξωτερικό είναι θυγατρική εταιρεία), τέτοιες συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται αρχικά σε ιδιαίτερο στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων και στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά τη διάθεση της καθαρής επένδυσης, όταν αναγνωρίζεται το κέρδος ή η ζημία της διάθεσης.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν από την εξαγορά επιχειρήσεων στο εξωτερικό, αντιμετωπίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της επιχείρησης εξωτερικού και μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

λ) Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Η Εταιρεία και ο Όμιλος ταξινομεί ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σαν κατεχόμενα προς πώληση, αν η αξία τους αναμένεται να ανακτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω διάθεσης των στοιχείων και όχι μέσω της χρήσης τους.

Οι βασικές προϋποθέσεις για να ταξινομηθεί ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα στοιχείων (περιουσιακών και υποχρεώσεων) σαν κατεχόμενα προς πώληση, είναι το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα να είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση, η δε ολοκλήρωση της πώλησης να εξαρτάται μόνο από συνθήκες που είναι συνήθεις και τυπικές για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων και η πώληση θα πρέπει να είναι εξαιρετικά πιθανή.

Για να θεωρείται η πώληση εξαιρετικά πιθανή θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- να υπάρχει δέσμευση της διοίκησης αναφορικά με ένα σχέδιο πώλησης των περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας.
- να έχει ενεργοποιηθεί ένα πρόγραμμα εξεύρεσης αγοραστή και ολοκλήρωσης της συναλλαγής.
- η προσφερόμενη τιμή πώλησης θα πρέπει να είναι σε λογική συσχέτιση με την τρέχουσα αγοραία αξία των προς πώληση περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων.
- η πώληση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημέρα που το περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα στοιχείων ταξινομήθηκαν σαν κατεχόμενα προς πώληση εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, και
- οι ενέργειες που απαιτείται να γίνουν προκειμένου να ολοκληρωθεί το σχέδιο πώλησης θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να απαιτηθούν σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο ούτε ότι το σχέδιο θα ακυρωθεί.

Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση του περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας στοιχείων και υποχρεώσεων ως κατεχόμενων προς πώληση το περιουσιακό στοιχείο (ή όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην ομάδα) αποτιμώνται με βάση τα ισχύοντα σε κάθε περίπτωση Δ.Π.Χ.Α.

Τα μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία (ή οι ομάδες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) που ταξινομούνται σαν κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται (μετά την αρχική ταξινόμηση ως ανωτέρω) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας που αυτά φέρονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της εύλογης αξίας τους μειωμένης κατά τα άμεσα έξοδα διάθεσης, και οι προκύπτουσες ζημίες απομείωσης καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος χρήσεως. Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση θα καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος χρήσεως αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης.

Από την ημέρα κατά την οποία ένα μακροπρόθεσμο (αποσβενόμενο) περιουσιακό στοιχείο (ή τα μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) ταξινομείται σαν κατεχόμενο προς πώληση, δεν λογίζονται αποσβέσεις επί των εν λόγω μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.

μ) Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

ν) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεως τους μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημία απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Τα κόστη επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος όταν πραγματοποιούνται.

Στις παρούσες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που είναι ως εξής:

Κατηγορία παγίου	**Διάρκεια απόσβεσης**
Κτίρια	33-34 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	10 έτη
Μεταφορικά μέσα	5-7 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως ζημιά στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Κατά την πώληση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

ξ) Μισθώσεις

Εταιρεία / Όμιλος ως μισθωτής

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, που μεταφέρουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του μισθωμένου στοιχείου, κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην εύλογη αξία του μισθίου ή, εάν είναι μικρότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης.

Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους. Δεν υπήρχαν τέτοιου είδους μισθώσεις κατά τη τρέχουσα και προηγούμενη διαχειριστική χρήση.

Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Εταιρεία / Όμιλος ως εκμισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα αρχικά άμεσα κόστη που επιβαρύνουν τους εκμισθωτές κατά τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα της μίσθωσης. Τα ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται σαν έσοδο στις περιόδους κατά τις οποίες πραγματοποιούνται.

ο) Κόστος δανεισμού

Το κόστος δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθεί άμεσα, στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, κεφαλαιοποιείται, ως τμήμα του κόστους του στοιχείου αυτού. Τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού αναγνωρίζονται στα έξοδα της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

π) Επενδυτικά ακίνητα
Τα επενδυτικά ακίνητα που περιλαμβάνουν γη και κτίρια (γραφεία), κατέχονται από την Εταιρεία και τον Όμιλο για μακροπρόθεσμες αποδόσεις ενοικίου και δε χρησιμοποιούνται από αυτόν. Τα επενδυτικά ακίνητα παρουσιάζονται σε κόστος μείον σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημίες απομείωσης. Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των κτιρίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, που υπολογίζεται σε 33-34 έτη.

Μια επένδυση σε ακίνητα παύει να αναγνωρίζεται (απαλείφεται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης) κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την απόσυρση ή διάθεση της επένδυσης σε ακίνητα προσδιορίζονται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

Μεταφορές προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα πρέπει να γίνονται όταν και μόνον όταν υπάρχει μια μεταβολή στη χρήση η οποία αποδεικνύεται από το τέλος ή την έναρξη της ιδιόχρησης.

Τα ακίνητα τα οποία μισθώνονται στις θυγατρικές επιχειρήσεις του Ομίλου κατηγοριοποιούνται σαν επενδυτικά ακίνητα στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις και σαν ίδιο-χρησιμοποιούμενα πάγια στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ρ) Άυλα περιουσιακά στοιχεία
Αγοραζόμενα λογισμικά
Τα αγοραζόμενα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Ίδιο-παραγόμενα λογισμικά
Δαπάνες έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα, όταν πραγματοποιούνται. Ίδιο-παραγόμενο λογισμικό που προέρχεται από ανάπτυξη αναγνωρίζεται όταν και μόνον όταν, η Εταιρεία και ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει την τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του ίδιο-παραγόμενου λογισμικού, ούτως ώστε να είναι διαθέσιμο προς χρήση ή πώληση, την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το ίδιο-παραγόμενο λογισμικό και να χρησιμοποιήσει ή πωλήσει αυτό, την ικανότητα του να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το ίδιο-παραγόμενο λογισμικό, πως το ίδιο-παραγόμενο λογισμικό θα δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη, τη διαθεσιμότητα των κατάλληλων τεχνικών, οικονομικών και άλλων πόρων για να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή πωλήσει το ίδιο-παραγόμενο λογισμικό, και την ικανότητα του να αποτιμά αξιόπιστα τις αποδοτέες δαπάνες στο ίδιο-παραγόμενο λογισμικό, κατά τη διάρκεια της αναπτύξεως του.

Οι δαπάνες που αναλαμβάνονται για την ανάπτυξη συγκεκριμένων λογισμικών προγραμμάτων τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο και την Εταιρεία αναγνωρίζονται ως μέρος των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Τέτοιες δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού, άμεσα υλικά και αναλογία γενικών εξόδων.

Τα ίδιο-παραγόμενα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημίες απομείωσης. Η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο καθίσταται διαθέσιμο προς χρήση.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 3 έως 7 χρόνια. Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης αντικατοπτρίζει το ρυθμό με τον οποίο τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη αναμένεται να εισρεύσουν στην Εταιρεία και στον Όμιλο.

Άδειες & σήματα
Οι άδειες και τα σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία είναι 5 χρόνια.

σ) Χρηματοοικονομικά μέσα - αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση
Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Α. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, σαν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και απαιτήσεις, διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις ή διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Κατά την αρχική επιμέτρηση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία πλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν επιμετράτε στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, κόστος συναλλαγών που αποδίδεται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση
Για σκοπούς επιμέτρησης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες:
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Δάνεια και απαιτήσεις
- Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις
- Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Πρόκειται για το εμπορικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και της Εταιρείας που περιλαμβάνει επενδύσεις που αποκτήθηκαν με σκοπό την ρευστοποίησή τους στο άμεσο μέλλον, καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αναγνωρίζονται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που κατατάσσεται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Δάνεια και απαιτήσεις
Τα «Δάνεια και Απαιτήσεις» είναι η πιο συνηθισμένη κατηγορία στον Όμιλο και στην Εταιρεία. Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα χορηγηθέντα δάνεια και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται στις εμπορικές και άλλες απαιτήσεις στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Τα δάνεια και απαιτήσεις μεταγενέστερα από την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις αναφέρονται στην Σημείωση 23.

Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις
Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη είναι μη - παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη ληκτότητα, που η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διατηρήσει έως τη λήξη. Στην περίπτωση που ο Όμιλος ή η Εταιρεία πωλήσει σημαντικό μέρος των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, το σύνολο του χαρτοφυλακίου των στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία αυτή αναταξινομείται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη κατατάσσονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα που η ληκτότητά τους είναι μικρότερη των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς της οικονομικής πληροφόρησης, τα οποία και κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη μεταγενέστερα από την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές από τις μεταβολές εύλογης αξίας καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειώμενα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου
Ο Όμιλος και η Εταιρεία παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν και μόνον όταν:
- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

ή
- μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και η μεταβίβαση πληροί τους όρους για διαγραφή.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν και μόνο όταν:
- μεταβιβάζει τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

ή
- διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική δέσμευση να καταβάλλει τις ταμιακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες, βάσει συμφωνίας.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάσει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.
Στην περίπτωση αυτή:
- αν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ο Όμιλος ή η Εταιρεία παύει να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και αναγνωρίζει διακεκριμένα ως περιουσιακά στοιχεία ή δεσμεύσεις κάθε δικαίωμα και δέσμευση που δημιουργήθηκε ή διατηρήθηκε κατά τη μεταβίβαση.
- αν ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ο Όμιλος ή η Εταιρεία συνεχίζει να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.
- αν ο Όμιλος ή η Εταιρεία δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού μέσου, η οικονομική οντότητα προσδιορίζει αν έχει διατηρήσει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού μέσου. Στην περίπτωση αυτή:

  (i) αν ο Όμιλος ή Εταιρεία δεν έχει διατηρήσει τον έλεγχο, παύει να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και αναγνωρίζει διακεκριμένα ως περιουσιακά στοιχεία ή δεσμεύσεις όλα τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που δημιουργήθηκαν ή διατηρήθηκαν στο πλαίσιο της μεταβίβασης.

  (ii) αν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει διατηρήσει τον έλεγχο, συνεχίζει να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο βαθμό που συνεχίζει η ανάμειξή της στο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Απομείωση της αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
Σε κάθε ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμούν αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση αξίας και ο Όμιλος / Εταιρεία επιβαρύνεται με ζημίες απομείωσης, όταν και μόνον όταν, υπάρχει αντικειμενική απόδειξη απομείωσης αξίας ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (ένα «ζημιογόνο γεγονός») και εκείνο το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα

στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απεικονιζόμενα στο αποσβεσμένο κόστος
Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απεικονιζόμενα στο αποσβεσμένο κόστος ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμούν αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος ή η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της χρήσης. Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Οι ζημιές απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Β. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις
Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση
Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, σαν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και σε περίπτωση δανείων μειωμένες με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνουν προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις καθώς και δάνεια συμπεριλαμβανομένων τραπεζικών υπεραναλήψεων.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση
Δάνεια
Τα δάνεια μεταγενέστερα από την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δάνεια αναφέρονται στην Σημείωση 27.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις

μεταγενέστερα από την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναφέρονται στην Σημείωση 31.

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης
Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαγράφει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της όταν, και μόνον όταν, εξοφλείται, δηλαδή, όταν η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στην περίπτωση όπου μία υφιστάμενη υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή, αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή στην περίπτωση όπου υπάρχουν ουσιαστικές αλλαγές στους όρους μίας υφιστάμενης υποχρέωσης, τότε από-αναγνωρίζεται η αρχική υποχρέωση και αναγνωρίζεται μία νέα υποχρέωση και η διαφορά που προκύπτει αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και της ανταλλαγής που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Γ. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων
Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

τ) Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και αντισταθμιστική λογιστική
Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και επιτοκίων.

Αυτά καταχωρούνται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης αρχικά στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της συναλλαγής και αποτιμώνται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τρέχουσες τιμές και αναλύσεις προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Οι αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία παραγώγων που αποκτώνται για σκοπούς εμπορίας ή τα οποία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για λογιστική αντιστάθμισης, καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Σε περίπτωση όπου η Εταιρεία και ο Όμιλος αγοράσει χρηματοοικονομικά προϊόντα τα οποία ενσωματώνουν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, το ενσωματωμένο παράγωγο διαχωρίζεται από το κύριο συμβόλαιο, καταχωρείται ως μεμονωμένο παράγωγο και απεικονίζεται στην εύλογη αξία του, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικονομικά χαρακτηριστικά του δεν συνδέονται άμεσα με τα αντίστοιχα οικονομικά χαρακτηριστικά του κυρίου συμβολαίου.

Για σκοπούς χρήσης αντισταθμιστικής λογιστικής, οι αντισταθμίσεις ταξινομούνται ως εξής:

- Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας (fair value hedges) όταν χρησιμοποιούνται έναντι μεταβολών στην εύλογη αξία ενός αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης ή εταιρικής δέσμευσης.
- Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών (cash flow hedges) όταν χρησιμοποιούνται έναντι της διακύμανσης των ταμειακών ροών σε σχέση με ένα αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ή σε σχέση με το συναλλαγματικό κίνδυνο μίας εταιρικής δέσμευσης.
- Αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε μία ξένη δραστηριότητα.

Όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος, εφαρμόζει αντισταθμιστική λογιστική εύλογης αξίας ή ταμειακών ροών για παράγωγα τα οποία πληρούν τα σχετικά κριτήρια. Για παράγωγα τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας οι οποίες πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων, κέρδη ή ζημιές από την επανεκτίμηση του παραγώγου στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα χρηματοοικονομικά έξοδα / έσοδα. Κέρδη ή ζημιές στο αντισταθμισμένο μέσο που οφείλονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο, αναπροσαρμόζουν τη λογιστική αξία του αντισταθμισμένου μέσου και καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Για αντισταθμίσεις ταμειακών ροών οι οποίες πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων, η αναλογία του κέρδους ή της ζημιάς από το παράγωγο που προσδιορίζεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση, καταχωρείται απευθείας στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και η αναλογία που προσδιορίζεται ως μη αποτελεσματική αντιστάθμιση καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα χρηματοοικονομικά έξοδα / έσοδα.

Για αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, κέρδη ή ζημιές που είχαν καταχωρηθεί απευθείας στα αποθεματικά μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στην ίδια περίοδο κατά την οποία η αντισταθμιζόμενη συναλλαγή επηρεάζει την κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται όταν το αντισταθμίζον μέσο εκπνέει ή πωλείται, τερματίζεται ή ασκείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων. Στην περίπτωση που μια αντισταθμιζόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, τα καθαρά συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που είχαν καταχωρηθεί στα αποθεματικά μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Ορισμένα παράγωγα ενώ χαρακτηρίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, βάσει των πολιτικών της Εταιρείας και του Ομίλου, δεν έχουν τα χαρακτηριστικά για αντισταθμιστική λογιστική σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 και ως εκ τούτου τα σχετικά κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα χρηματοοικονομικά έξοδα / έσοδα.

Κατά την τρέχουσα και προηγούμενη διαχειριστική χρήση ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν κατείχε παράγωγα χρηματοοικονομικά και αντισταθμιστικά προϊόντα.

υ) Αποθέματα
Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης.

Διαγραφές αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της χρήσεως κατά την οποία προκύπτουν συνθήκες οι οποίες αποδεικνύουν ότι δεν θα υπάρξουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τα συγκεκριμένα αποθέματα. Η σχετική πρόβλεψη υπολογίζεται με βάση την ενηλικίωση των αποθεμάτων σύμφωνα με την οποία και με βάση προηγούμενη εμπειρία, για αποθέματα τα οποία παραμένουν ακίνητα, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται στο 100% της αξίας κτήσεως.

φ) Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
Με την εξαίρεση της υπεραξίας, η οποία ελέγχεται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση, οι λογιστικές αξίες των λοιπών μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσης του καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος χρήσεως. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως.

Εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από τη πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μίας κανονικής συναλλαγής μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από την διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να αναγνωριστούν ξεχωριστά. Αντιλογισμός ζημίας απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίστηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι οι εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας έχουν αλλάξει. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο. Ενδεχόμενη ζημία από απομείωση υπεραξίας δεν αντιλογίζεται.

χ) Χρηματικά διαθέσιμα και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις
Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

ψ) Μετοχικό κεφάλαιο
Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας που περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων.

ω) Προβλέψεις
Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει τρέχουσα νομική ή θεσμική υποχρέωση που απορρέει από γεγονότα του παρελθόντος, είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για την εξόφληση της υποχρέωσης αυτής, και εφόσον μπορεί να γίνει αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης.

Οι προβλέψεις αναθεωρούνται κατά την ημερομηνία κάθε κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης και προσαρμόζονται ώστε να αντιπροσωπεύουν την τρέχουσα αξία του εξόδου που αναμένεται να απαιτηθεί για την εξόφληση της υποχρέωσης. Αν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές με ένα συντελεστή προ φόρων ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος, και όπου κρίνεται απαραίτητο, τους κινδύνους που σχετίζονται συγκεκριμένα με την υποχρέωση.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εκτός αν η πιθανότητα εκροής πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται όταν μία εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

Εγγυήσεις
Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη που αντιστοιχεί στην παρούσα αξία της εκτιμώμενης υποχρέωσης για την επισκευή ή αντικατάσταση προϊόντων υπό εγγύηση ή σχετικά με την παράδοση έργων/ παροχή υπηρεσιών κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Η πρόβλεψη αυτή υπολογίζεται βάσει ιστορικών δεδομένων επί των επισκευών και αντικαταστάσεων.

Δικαίωμα αδείας
Τα δικαιώματα της ετήσιας αδείας και της αδείας μακροχρόνιας υπηρεσίας των εργαζομένων αναγνωρίζονται όταν αυτά προκύπτουν. Αναγνωρίζεται πρόβλεψη για την εκτιμώμενη υποχρέωση της ετήσιας αδείας και της αδείας μακροχρόνιας υπηρεσίας ως αποτέλεσμα υπηρεσιών που προσφέρθηκαν έως την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

Ζημιογόνα συμβόλαια
Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για ζημιογόνες μακροπρόθεσμες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών όταν τα αναμενόμενα έσοδα είναι μικρότερα από τα αναπόφευκτα έξοδα που αναμένεται να προκύψουν προκειμένου να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις του συμβολαίου.

αα) Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης
Παροχές μετά από την έξοδο από την υπηρεσία
Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση συνταξιοδότησης υπολογίζονται στη παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών που έχουν συσσωρευτεί κατά τη λήξη του έτους, με βάση την αναγνώριση δικαιώματος παροχών των εργαζομένων κατά την διάρκεια της παροχής εργασίας. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τις οικονομικές και αναλογιστικές παραδοχές και καθορίζονται χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης (Projected Unit Credit Method).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία από την 1 Ιανουαρίου 2013 εφάρμοσαν το τροποποιημένο ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους» σχετικά με την άμεση αναγνώριση των μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών κερδών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των αντίστοιχων χρήσεων. Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 εισάγει μια σειρά από τροποποιήσεις της λογιστικής των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, συμπεριλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών τα οποία αναγνωρίζονται πλέον στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα και εξαιρούνται μόνιμα από τα Αποτελέσματα Χρήσης.

Επίσης, οι αναμενόμενες αποδόσεις των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων δεν αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος, ενώ υπάρχει απαίτηση αναγνώρισης του τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης (ή περιουσιακού στοιχείου) καθορισμένης παροχής στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής. Τα μη κατοχυρωμένα κόστη προϋπηρεσίας αναγνωρίζονται πλέον στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στη νωρίτερη ημερομηνία μεταξύ της ημερομηνίας πραγματοποίησης της τροποποίησης και της ημερομηνίας αναγνώρισης του κόστους της σχετικής αναδιάρθρωσης ή τερματισμού.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης
Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης προεξοφλούνται.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

Βραχυπρόθεσμες παροχές
Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

3. Αλλαγές λογιστικών πολιτικών και γνωστοποιήσεων

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω πρότυπα τα οποία η Εταιρεία και ο Όμιλος έχει υιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2017.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος (Τροποποιήσεις): Αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές
Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Για παράδειγμα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το λογιστικό χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων όταν η οικονομική οντότητα δεν επιτρέπεται να εκπέσει τις μη πραγματοποιηθείσες ζημίες για φορολογικούς σκοπούς ή όταν έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να διακρατήσει τους χρεωστικούς τίτλους μέχρι την αντιστροφή των μη πραγματοποιηθεισών ζημιών. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν επηρέασαν τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΛΠ 7: Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (Τροποποιήσεις): Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων
Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να επιτρέψει στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν επηρέασαν τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 - 2016**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Η αναβάθμιση δεν έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12, εκτός από τις γνωστοποιήσεις για συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εφαρμόζονται για τη συμμετοχή μιας οικονομικής οντότητας σε μία θυγατρική, κοινοπραξία ή συγγενή επιχείρηση που κατατάσσεται ως κατεχόμενη προς πώληση, ως κατεχόμενη για διανομή ή ως διακοπείσα δραστηριότητα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5.

Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχουν υιοθετήσει νωρίτερα:

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα – Ταξινόμηση και επιμέτρηση
Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία βρίσκονται στην διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις. Σύμφωνα με το νέο πρότυπο και το μοντέλο απομείωσης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εφαρμόσουν την απλοποιημένη προσέγγιση και βάσει των μελλοντικών δεικτών αναφορικά με την ανάκτηση των υπολοίπων των πελατών δεν αναμένεται να προκύψει ουσιώδης επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου. Εκτιμάται ότι η επίδραση δεν θα είναι σημαντική. Επιπλέον, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν χρεόγραφα και χρηματοοικονομικά μέσα που να απαιτούν αλλαγή στα επιχειρηματικά μοντέλα των χρηματοοικονομικών του περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και συνεπώς δεν προβλέπεται διαφορετική μέθοδος υπολογισμού.

ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες
Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις.

Η βασική αρχή του νέου προτύπου είναι η οικονομική οντότητα να αναγνωρίζει έσοδα ώστε να απεικονίζει τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες σε ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο η οικονομική οντότητα εκτιμά ότι δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.

Το ΔΠΧΑ 15 παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο, βασισμένο σε πέντε βήματα για τον προσδιορισμό και την αναγνώριση του εσόδου που πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες. Απαιτεί οι οντότητες να επιμερίζουν την τιμή συναλλαγής από συμβάσεις σε επιμέρους διακριτές υποσχέσεις, δηλαδή σε υποχρεώσεις εκτέλεσης, βάσει αυτοτελών τιμών πώλησης, σύμφωνα με το μοντέλο των πέντε βημάτων. Εν συνεχεία, το έσοδο αναγνωρίζεται όταν η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις εκτέλεσης, δηλαδή όταν μεταβιβάζει τα αγαθά ή υπηρεσίες που προσδιορίζονται στην σύμβαση στον πελάτη.

Αναφορικά με την αρχική εφαρμογή, η Εταιρεία και ο Όμιλος επέλεξαν να εφαρμόσουν το νέο πρότυπο αναδρομικά μόνο σε συμβάσεις που δεν αποτελούν ολοκληρωθείσες συμβάσεις κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής (1 Ιανουαρίου 2018), με τη σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία και ο Όμιλος θα αναγνωρίσουν τη σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής του νέου προτύπου, ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον (ή άλλου στοιχείου της καθαρής θέσης, κατά περίπτωση) την 1η Ιανουαρίου 2018 (άρα χωρίς επαναδιατύπωση της συγκριτικής πληροφόρησης).

Η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου βρίσκονται σε διαδικασία αξιολόγησης των επιπτώσεων της εφαρμογής του προτύπου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στα λειτουργικά αποτελέσματα καθώς και στην χρηματοοικονομική της θέση. Παρόλο που στο στάδιο αυτό δεν μπορούν να εκτιμηθούν με ακρίβεια οι ποσοτικές επιπτώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν ήδη προβεί σε μια αρχική αξιολόγηση, προκειμένου να εντοπίσουν τις κύριες ροές εσόδου που επηρεάζονται από την εφαρμογή του νέου προτύπου, ενώ έχουν ήδη εξετάσει δείγμα συμβάσεων με πελάτες αξιολογώντας:

- τα κριτήρια ύπαρξης συμβολαίου με τους πελάτες της Εταιρείας και του Ομίλου,
- τα διακριτά αγαθά ή υπηρεσίες, ως υποχρεώσεις εκτέλεσης, προς τους πελάτες της βάσει των κριτηρίων που περιγράφονται στο νέο πρότυπο αναγνώρισης εσόδου,
- εάν λειτουργεί ως εντολέας ή εντολοδόχος στις συμβάσεις με τους πελάτες της,
- τυχόν μεταβλητά ανταλλάγματα που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο τίμημα της συναλλαγής,
- τις αυτοτελείς τιμές πώλησης, κατά την έναρξη των συμβάσεων, των υποχρεώσεων εκτέλεσης,
- την εκπλήρωση των υποχρεώσεων εκτέλεσης είτε σε βάθος χρόνου είτε σε μία δεδομένη χρονική στιγμή,
- ενδεχόμενα κόστη για τη σύναψη των συμβάσεων καθώς και
- τις περιπτώσεις τροποποιήσεων των συμβάσεων με πελάτες,

Στη βάση της ανωτέρω αρχικής αξιολόγησης αναφορικά με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, η Εταιρεία και ο Όμιλος έκριναν ότι στις περιπτώσεις παροχής εγγύησης πέραν της βασικής διαβεβαίωσης ότι το προϊόν πληροί τις συμφωνηθείσες προδιαγραφές, αποτελεί διακριτή υποχρέωση εκτέλεσης, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες υπηρεσίες δεν απαιτούνται από τη νομοθεσία, είναι μεγάλης διάρκειας (μέχρι 5 έτη) και περιλαμβάνουν υπηρεσίες χρόνου ανταπόκρισης και επίλυσης συμβάντων. Στις περιπτώσεις αυτές, μετά την εφαρμογή του νέου προτύπου, η Εταιρεία και ο Όμιλος κατανέμουν μέρος της συνολικής τιμής συναλλαγής στην υποχρέωση εκτέλεσης που αφορά την εγγύηση, και αναγνωρίζουν το έσοδο αυτό όταν παρέχουν στον πελάτη τις υπηρεσίες που προσδιορίζονται. Στις ανωτέρω περιπτώσεις δεν προκύπτει ουσιώδης διαφοροποίηση στο χρόνο και τον τρόπο αναγνώρισης του εσόδου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος συνεχίζουν την αξιολόγηση των συμβάσεων τους στη βάση των ανωτέρω κριτηρίων, π.χ. κατά πόσον ορισμένες υπηρεσίες αποτελούν ξεχωριστή υποχρέωση εκτέλεσης, κατά πόσον η Εταιρεία και ο Όμιλος λειτουργούν ως εντολέας ή εντολοδόχος σε ορισμένες συμβάσεις, καθώς και κατά πόσον η εκπλήρωση των υποχρεώσεων εκτέλεσης γίνεται σε βάθος χρόνου ή σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.

ΔΠΧΑ 15: Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)
Οι αποσαφηνίσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Στόχος είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: (α) το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», (β) των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και (γ) των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά η επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης αυτών των αποσαφηνίσεων και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσουν τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.
ΔΠΧΑ 16: Μισθώσεις
Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή

(«εκμισθωτή»). Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη. Η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου βρίσκονται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτού του προτύπου στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του
Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2: Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποιήσεις)
Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις παρέχουν απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό (α) των επιπτώσεων των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και των προϋποθέσεων που δε συνιστούν κατοχύρωση, στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, (β) παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών με δυνατότητα συμψηφισμού των υποχρεώσεων παρακρατούμενων φόρων και (γ) το λογιστικό χειρισμό των τροποποιήσεων όρων και προϋποθέσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, η οποία διαφοροποιεί την ταξινόμηση μιας συναλλαγής από διακανονισμό σε μετρητά σε συναλλαγή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης των τροποποιήσεων και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσουν τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΛΠ 40: Μεταφορές σε Επενδύσεις σε Ακίνητα (Τροποποιήσεις)
Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πότε μία οντότητα μεταφέρει ένα ακίνητο, συμπεριλαμβανομένου ακινήτου υπό κατασκευή ή αξιοποίηση, σε ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι μεταβολή της χρήσης ενός ακινήτου πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και υπάρχει σαφής ένδειξη της μεταβολής αυτής. Απλά η αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου, δεν αποδεικνύει μεταβολή στη χρήση του. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης των τροποποιήσεων και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσουν τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΠΧΑ 9: Δικαίωμα Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση (Τροποποίηση)
Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα προπληρωμής που επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος είτε να καταβάλει είτε να λάβει εύλογη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη της σύμβασης (υπό την έννοια ότι από την πλευρά του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να υπάρχει επιβάρυνση λόγω πρόωρης εξόφλησης) επιτρέπεται να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης της τροποποίησης και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσει τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΛΠ 28: Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (Τροποποιήσεις)
Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το κατά πόσο η επιμέτρηση (και κυρίως η απομείωση) των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, οι οποίες στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία, διέπονται από το ΔΠΧΠ 9, ΔΛΠ 28 ή ένα συνδυασμό των δύο προτύπων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9, προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28, σε αυτές τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 η οικονομική οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης των τροποποιήσεων και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσουν τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 22: Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές
Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό συναλλαγών που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία εξετάζει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπου η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματική υποχρέωση που προκύπτουν από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής, πριν από την αρχική αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Η διερμηνεία αναφέρει ότι η ημερομηνία συναλλαγής, για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ενός μη χρηματικού στοιχείου προκαταβολής ή ενός αναβαλλόμενου εσόδου. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολών, η οικονομική οντότητα πρέπει να καθορίσει την ημερομηνία συναλλαγής για κάθε μία πληρωμή και είσπραξη προκαταβολής. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης της διερμηνείας και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσει τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 -2016**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 για το ΔΠΧΑ 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς και το ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες για το οποίο επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης των αναβαθμίσεων και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσει τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή της επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία που κατέχεται από οντότητα η οποία είναι οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή παρόμοια οικονομική οντότητα, δύναται να διενεργείται χωριστά για κάθε επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία, κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 23: Αβεβαιότητα σχετικά με τις Θεωρήσεις Φόρου Εισοδήματος
Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που εμπεριέχεται σε φορολογικούς χειρισμούς, κατά το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η διερμηνεία παρέχει πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέταση αβέβαιων φορολογικών θεωρήσεων μεμονωμένα ή από κοινού, την εξέταση των φορολογικών θεωρήσεων από τις φορολογικές αρχές, την κατάλληλη μέθοδο ώστε να αντικατοπτρίζεται η αβεβαιότητα της αποδοχής της θεώρησης από τις φορολογικές αρχές καθώς και την εξέταση των συνεπειών των αλλαγών στα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις. Η διερμηνεία δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης της διερμηνείας και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσει τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2015 -2017**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι αναβαθμίσεις αυτές δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο:** οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που

αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή.

- **ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι φορολογικές συνέπειες των πληρωμών για χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να αναγνωρίζονται ανάλογα με το που οι συναλλαγές ή τα γεγονότα του παρελθόντος που δημιούργησαν τα διανεμητέα κέρδη έχουν αναγνωριστεί.

- **ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την παράγραφο 14 του προτύπου ώστε, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για πώληση και μέρος δανείου που λήφθηκε ειδικά για αυτό το περιουσιακό στοιχείο παραμένει ως ανοικτό υπόλοιπο κατά τη στιγμή εκείνη, το κόστος δανεισμού αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό.

ΔΛΠ 19: Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών (Τροποποιήσεις):
Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις απαιτούν τις οντότητες να χρησιμοποιούν επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της ετήσιας περιόδου αναφοράς, μετά την πραγματοποίηση μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης, πως επηρεάζεται η εφαρμογή των απαιτήσεων του ανώτατου ορίου του περιουσιακού στοιχείου, από το λογιστικό χειρισμό μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης των τροποποιήσεων και εκτιμά ότι δεν θα επηρεάσουν τις λογιστικές πολιτικές, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Εννοιολογικό πλαίσιο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
Το ΣΔΛΠ εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στις 29 Μαρτίου 2018. Το εννοιολογικό πλαίσιο καθορίζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο εννοιών για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι έννοιες αυτές συμβάλλουν στον καθορισμό προτύπων, την καθοδήγηση των συντακτών για την ανάπτυξη συνεπών λογιστικών πολιτικών και την υποστήριξη στην προσπάθεια τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου, το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο. Στόχος του εγγράφου είναι η υποστήριξη της μετάβασης στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο ΔΠΧΑ για τις εταιρείες που υιοθετούν το εννοιολογικό πλαίσιο για να αναπτύξουν λογιστικές πολιτικές όταν κανένα πρότυπο ΔΠΧΑ δεν κάνει αναφορά. Για τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

4. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοικήσεως

Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί όπως η Διοίκηση προβαίνει σε λογιστικές εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού, την γνωστοποίηση ενδεχόμενων γεγονότων καθώς και τα έσοδα και έξοδα που παρουσιάζονται κατά τις υπό εξέταση χρήσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανακλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης σε σχέση με το επίπεδο / όγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων.

Κρίσεις

Κατά την διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της Εταιρείας και του Ομίλου, η Διοίκηση έχει κάνει τις ακόλουθες κρίσεις, εκτός από εκείνες που θεωρούνται εκτιμήσεις, οι οποίες έχουν την πιο σημαντική επίπτωση στις λογιστικές αξίες οι οποίες έχουν αναγνωριστεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων – Όμιλος σαν εκμισθωτής
Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν συνάψει εμπορικές μισθώσεις επί των επενδύσεων που κατέχει σε ακίνητα. Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν προσδιορίσει και λογιστικοποιήσει τις μισθώσεις αυτές σαν λειτουργικές δεδομένου ότι ουσιαστικά δεν μεταβιβάζει όλους τους κινδύνους και ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα.

Η Εταιρεία έχει συνάψει εμπορικές μισθώσεις επί των μηχανημάτων που έχει παραχωρήσει στις θυγατρικές. Η Εταιρεία έχει προσδιορίσει και λογιστικοποιήσει τις μισθώσεις αυτές σαν λειτουργικές δεδομένου ότι ουσιαστικά δεν μεταβιβάζει όλους τους κινδύνους και ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα.

Εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

Έλεγχοι απομείωσης συμμετοχών σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες
Οι λογιστικές αξίες των συμμετοχών (πλέον των χρηματικών στοιχείων που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό) υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμες. Η ζημία απομείωσης μιας συμμετοχής καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά την οποία η αξία κτήσης της υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη, μεταξύ της καθαρής αξίας πώλησης και της αξίας χρήσεως της εν λόγω συμμετοχής. Καθαρή αξία πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από τη πώληση της συμμετοχής στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να προκύψουν από τη συμμετοχή αυτή.

Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος
Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη της Εταιρείας και του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος απαιτείται ουσιαστική αντίληψη των ανωτέρω. Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στις Σημειώσεις 14 και 21.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες και για λοιπές εκπεστέες προσωρινές διαφορές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες και εκπεστέες προσωρινές διαφορές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 14 και 21.

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις
Η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση της πιστωτικής της πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας της Εταιρείας και του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Προβλέψεις για βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα
Η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τα βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα. Η σχετική πρόβλεψη υπολογίζεται με βάση την ενηλικίωση των αποθεμάτων και με βάση την προηγούμενη εμπειρία, για αποθέματα τα οποία παραμένουν ακίνητα, εξαιρουμένων των αποθεμάτων ασφαλείας, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται στο 100% της αξίας κτήσεως.

Πρόβλεψη για εγγυήσεις καλής λειτουργίας
Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη που αντιστοιχεί στην παρούσα αξία της εκτιμώμενης υποχρέωσης για την επισκευή ή αντικατάσταση προϊόντων υπό εγγύηση ή σχετικά με την παράδοση έργων / παροχή υπηρεσιών κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Η πρόβλεψη αυτή υπολογίζεται βάσει ιστορικών δεδομένων επί των επισκευών και αντικαταστάσεων.

Συνταξιοδοτικά και λοιπά προγράμματα καθορισμένων παροχών
Το κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς του εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία προσδιορίζεται με την χρήση αναλογιστικής μελέτης. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει υποθέσεις σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τους δείκτες θνησιμότητας, το μέσο ετήσιο ρυθμό μακροχρόνιας αύξησης του πληθωρισμού και τη μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση του ΑΕΠ. Λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης των εν λόγω προγραμμάτων οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας. Επιπλέον λεπτομέρειες και πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Σημείωση 30.

Δαπάνες ανάπτυξης
Έξοδα και κόστη ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται σύμφωνα με την λογιστική πολιτική που περιγράφεται στα «Άϋλα περιουσιακά στοιχεία». Προκειμένου να προσδιορισθούν τα ποσά τα οποία θα κεφαλαιοποιηθούν, η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου προβαίνει σε υποθέσεις και παραδοχές σχετικά με τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές που θα εισρεύσουν από το περιουσιακό στοιχείο, τα επιτόκια προεξόφλησης τα οποία θα εφαρμοσθούν και τις αναμενόμενες χρονικές περιόδους κατά τις οποίες τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρέουν στην Εταιρεία και στον Όμιλο.

Εντός της τρέχουσας διαχειριστικής χρήσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία αποφάσισαν την επέκταση της ωφέλιμης ζωής ορισμένων κατηγοριών των άυλων περιουσιακών στοιχείων από τα πέντε στα επτά έτη. Οι λόγοι που οδήγησαν τον Όμιλο και την Εταιρεία στην αλλαγή της εκτίμησης της ωφέλιμης ζωής είναι επιβεβλημένοι τόσο από το εσωτερικό όσο και το εξωτερικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται.

Από το 2017, η Εταιρεία εστιάζει πλέον στην ανάπτυξη προγραμματιζόμενων λειτουργικών συστημάτων (platforms) καθώς τελευταία ενισχύεται η τάση της αγοράς για την παροχή αυτού του είδους προϊόντων, τα οποία αποδεδειγμένα προσφέρουν μεγαλύτερο όφελος και διάρκεια ζωής λόγω της δυνατότητας που παρέχουν για αποτελεσματικότερη παραμετροποίηση και συντήρηση. Οι πλατφόρμες και τα συνδεδεμένα με αυτές συστήματα και υποσυστήματα υποστηρίζονται πλέον από τον Όμιλο και την Εταιρεία για διάρκεια έως 7 ετών από την εισαγωγή τους.

Η ανάγκη αυτή προέκυψε λόγω της έναρξης της εντατικοποίησης και προτυποποίησης του δικτύου 5G, οποίο αναμένεται ότι θα παράσχει μεγαλύτερες δυνατότητες, καλύτερη υποστήριξη και νέες προοπτικές στην λειτουργία των δικτύων. Η διαδικασία προτυποποίησης του δικτύου 5G και των βελτιώσεων του, αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το 2025. Για τους παραπάνω λόγους κρίθηκε ορθότερη η απόσβεση των συγκεκριμένων άυλων περιουσιακών στοιχείων σε διάρκεια επτά ετών.
Κατά την τρέχουσα χρήση η θετική επίδραση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας από την αλλαγή της εκτίμησης της ωφέλιμης ζωής της συγκεκριμένης κατηγορίας των άυλων παγίων στοιχείων ήταν Ευρώ 2.622.000,00. Πιο συγκεκριμένα, η αναπόσβεστη αξία των συγκεκριμένων κατηγοριών άυλων περιουσιακών στοιχείων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ήταν Ευρώ 11.868.000,00, ενώ στην περίπτωση που εφαρμοζόταν η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής των πέντε ετών η αναπόσβεστη αξία θα ήταν Ευρώ 9.246.000,00 (Σημείωση 17).
Αναγνώριση εσόδων

Για την αναγνώριση των εσόδων από μακροχρόνια συμβόλαια παροχής υπηρεσιών Η Εταιρεία και ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης σύμφωνα με τα ΔΛΠ 18 και ΔΛΠ 11. Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται σωρευτικά το ποσοστό ολοκλήρωσης του έργου έως την εκάστοτε ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης με βάση το ποσοστό που προκύπτει προσαρμόζοντας τα τιμολογημένα έσοδα σε σχέση με το συνολικό αναθεωρημένο συμβατικό τίμημα. Οι πιθανές αναθεωρήσεις του συνολικού συμβατικού κόστους και τιμήματος λαμβάνονται υπ' όψη στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα αναθεωρητικά γεγονότα οπότε και τακτοποιούνται τα σχετικά κονδύλια κόστους και εσόδων.

Δρώσα οικονομική μονάδα

Η Διοίκηση λαμβάνοντας υπ' όψιν: α) την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας, β) τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Εταιρεία που θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας και στην κεφαλαιακή της επάρκεια και γ) το γεγονός ότι δεν εντοπίζονται σημαντικές αβεβαιότητες σε σχέση με την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει λειτουργεί ως «δρώσα οικονομική μονάδα» για το προβλεπτό μέλλον και σε κάθε περίπτωση για διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δηλώνει ότι εξακολουθεί να θεωρεί ως κατάλληλη βάση για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων την αρχή της «δρώσας οικονομικής μονάδας» και ότι δεν υφίστανται σημαντικές αβεβαιότητες σε σχέση με την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει να εφαρμόζει ως κατάλληλη βάση για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων την αρχή της «δρώσας οικονομικής μονάδας» για το προβλεπτό μέλλον και σε κάθε περίπτωση για διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

5. Διαχείριση κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με την διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση και διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη των επιχειρηματικών σχεδίων και την μεγιστοποίηση της ωφέλειας προς τους μετόχους.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται την κεφαλαιακή δομή και πραγματοποιούν τις απαραίτητες και αναγκαίες προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζονται με τις αλλαγές στο επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν και επιχειρούν.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν και ελέγχουν την κεφαλαιακή τους διάρθρωση χρησιμοποιώντας τον αριθμοδείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης / μόχλευσης, ο οποίος προσδιορίζεται από την σχέση των καθαρών υποχρεώσεων προς τα ίδια κεφάλαια πλέον των καθαρών υποχρεώσεων. Η πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να διατηρεί τον αριθμοδείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης / μόχλευσης μεταξύ του 25% και 40%. Ο Όμιλος και η Εταιρεία συμπεριλαμβάνουν μεταξύ των καθαρών υποχρεώσεων τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια, τις υποχρεώσεις προς προμηθευτές καθώς και τις λοιπές υποχρεώσεις μειωμένες με τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα μη περιλαμβανομένων των διακοπτόμενων δραστηριοτήτων. Τα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια τα οποία αποδίδονται στους μετόχους της μητρικής.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Δάνεια (Σημ. 27)	34.499.628,44	40.258.961,51	32.800.000,00	38.340.862,25
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (Σημ. 31)	49.296.555,49	56.708.685,52	42.944.849,50	49.852.063,77
Μείον Ταμειακά διαθέσιμα & βραχυπρόθεσμες καταθέσεις (Σημ. 24)	(17.580.204,52)	(16.759.938,39)	(9.514.440,12)	(6.193.090,14)
Καθαρές υποχρεώσεις	66.215.979,41	80.207.708,64	66.230.409,38	81.999.835,88
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Εταιρείας	127.896.637,37	132.340.787,21	161.340.185,75	165.891.559,33
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	127.896.637,37	132.340.787,21	161.340.185,75	165.891.559,33
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και καθαρών υποχρεώσεων	**194.112.616,78**	**212.548.495,85**	**227.570.595,13**	**247.891.395,21**
Δείκτης κεφαλαιακής διάρθρωσης/μόχλευσης	**34%**	**38%**	**29%**	**33%**

Δεν πραγματοποιήθηκαν μεταβολές στους στόχους, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει η Διοίκηση για τη διαχείριση κεφαλαίου για τις διαχειριστικές χρήσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016.

6. Πληροφορίες ομίλου

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τις παρακάτω εταιρείες:

Επωνυμία	Κύρια δραστηριότητα	Χώρα εγκατάστασης	% Ποσοστό συμμετοχής 2017	% Ποσοστό συμμετοχής 2016
Ιντρακόμ Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιακών Λύσεων	Τηλεπικοινωνίες	Ελλάδα	Μητρική Εταιρεία	Μητρική Εταιρεία
Intracom Telecom Albania S.A.	Τηλεπικοινωνίες	Αλβανία	95,0%	95,0%
Intracom Bulgaria S.A.	Τηλεπικοινωνίες	Βουλγαρία	100,0%	100,0%
Ether Applications S.A.	Τηλεπικοινωνίες	Ελλάδα	90,0%	90,0%
Sitronics Intracom India Private Limited	Τηλεπικοινωνίες	Ινδία	100,0%	100,0%
Intrarom S.A.	Τηλεπικοινωνίες	Ρουμανία	73,7%	73,7%
Intracom Svyaz	Τηλεπικοινωνίες	Ρωσία	100,0%	100,0%
Intracom Doo Skopje	Τηλεπικοινωνίες	Σκόπια	100,0%	100,0%
Intracom Holdings International Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	Κύπρος	100,0%	100,0%
Intracom Telecom Technologies Ltd	Τηλεπικοινωνίες	Κύπρος	100,0%	100,0%
Intracom Telecom Operations Ltd	Τηλεπικοινωνίες	Κύπρος	100,0%	100,0%
Intracom Doo Armenia	Τηλεπικοινωνίες	Αρμενία	100,0%	100,0%
Intracom Middle East LLC	Τηλεπικοινωνίες	Η.Α.Ε.	100,0%	100,0%
Conklin Corporation	Τηλεπικοινωνίες	Η.Π.Α.	100,0%	100,0%
Faini Telecommunications Systems	Τηλεπικοινωνίες	Ιταλία	100,0%	100,0%
Intratelecom LLC	Τηλεπικοινωνίες	Μαρόκο	100,0%	100,0%
Intracom Telecom Solutions S.R.L.	Τηλεπικοινωνίες	Μολδαβία	100,0%	100,0%
Intratelecom PTY Ltd	Τηλεπικοινωνίες	Νότιος Αφρική	100,0%	100,0%
Intracom Telecom Solutions Saudi Arabia	Τηλεπικοινωνίες	Σαουδική Αραβία	100,0%	100,0%
Intracom Doo Belgrade	Τηλεπικοινωνίες	Σερβία	100,0%	100,0%
E-Teleserv	Τηλεπικοινωνίες	Σερβία	100,0%	100,0%

7. Συνενώσεις επιχειρήσεων και απόκτηση μη ελεγχουσών συμμετοχών

Δεν πραγματοποιήθηκε καμία απόκτηση ή πώληση θυγατρικής κατά την διάρκεια των διαχειριστικών χρήσεων που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016.

8. Από κοινού συμφωνίες

Ο Όμιλος κατείχε την 31η Δεκεμβρίου 2016 μερίδιο 30% στην εταιρεία «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ INTRAKAT – INTRACOM – ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΕΠΑ» η οποία έχει έδρα την Ελλάδα και η κύρια δραστηριότητά της είναι η παροχή υπηρεσιών προς την «Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε.».

Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στην εν λόγω εταιρεία δεδομένου ότι η νομική της μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων.

Τα ακόλουθα ποσά περιέχονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2016 και αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του Ομίλου στους λογαριασμούς ενεργητικού και παθητικού καθώς και επί των ζημιών μετά από φόρους της κοινής επιχείρησης (joint operation).

	Όμιλος	
	31/12/2017	**31/12/2016**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	-	1.510,00
	-	**1.510,00**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	(2.775,52)
	-	**(2.775,52)**
Έξοδα διοίκησης	-	(630,59)
Καθαρές ζημίες χρήσεως μετά φόρων	**-**	**(630,59)**

Η συμμετοχή της Εταιρείας στην ανωτέρω κοινή επιχείρηση κατά την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ανήλθε σε ποσό Ευρώ 1.800,00. Η ανωτέρω κοινή επιχείρηση εκκαθαρίστηκε και λύθηκε εντός της τρέχουσας διαχειριστικής χρήσης.

9. Πωλήσεις

Οι πωλήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	**1/1/2016 - 31/12/2016**	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**
Πωλήσεις εμπορευμάτων	35.948.336,74	23.626.284,37	44.850.548,55	30.260.818,80
Πωλήσεις προϊόντων	26.054.986,50	20.456.066,49	449.902,82	327.683,39
Έσοδα από υπηρεσίες	66.943.183,25	75.120.549,27	60.538.934,61	65.812.431,52
Σύνολο	**128.946.506,49**	**119.202.900,13**	**105.839.385,98**	**96.400.933,71**

10. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα ανά κατηγορία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

		Όμιλος		Εταιρεία	
	Σημ.	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Παροχές σε εργαζομένους	13	55.127.606,59	55.835.065,57	43.570.168,09	44.178.017,54
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο στο κόστος πωληθέντων		27.382.468,86	21.049.676,23	29.299.576,42	20.261.261,25
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων		2.725.105,29	3.097.814,67	1.736.636,86	1.989.484,22
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων		5.128.781,91	7.697.913,87	4.258.555,13	6.836.013,69
Απομείωση αποθεμάτων	22	1.008.954,93	1.925.715,49	484.536,55	1.642.665,89
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		671.544,34	667.536,89	472.071,94	468.721,54
Μισθώματα βάσει λειτουργικών μισθώσεων					
-Οικόπεδα και κτίρια		1.132.149,70	1.135.317,16	317.132,70	299.354,07
-Μεταφορικά μέσα και μηχανήματα		998.387,64	1.154.961,44	763.888,88	864.632,66
-Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		46.515,52	52.279,95	11.515,52	6.924,95
Απομείωση για επισφαλείς απαιτήσεις		160.747,76	5.328.007,51	43.050,74	5.204.372,98
Υπεργολαβίες		21.624.583,69	24.020.917,19	15.353.290,84	17.244.096,25
Έξοδα τηλεπικοινωνιών		653.996,79	695.094,04	452.292,89	465.540,46
Έξοδα μεταφορών		1.889.779,68	1.521.191,87	1.260.019,19	1.183.544,29
Έξοδα ταξιδιών		1.253.492,41	1.302.286,77	931.994,11	882.085,68
Έξοδα προβολής διαφήμισης και εκθέσεων		1.318.599,77	1.116.125,25	999.407,78	671.673,56
Αναλώσιμα		293.781,92	564.791,43	241.628,42	174.198,98
Λοιπά		3.899.622,16	3.313.765,50	1.871.223,74	1.200.468,93
Σύνολο		**125.316.118,96**	**130.478.460,83**	**102.066.989,80**	**103.573.056,94**

Τα έξοδα ανά λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Κόστος πωληθέντων	91.132.445,39	92.446.603,83	77.837.607,95	75.600.520,28
Έξοδα διοίκησης	10.582.879,80	10.853.487,90	4.996.751,38	5.213.634,78
Έξοδα διάθεσης	14.834.481,56	20.133.029,97	10.848.536,60	16.204.689,21
Έξοδα έρευνας	8.766.312,21	7.045.339,13	8.384.093,87	6.554.212,67
	125.316.118,96	**130.478.460,83**	**102.066.989,80**	**103.573.056,94**

Οι αποσβέσεις ανά λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	**1/1/2016 - 31/12/2016**	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**
Κόστος πωληθέντων	6.684.439,21	9.547.239,31	5.035.854,20	7.775.716,54
Έξοδα διοίκησης	423.531,02	383.638,62	236.117,44	216.885,15
Έξοδα διάθεσης	249.508,63	293.329,24	229.372,98	269.750,94
Έξοδα έρευνας	496.408,34	571.521,37	493.847,37	563.145,28
	7.853.887,20	**10.795.728,54**	**5.995.191,99**	**8.825.497,91**

Από το σύνολο των αποσβέσεων του Ομίλου για την διαχειριστική χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 ποσού Ευρώ 8.594.055,90, ποσό Ευρώ 7.853.887,20 επιβάρυνε τις επιμέρους λειτουργίες, ποσό Ευρώ 563.231,00 αφορά αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα και επιβάρυνε τα λοιπά λειτουργικά έξοδα, ποσό Ευρώ 176.631,90 κεφαλαιοποιήθηκε στις δαπάνες ανάπτυξης και ποσό Ευρώ 305,80 ενσωματώθηκε στο κόστος της παραγωγής σε εξέλιξη και επιβάρυνε το κόστος των τελικών αποθεμάτων. (2016: σύνολο αποσβέσεων Ευρώ 11.566.484,45, αποσβέσεις επιμέρους λειτουργιών Ευρώ 10.795.728,54 αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα Ευρώ 564.204,99, κεφαλαιοποίηση στις δαπάνες ανάπτυξης Ευρώ 205.588,95, ενσωμάτωση στο κόστος της παραγωγής σε εξέλιξη και επιβάρυνση του κόστους των τελικών αποθεμάτων Ευρώ 961,97).

Από το σύνολο των αποσβέσεων της Εταιρείας για την διαχειριστική χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 ποσού Ευρώ 6.685.714,02, ποσό Ευρώ 5.995.191,99 επιβάρυνε τις επιμέρους λειτουργίες, ποσό Ευρώ 513.890,13 αφορά αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα και επιβάρυνε τα λοιπά λειτουργικά έξοδα και ποσό Ευρώ 176.631,90 κεφαλαιοποιήθηκε στις δαπάνες ανάπτυξης. (2016: σύνολο αποσβέσεων Ευρώ 9.545.089,93, αποσβέσεις επιμέρους λειτουργιών Ευρώ 8.825.497,91 αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα Ευρώ 514.003,07 κεφαλαιοποίηση στις δαπάνες ανάπτυξης Ευρώ 205.588,95).

11. Λοιπά λειτουργικά έσοδα – (έξοδα)

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

		Όμιλος		Εταιρεία	
	Σημ.	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**
Κέρδη από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		35.742,92	70.975,75	5.894,34	841,78
Έσοδα από ενοίκια	16	1.036.138,65	1.078.004,21	849.747,42	878.541,69
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	29	14.694,47	14.694,47	-	-
Επιχορηγήσεις εξόδων		1.680.392,21	1.596.043,63	1.494.449,21	1.506.850,63
Λοιπά έσοδα		1.376.724,81	1.072.878,87	537.227,63	432.232,12
Σύνολο λειτουργικών εσόδων		**4.143.693,06**	**3.832.596,93**	**2.887.318,60**	**2.818.466,22**

Στα λοιπά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας και πιο συγκεκριμένα στην υποκατηγορία «επιχορηγήσεις εξόδων» περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 995.000,00 (2016: Ευρώ 1.438.500,00) το οποίο αφορά έσοδα από επιχορηγήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Ζημίες από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		(150.105,98)	(20.627,61)	(145.722,80)	(12.032,95)
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	16	(563.231,00)	(564.204,99)	(513.890,13)	(514.003,07)
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές	18	-	-	(136.000,00)	-
Λοιπά έξοδα		(1.411.488,40)	(2.122.223,35)	(688.566,46)	(580.209,93)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων		**(2.124.825,38)**	**(2.707.055,95)**	**(1.484.179,39)**	**(1.106.245,95)**

Στα λοιπά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου της προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης και πιο συγκεκριμένα στην υποκατηγορία «Λοιπά έξοδα» περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 862.388,03 το οποίο αφορά πρόβλεψη σχετικά με την επίδικη υπόθεση μεταξύ της θυγατρικής Intrarom S.A. και της Romsoft SRL. (Σημείωση 33στ).

12. Χρηματοοικονομικά έσοδα – (έξοδα)

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Τόκοι τραπεζικών δανείων	(1.528.243,14)	(2.568.674,65)	(1.417.108,95)	(2.455.539,76)
Ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές	(7.417.740,09)	(1.977.381,14)	(4.182.816,35)	-
Λοιπά	(1.453.494,22)	(803.768,33)	(1.235.288,13)	(647.291,79)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	**(10.399.477,45)**	**(5.349.824,12)**	**(6.835.213,43)**	**(3.102.831,55)**

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Έσοδα από μερίσματα	-	-	680.585,13	7.275.420,09
Πιστωτικοί τόκοι τραπεζών	99.063,82	149.031,27	37.352,77	52.051,04
Έσοδα τόκων από πωλήσεις	116.701,38	90.047,31	50.585,12	38.524,56
Λοιποί πιστωτικοί τόκοι	3.774,09	92.069,39	144.192,87	90.669,73
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	1.226.212,87	2.277.094,97	-	1.193.906,52
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	**1.445.752,16**	**2.608.242,94**	**912.715,89**	**8.650.571,94**

13. Παροχές σε εργαζομένους

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

		Όμιλος		Εταιρεία	
	Σημ.	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**
Μισθοί και ημερομίσθια		46.231.265,04	46.054.433,65	37.348.927,38	37.092.228,83
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης και λοιπές εργοδοτικές εισφορές		10.750.562,75	10.653.719,13	8.978.316,06	8.983.386,58
Λοιπά έξοδα		902.854,15	1.868.496,79	-	843.986,13
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	30	707.328,00	1.371.177,83	707.328,00	1.371.177,83
Μείον παροχές εργαζομένων μεταφερόμενες στο κόστος ανάπτυξης		(3.464.403,35)	(4.112.761,83)	(3.464.403,35)	(4.112.761,83)
Σύνολο	10	**55.127.606,59**	**55.835.065,57**	**43.570.168,09**	**44.178.017,54**

14. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας, που απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

		Όμιλος		Εταιρεία	
	Σημ.	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**	**1/1/2017 - 31/12/2017**	**1/1/2016 - 31/12/2016**
Τρέχων φόρος χρήσης		488.263,06	1.399.919,39	64.941,21	464.121,61
Φόρος προηγουμένων χρήσεων		(49.568,98)	431.459,16	-	429.613,28
Αναβαλλόμενος φόρος	21	3.963.672,82	1.037.662,08	3.944.604,22	1.304.138,14
Φόρος εισοδήματος χρέωση στα αποτελέσματα χρήσης		**4.402.366,90**	**2.869.040,63**	**4.009.545,43**	**2.197.873,03**

Ο πραγματικός τελικός φορολογικός συντελεστής διαφέρει από τον ονομαστικό. Στην διαμόρφωση του πραγματικού φορολογικού συντελεστή επιδρούν διάφοροι παράγοντες οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι η μη έκπτωση ορισμένων δαπανών και η μεταβολή των φορολογικών συντελεστών. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	**(3.304.470,08)**	**(12.891.600,90)**	**(746.962,15)**	**87.837,43**
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές (2017: 29%, 2016: 29%)	(958.296,32)	(3.738.564,26)	(216.619,03)	25.472,85
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(186.074,63)	(700.070,58)	-	(45.380,02)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	1.509.329,76	3.712.056,12	663.967,28	2.955.345,67
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογία	4.053.782,90	445.165,16	3.497.255,97	-
Ζημιές παρελθουσών χρήσεων για τις οποίες δεν είχε αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	-	(1.631.300,36)	-	(1.631.300,36)
Μεταβολή φορολογικών συντελεστών	(24.631,28)	3.550.840,90	-	-
Λοιποί φόροι χρήσης	57.825,45	799.454,49	64.941,21	464.121,61
Φόροι προηγουμένων χρήσεων	(49.568,98)	431.459,16	-	429.613,28
Σύνολο	**4.402.366,90**	**2.869.040,63**	**4.009.545,43**	**2.197.873,03**

Ο φόρος εισοδήματος έχει υπολογιστεί βάσει των κερδών / (ζημιών) προ φόρων επί τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή. Ο ονομαστικός συντελεστής φόρου εισοδήματος στον οποίο υπόκειται η Εταιρεία για τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα είναι 29% για το 2017 και για το 2016.

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος κάθε μίας εταιρείας του Ομίλου υποβάλλεται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές της κάθε χώρας στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου, ελέγξουν τις δηλώσεις και τα βιβλία και στοιχεία του φορολογούμενου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου ή παρέλθει ο χρόνος παραγραφής.

Οι φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που γίνονται αποδεκτές από τις εκάστοτε φορολογικές αρχές, μπορούν να συμψηφίσουν μελλοντικά κέρδη για διάστημα το οποίο ορίζεται από τις φορολογικές διατάξεις της κάθε χώρας. Για την Εταιρεία το διάστημα αυτό είναι πέντε έτη από το έτος στο οποίο προέκυψαν οι φορολογικές ζημίες. Η Εταιρεία κατά την προηγούμενη διαχειριστική χρήση χρησιμοποίησε φορολογικές ζημιές παρελθουσών χρήσεων ποσού Ευρώ 5.625.173,66 για τις οποίες δεν είχε λογίσει αναβαλλόμενη φορολογία ενεργητικού. Οι φορολογικές ζημιές παρελθουσών χρήσεων χρησιμοποιήθηκαν από την Εταιρεία για να μειώσει τα φορολογικά κέρδη τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης.

Οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές του Ομίλου και της Εταιρείας στο τέλος της χρήσης 2017 αναφέρονται στη σημείωση 21.

Η κατηγορία «Φόροι προηγουμένων χρήσεων» της τρέχουσας διαχειριστικής χρήσης αφορά μειωμένο φόρο εισοδήματος, ο οποίος προέκυψε κατά την οριστικοποίηση της φορολογικής δήλωσης του 2016 θυγατρικής εταιρείας, εντός της χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017.

Η κατηγορία «Φόροι προηγουμένων χρήσεων» της προηγούμενης χρήσης αφορά κυρίως πρόσθετο φόρο εισοδήματος που προέκυψε κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρήσης από φορολογικό έλεγχο της διαχειριστικής χρήσης 2011.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης:

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2011. Από τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες

χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 και Ν. 3190/1955 αντίστοιχα, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, για τις χρήσεις 2011-2013, και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 για τη χρήση 2014 και 2015, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Για τις χρήσεις 2016 και έπειτα η λήψη «Ετήσιου Πιστοποιητικού» που προβλέπεται από το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 είναι προαιρετική. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 η μητρική Εταιρεία ελέγχθηκε φορολογικά από τους νόμιμους ελεγκτές της όπως προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, ενώ για τη χρήση 2014 και 2015 ελέγχθηκε φορολογικά από τους νόμιμους ελεγκτές της όπως προβλέπεται στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013.

Η ανέλεγκτη φορολογικά χρήση της Εταιρείας είναι η χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας για τη χρήση αυτή δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Για την μητρική Εταιρεία, ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2017, σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν. 4174/2013, ήδη διενεργείται από τους νόμιμους ελεγκτές της. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η Διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για τις χρήσεις / περιόδους που αναφέρονται παρακάτω και κατά συνέπεια οι φορολογικές τους υποχρεώσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές:

Intracom Bulgaria S.A.	1999-2017
Intracom Svyaz Limited	Από ιδρύσεως μέχρι 2008 και 2012-2017
Intracom DOO Skopje	2011-2017
Intracom Kossovo	2011-2017
Intracom Telecom Albania S.A.	2013-2017
Intrarom S.A.	2013-2017
Conklin Corporation	2001-2017
Intracom DOO Armenia	2017
Intracom DOO Belgrade	Από ιδρύσεως μέχρι 2009 και 2012-2017
Intracom Middle East LLC	Δεν έχει εφαρμογή η φορολογία εισοδήματος
Intracom Telecom Holdings International Limited	2012-2017
Intracom Telecom Technologies Limited	2012-2017
Intracom Operations Limited	2012-2017
Intracom Telecom Solutions S.R.L.	2013-2017
Intracom Telecom Solutions Saudi Arabia	Δεν έχει εφαρμογή η φορολογία εισοδήματος
Sitronics Intracom India Private Limited	1η Απριλίου 2017-31η Δεκεμβρίου 2017
E-Teleserv	Από ιδρύσεως μέχρι 2017
Faini Telecommunication Systems	2014-2017
Αιθήρ Τεχνολογικές Λύσεις και Εφαρμογές Ε.Π.Ε.	2010-2017
Intratelecom PTY Limited	2015-2017
Intratelecom S.a.r.l.	2015-2017

Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί με ακρίβεια το ύψος των πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων που πιθανόν να επιβληθούν κατά το φορολογικό κλείσιμο των εν λόγω χρήσεων, για κάθε εταιρεία και χώρα δραστηριοποίησης. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη κατά περίπτωση και κατά εταιρεία έναντι πιθανών πρόσθετων επιβολών φόρων βάσει των ευρημάτων των φορολογικών ελέγχων των προηγούμενων ετών σε σχέση και με την εξέλιξη των σχετικών κονδυλίων.

15. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

Όμιλος

	Οικόπεδα - κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Προκαταβολές και πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	79.311.836,02	34.098.891,97	849.558,60	11.843.072,74	37.577,55	126.140.936,88
Προσθήκες	26,55	551.258,56	50.697,25	311.369,42	-	913.351,78
Πωλήσεις	(7.162,05)	(655.988,13)	(48.639,71)	(374.725,96)	(37.453,37)	(1.123.969,22)
Συναλλαγματικές διαφορές	(50.133,80)	47.670,69	7.429,71	6.494,15	(124,18)	11.336,57
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	79.254.566,72	34.041.833,09	859.045,85	11.786.210,35	-	125.941.656,01
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	79.254.566,72	34.041.833,09	859.045,85	11.786.210,35	-	125.941.656,01
Προσθήκες	-	1.030.070,79	-	397.156,21	310.978,49	1.738.205,49
Πωλήσεις	-	(2.171.345,47)	(106.902,35)	(230.865,06)	-	(2.509.112,88)
Συναλλαγματικές διαφορές	(291.529,49)	(359.623,44)	(8.438,91)	(31.920,03)	-	(691.511,87)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	78.963.037,23	32.540.934,97	743.704,59	11.920.581,47	310.978,49	124.479.236,75
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	34.575.292,63	28.641.930,66	789.667,61	10.533.024,29	-	74.539.915,19
Αποσβέσεις	1.153.973,41	1.446.080,06	42.616,17	501.881,94	-	3.144.551,58
Πωλήσεις	-	(643.890,53)	(34.994,76)	(363.078,42)	-	(1.041.963,71)
Μεταφορές προς επενδυτικά ακίνητα	(354.828,70)	-	-	-	-	(354.828,70)
Συναλλαγματικές διαφορές	(21.847,06)	29.782,33	7.579,15	5.321,64	-	20.836,06
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	35.352.590,28	29.473.902,52	804.868,17	10.677.149,45	-	76.308.510,42
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	35.352.590,28	29.473.902,52	804.868,17	10.677.149,45	-	76.308.510,42
Αποσβέσεις	1.107.415,65	1.261.250,10	19.846,62	387.758,17	-	2.776.270,54
Πωλήσεις	-	(2.026.000,55)	(106.902,30)	(225.375,04)	-	(2.358.277,89)
Συναλλαγματικές διαφορές	(148.910,69)	(307.829,87)	(8.503,98)	(27.214,25)	-	(492.458,79)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	36.311.095,24	28.401.322,20	709.308,51	10.812.318,33	-	76.234.044,28
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**43.901.976,44**	**4.567.930,57**	**54.177,68**	**1.109.060,90**	**-**	**49.633.145,59**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**42.651.941,99**	**4.139.612,77**	**34.396,08**	**1.108.263,14**	**310.978,49**	**48.245.192,47**

Εταιρεία

	Οικόπεδα - κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	66.424.083,89	20.757.592,65	93.572,55	10.613.872,18	97.889.121,27
Προσθήκες	-	149.197,35	-	175.917,54	325.114,89
Πωλήσεις	-	(57.476,61)	-	(281.327,86)	(338.804,47)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	66.424.083,89	20.849.313,39	93.572,55	10.508.461,86	97.875.431,69
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	66.424.083,89	20.849.313,39	93.572,55	10.508.461,86	97.875.431,69
Προσθήκες	-	670.081,16	-	358.340,09	1.028.421,25
Πωλήσεις	-	(1.404.965,45)	(29.749,13)	(190.515,42)	(1.625.230,00)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	66.424.083,89	20.114.429,10	63.823,42	10.676.286,53	97.278.622,94
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	28.644.243,79	18.186.707,96	93.572,27	9.379.501,23	56.304.025,25
Αποσβέσεις	908.486,47	663.553,64	-	463.788,91	2.035.829,02
Πωλήσεις	-	(48.632,74)	-	(277.167,87)	(325.800,61)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	29.552.730,26	18.801.628,86	93.572,27	9.566.122,27	58.014.053,66
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	29.552.730,26	18.801.628,86	93.572,27	9.566.122,27	58.014.053,66
Αποσβέσεις	874.665,68	568.551,04	-	344.585,39	1.787.802,11
Πωλήσεις	-	(1.260.715,41)	(29.749,08)	(188.330,22)	(1.478.794,71)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	30.427.395,94	18.109.464,49	63.823,19	9.722.377,44	58.323.061,06
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**36.871.353,63**	**2.047.684,53**	**0,28**	**942.339,59**	**39.861.378,03**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**35.996.687,95**	**2.004.964,61**	**0,23**	**953.909,09**	**38.955.561,88**

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που έχουν απροσδιόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής (γήπεδα - οικόπεδα) δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται ετησίως για τυχόν απομείωση.

16. Επενδυτικά ακίνητα

Τα επενδυτικά ακίνητα για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος	Εταιρεία
Κόστος		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	29.345.850,73	27.597.088,71
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.779,12)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	29.340.071,61	27.597.088,71
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	29.340.071,61	27.597.088,71
Συναλλαγματικές διαφορές	(44.711,05)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	29.295.360,56	27.597.088,71
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	8.366.978,29	7.677.090,09
Μεταφορές από ίδιο-χρησιμοποιούμενα ακίνητα	354.828,70	-
Αποσβέσεις (Σημ. 11)	564.204,99	514.003,07
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.817,10)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	9.283.194,88	8.191.093,16
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	9.283.194,88	8.191.093,16
Αποσβέσεις (Σημ. 11)	563.231,00	513.890,13
Συναλλαγματικές διαφορές	(28.964,80)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	9.817.461,08	8.704.983,29
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**20.056.876,73**	**19.405.995,55**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**19.477.899,48**	**18.892.105,42**

Τα ενοίκια από ακίνητα για το έτος 2017 και 2016 ανέρχονται για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα σε:

	Όμιλος	Εταιρεία
	1/1/2017-31/12/2017	**1/1/2017-31/12/2017**
Ενοίκια από ακίνητα (Σημείωση 11)	1.036.138,65	849.747,42
	1/1/2016-31/12/2016	**1/1/2016-31/12/2016**
Ενοίκια από ακίνητα (Σημείωση 11)	1.078.004,21	878.541,69

17. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

Όμιλος

	Σήματα και άδειες	Λογισμικό	Ίδιο-παραγόμενο λογισμικό	Ίδιο-παραγόμενο λογισμικό υπό κατασκευή	Υπεραξία	Σύνολο
Κόστος						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.296.597,42	71.858.982,86	108.929.601,48	2.865.622,26	3.271.036,77	188.221.840,79
Προσθήκες	36.204,18	72.448,77	-	5.057.143,46	-	5.165.796,41
Μεταφορές	-	-	5.927.624,39	(5.927.624,39)	-	-
Διαγραφές	(4.694,87)	(230.590,49)	-	-	-	(235.285,36)
Συναλλαγματικές διαφορές	(125,87)	7.789,02	41,41	-	-	7.704,56
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.327.980,86	71.708.630,16	114.857.267,28	1.995.141,33	3.271.036,77	193.160.056,40
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.327.980,86	71.708.630,16	114.857.267,28	1.995.141,33	3.271.036,77	193.160.056,40
Προσθήκες	69.459,68	531.709,53	-	4.202.568,47	-	4.803.737,68
Μεταφορές	-	-	5.581.925,62	(5.581.925,62)	-	-
Διαγραφές	(522,39)	(2.262,25)	-	-	-	(2.784,64)
Συναλλαγματικές διαφορές	(4.383,37)	(2.246,91)	307,63	-	-	(6.322,65)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.392.534,78	72.235.830,53	120.439.500,53	615.784,18	3.271.036,77	197.954.686,79
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.268.703,81	69.877.865,34	90.975.828,68	-	-	162.122.397,83
Αποσβέσεις	16.907,16	962.000,59	6.878.820,13	-	-	7.857.727,88
Διαγραφές	(4.694,87)	(230.590,49)	-	-	-	(235.285,36)
Συναλλαγματικές διαφορές	(239,86)	7.857,80	41,41	-	-	7.659,35
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.280.676,24	70.617.133,24	97.854.690,22	-	-	169.752.499,70
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.280.676,24	70.617.133,24	97.854.690,22	-	-	169.752.499,70
Αποσβέσεις	24.817,13	970.416,11	4.259.321,12	-	-	5.254.554,36
Διαγραφές	(522,39)	(2.262,25)	(0,03)	-	-	(2.784,67)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.895,80)	(2.220,68)	307,63	-	-	(5.808,85)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.301.075,18	71.583.066,42	102.114.318,94	-	-	174.998.460,54
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**47.304,62**	**1.091.496,92**	**17.002.577,06**	**1.995.141,33**	**3.271.036,77**	**23.407.556,70**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**91.459,60**	**652.764,11**	**18.325.181,59**	**615.784,18**	**3.271.036,77**	**22.956.226,25**

Εταιρεία

	Σήματα και άδειες	Λογισμικό	Ίδιο-παραγόμενο λογισμικό	Ίδιο-παραγόμενο λογισμικό υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.087.642,81	67.387.098,98	108.846.304,46	2.865.622,27	180.186.668,52
Προσθήκες	-	58.817,77	-	5.057.143,46	5.115.961,23
Μεταφορές	-	-	5.927.624,39	(5.927.624,39)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.087.642,81	67.445.916,75	114.773.928,85	1.995.141,34	185.302.629,75
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.087.642,81	67.445.916,75	114.773.928,85	1.995.141,34	185.302.629,75
Προσθήκες	-	526.079,53	-	4.202.568,47	4.728.648,00
Μεταφορές	-	-	5.581.925,62	(5.581.925,62)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.087.642,81	67.971.996,28	120.355.854,47	615.784,19	190.031.277,75
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.087.642,70	67.150.242,27	90.892.531,66	-	159.130.416,63
Αποσβέσεις	-	116.437,71	6.878.820,13	-	6.995.257,84
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.087.642,70	67.266.679,98	97.771.351,79	-	166.125.674,47
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.087.642,70	67.266.679,98	97.771.351,79	-	166.125.674,47
Αποσβέσεις	-	124.700,66	4.259.321,12	-	4.384.021,78
Διαγραφές	-	-	(0,03)	-	(0,03)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.087.642,70	67.391.380,64	102.030.672,88	-	170.509.696,22
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**0,11**	**179.236,77**	**17.002.577,06**	**1.995.141,34**	**19.176.955,28**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**0,11**	**580.615,64**	**18.325.181,59**	**615.784,19**	**19.521.581,53**

Κατά την τρέχουσα χρήση η θετική επίδραση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας από την αλλαγή της εκτίμησης της ωφέλιμης ζωής της συγκεκριμένης κατηγορίας των άυλων παγίων στοιχείων ήταν Ευρώ 2.622.000,00. Πιο συγκεκριμένα, η αναπόσβεστη αξία των συγκεκριμένων κατηγοριών άυλων περιουσιακών στοιχείων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ήταν Ευρώ 11.868.000,00, ενώ στην περίπτωση που εφαρμοζόταν η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής των πέντε ετών η αναπόσβεστη αξία θα ήταν Ευρώ 9.246.000,00 (Σημείωση 4).

Η υπεραξία που προέκυψε από την εξαγορά της «Αιθήρ Τεχνολογικές Λύσεις και Εφαρμογές Α.Ε.» υπόκειται σε ετήσιο έλεγχο απομείωσης.

Η ανακτήσιμη αξία καθορίστηκε από την αξία χρήσης η οποία υπολογίστηκε βάσει των προβλεπόμενων ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς του Ομίλου εγκεκριμένους από την Διοίκηση καλύπτοντας μία περίοδο πέντε ετών. Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές υπολογίστηκαν έτσι ώστε να αντανακλούν τις συνθήκες ζήτησης του τομέα. Το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών είναι 16,6%, ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές (μετά την πάροδο των τριών ετών) που χρησιμοποιήθηκε είναι 1,0% λαμβάνοντας έτσι υπόψη τις μακροπρόθεσμες προοπτικές του Ομίλου και για τον τομέα της ενέργειας.

Τα παραπάνω ποσοστά βασίστηκαν σε εκτιμήσεις της διοίκησης.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι συνεπείς με ανεξάρτητες εξωτερικές πηγές πληροφόρησης.

Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και για τον τομέα της ενέργειας είναι περισσότερο ευαίσθητος στις παρακάτω παραδοχές:

α) Περιθώριο κέρδους προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων
β) Επιτόκιο προεξόφλησης
γ) Μερίδιο αγοράς κατά την προβλεπόμενη περίοδο
δ) Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές

Περιθώριο κέρδους προ φόρων τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)
Τα περιθώρια κέρδους προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων βασίζονται σε εκτιμήσεις κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης περιόδου για τα επόμενα έτη για την Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»), ώστε να ενσωματώνουν μελλοντικές αλλαγές στην κερδοφορία του Ομίλου, όπως αναμένεται από τη Διοίκηση.

Επιτόκιο προεξόφλησης
Τα επιτόκια προεξόφλησης αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση της παρούσας κατάστασης των κινδύνων που αφορούν την κάθε μία ΜΔΤΡ. Το επιτόκιο προεξόφλησης υπολογίστηκε βάσει του μέσου ποσοστού του σταθμισμένου μέσου κόστους κεφαλαίου του κλάδου. Το ποσοστό αυτό προσαρμόστηκε περαιτέρω προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις παραδοχές της αγοράς για κάθε κίνδυνο των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών για τους οποίους δεν έχουν προσαρμοστεί οι εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών. Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τον έλεγχο απομείωσης είναι αυξημένο γιατί εφαρμόστηκαν αυξημένα ρίσκα, όσων αφορά το μέγεθος της εταιρείας, τον επιχειρηματικό κίνδυνο υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και τον κίνδυνο χώρας. Επιπλέον, το εν λόγω επιτόκιο προεξόφλησης περιλαμβάνει επιπλέον ποσοστό ανάληψης κινδύνου (company specific risk premium) όπως προέκυψε από την ανάλυση ευαισθησίας που διενεργήθηκε σε βασικές λειτουργικές παραμέτρους των προβλεπόμενων ταμειακών ροών.

Μερίδιο αγοράς κατά την προβλεπόμενη περίοδο
Αυτές οι παραδοχές είναι σημαντικές διότι εκτός του ότι χρησιμοποιούνται δεδομένα του κλάδου αναφορικά με τον ρυθμό ανάπτυξης, η διοίκηση αναμένει τη διατήρηση της θέσης της σε σχέση με τους ανταγωνιστές της.

Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές
Ο ρυθμός ανάπτυξης βασίζεται σε μακροπρόθεσμες προοπτικές του Ομίλου.

Ανάλυση ευαισθησίας των παραδοχών σε μεταβολές
Πραγματοποιήθηκε ανάλυση ευαισθησίας στην θετική ή αρνητική μεταβολή του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 0,50%, στην θετική ή αρνητική μεταβολή του ρυθμού ανάπτυξης στο διηνεκές κατά 0,50%, βάση της οποίας δεν προέκυψε απομείωση.

Από την άσκηση που πραγματοποιήθηκε, η διοίκηση δεν εντόπισε απομείωση της υπεραξίας στην συγκεκριμένη Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών.

18. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της Εταιρείας σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται έχει ως εξής:

	Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	23.111.302,93	22.857.502,93
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	-	253.800,00
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές	(136.000,00)	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**22.975.302,93**	**23.111.302,93**

Στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας εξετάστηκε εάν υπάρχουν ενδείξεις που να υποδεικνύουν τυχόν απομείωση στις λογιστικές αξίες των συμμετοχών σε θυγατρικές. Από τη διαδικασία αυτή προέκυψε απομείωση ποσού Ευρώ 136.000,00 η οποία καταχωρήθηκε στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και πιο συγκεκριμένα στα «Άλλα λειτουργικά έξοδα» Σημείωση 11.

Συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για θυγατρικές επιχειρήσεις:

		31/12/2017	31/12/2016
Επωνυμία	**Χώρα εγκατάστασης**	**Λογιστική αξία**	**Λογιστική αξία**
Intrarom S.A.	Ρουμανία	9.951.352,30	9.951.352,30
Ether Applications Ltd	Ελλάδα	3.526.705,88	3.662.705,88
Intracom Holdings International Ltd	Κύπρος	3.352.984,57	3.352.984,57
Intracom Bulgaria S.A.	Βουλγαρία	2.909.951,23	2.909.951,23
Intracom Telecom Albania S.A.	Αλβανία	1.943.048,16	1.943.048,16
Intracom Doo Skopje	Π.Γ.Δ.Μ.	680.000,00	680.000,00
Intracom Svyaz	Ρωσία	430.760,79	430.760,79
Sitronics Intracom India Private Limited	Ινδία	180.500,00	180.500,00
		22.975.302,93	**23.111.302,93**

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις θυγατρικές επιχειρήσεις που ενοποιούνται καθώς και τα ποσοστά συμμετοχής παρουσιάζονται στη Σημείωση 6.

19. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτελούν συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο των μη εισηγμένων εταιρειών «Intracom Construct» με ποσοστό συμμετοχής 3,46% και «Lotrom» με ποσοστό συμμετοχής 16%. Οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτιμώνται στο κόστος δεδομένου ότι δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά και διενεργείται έλεγχος απομείωσης της αξίας τους. Οι συγκεκριμένες επενδύσεις αφορούν σε επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από την θυγατρική εταιρεία Intrarom και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν ποσά στην μητρική εταιρεία.

	Όμιλος	
	31/12/2017	**31/12/2016**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	58.811,29	59.006,29
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.508,63)	(195,00)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**57.302,66**	**58.811,29**

Οι διαθέσιμες προς πώληση χρηματοοικονομικές επενδύσεις περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	Όμιλος	
	31/12/2017	**31/12/2016**
Μη εισηγμένοι τίτλοι		
- Συμμετοχικοί τίτλοι	57.302,66	58.811,29
	57.302,66	**58.811,29**

20. Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Δάνεια εισπρακτέα	-	10.000,00	-	-
Δάνεια σε θυγατρικές επιχειρήσεις (Σημ. 34)	-	-	16.030.665,12	17.330.798,86
Σύνολο	**-**	**10.000,00**	**16.030.665,12**	**17.330.798,86**

21. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συνολικά ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προ συμψηφισμού είναι τα παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	19.548.892,77	24.082.715,42	17.919.589,60	22.418.759,10
Ανακτήσιμες εντός 12 μηνών	2.753.830,47	1.978.847,84	1.764.403,18	939.005,19
Σύνολο	**22.302.723,24**	**26.061.563,26**	**19.683.992,78**	**23.357.764,29**
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:				
Πληρωτέες μετά από 12 μήνες	(2.575.629,92)	(2.666.958,49)	(2.565.089,97)	(2.655.171,67)
Πληρωτέες εντός 12 μήνες	(530.696,30)	(85.994,77)	(530.696,30)	(85.994,77)
Σύνολο	**(3.106.326,22)**	**(2.752.953,26)**	**(3.095.786,27)**	**(2.741.166,44)**
	19.196.397,02	**23.308.610,00**	**16.588.206,51**	**20.616.597,85**

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	19.196.397,02	23.308.610,00	16.588.206,51	20.616.597,85
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	-	-
Σύνολο	**19.196.397,02**	**23.308.610,00**	**16.588.206,51**	**20.616.597,85**

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	23.308.610,00	24.339.407,67	20.616.597,85	21.905.353,58
Χρέωση κατάστασης συνολικού εισοδήματος (Σημ. 14)	(3.963.672,82)	(1.037.662,08)	(3.944.604,22)	(1.304.138,14)
(Χρέωση)/πίστωση λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(83.787,12)	15.382,41	(83.787,12)	15.382,41
Συναλλαγματικές διαφορές	(64.753,04)	(8.518,00)	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**19.196.397,02**	**23.308.610,00**	**16.588.206,51**	**20.616.597,85**

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Όμιλος

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις	Φορολογικές ζημιές	Δεδουλευμένα έξοδα	Απομείωση αποθεμάτων	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	5.870.102,61	1.685.840,26	2.691.953,53	9.078.010,42	8.623.066,86	27.948.973,68
(Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	100.004,43	104.972,99	(1.950.532,74)	(481.205,04)	332.446,21	(1.894.314,15)
Πίστωση ιδίων κεφαλαίων	15.382,41	-	-	-	-	15.382,41
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.381,10)	(3.514,47)	750,00	(1.862,87)	(470,24)	(8.478,68)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.982.108,35**	**1.787.298,78**	**742.170,79**	**8.594.942,51**	**8.955.042,83**	**26.061.563,26**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	5.982.108,35	1.787.298,78	742.170,79	8.594.942,51	8.955.042,83	26.061.563,26
(Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	(50.574,75)	(52.283,06)	(392.621,22)	(3.903.337,52)	788.569,90	(3.610.246,65)
Χρέωση ιδίων κεφαλαίων	(83.787,12)	-	-	-	-	(83.787,12)
Συναλλαγματικές διαφορές	4.095,75	(47.727,30)	(2.380,17)	(13.791,78)	(5.002,75)	(64.806,25)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.851.842,23**	**1.687.288,42**	**347.169,40**	**4.677.813,21**	**9.738.609,98**	**22.302.723,24**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Δεδουλευμένο εισόδημα	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	(2.383.604,23)	(103.123,50)	(1.122.838,28)	(3.609.566,01)
Πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	41.123,33	17.818,70	797.710,04	856.652,07
Συναλλαγματικές διαφορές	35,54	-	(74,86)	(39,32)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**(2.342.445,36)**	**(85.304,80)**	**(325.203,10)**	**(2.752.953,26)**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(2.342.445,36)	(85.304,80)	(325.203,10)	(2.752.953,26)
(Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	45.024,23	(445.391,50)	46.941,10	(353.426,17)
Συναλλαγματικές διαφορές	198,78	-	(145,57)	53,21
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**(2.297.222,35)**	**(530.696,30)**	**(278.407,57)**	**(3.106.326,22)**

Ο Όμιλος έχει αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές ύψους Ευρώ 60.973.938,13 (USD 73.126.044,00) (2016: Ευρώ 68.391.148,00 (USD 72.091.109,00)), για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης λόγω του ότι δεν αναμένονται φορολογικά κέρδη στο άμεσο μέλλον ώστε αυτές να συμψηφιστούν.

Εταιρεία

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις	Δεδουλευμένα έξοδα	Απομείωση αποθεμάτων	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	5.926.126,84	2.668.688,60	8.608.260,66	8.290.178,03	25.493.254,13
(Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	(27.166,21)	(1.950.092,75)	(511.445,99)	337.832,70	(2.150.872,25)
Πίστωση ιδίων κεφαλαίων	15.382,41	-	-	-	15.382,41
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.914.343,04**	**718.595,85**	**8.096.814,67**	**8.628.010,73**	**23.357.764,29**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	5.914.343,04	718.595,85	8.096.814,67	8.628.010,73	23.357.764,29
(Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	(43.575,67)	(392.195,39)	(3.978.366,44)	824.153,11	(3.589.984,39)
Χρέωση ιδίων κεφαλαίων	(83.787,12)	-	-	-	(83.787,12)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.786.980,25**	**326.400,46**	**4.118.448,23**	**9.452.163,84**	**19.683.992,78**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Δεδουλευμένο εισόδημα	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	(2.367.026,98)	(103.123,50)	(1.117.750,07)	(3.587.900,55)
Πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	31.316,37	17.818,70	797.599,04	846.734,11
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**(2.335.710,61)**	**(85.304,80)**	**(320.151,03)**	**(2.741.166,44)**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(2.335.710,61)	(85.304,80)	(320.151,03)	(2.741.166,44)
(Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	43.830,57	(445.391,50)	46.941,10	(354.619,83)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**(2.291.880,04)**	**(530.696,30)**	**(273.209,93)**	**(3.095.786,27)**

Στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στην κατηγορία «Λοιπά» του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 4.392.896,13 (2016: Ευρώ 4.392.896,13) το οποίο αφορά σε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, η οποία προέκυψε από την απομείωση των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων.

Επίσης περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 3.590.764,43 (2016: Ευρώ 3.993.890,22) το οποίο αφορά αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από προσωρινές διαφορές στις αξίες των ασώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Η Εταιρεία έχει αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στο τέλος της χρήσης 2017 ύψους Ευρώ 17.182.059,10 (2016 Ευρώ 5.122.555,76) για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

22. Αποθέματα

Τα αποθέματα για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	13.916.513,62	18.509.241,86	4.874.904,24	10.279.137,88
Ημιτελή προϊόντα	4.947.961,75	5.259.448,76	1.541.643,44	2.526.876,22
Έτοιμα προϊόντα	6.400.995,41	12.789.819,43	4.299.086,10	10.638.511,66
Παραγωγή σε εξέλιξη	105.984,81	72.490,32	-	-
Εμπορεύματα	11.369.154,93	18.291.479,24	11.191.170,30	18.197.845,80
Σύνολο	**36.740.610,52**	**54.922.479,61**	**21.906.804,08**	**41.642.371,56**

Μείον: Προβλέψεις για βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	7.100.010,78	11.930.515,84	4.274.437,78	9.301.123,94
Ημιτελή προϊόντα	1.812.673,11	2.716.592,27	1.366.629,13	2.277.158,53
Έτοιμα προϊόντα	4.179.538,25	10.594.973,43	3.910.405,60	9.842.036,62
Εμπορεύματα	4.712.236,55	6.499.731,50	4.650.073,10	6.499.731,50
Σύνολο	**17.804.458,69**	**31.741.813,04**	**14.201.545,61**	**27.920.050,59**
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**18.936.151,83**	**23.180.666,57**	**7.705.258,47**	**13.722.320,97**

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 η επιπλέον πρόβλεψη βραδέως κινούμενων και απαξιωμένων αποθεμάτων που σχηματίστηκε για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 1.008.954,93 και Ευρώ 484.536,55 αντίστοιχα. Η πρόβλεψη αποθεμάτων που χρησιμοποιήθηκε από τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχονται σε ποσό Ευρώ 14.946.309,28 και Ευρώ 14.203.041,53 αντίστοιχα.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 η επιπλέον πρόβλεψη βραδέως κινούμενων και απαξιωμένων αποθεμάτων που σχηματίστηκε για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 1.925.715,49 και Ευρώ 1.642.665,89 αντίστοιχα. Η πρόβλεψη αποθεμάτων που χρησιμοποιήθηκε από τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχονται σε ποσό Ευρώ 3.608.362,30 και Ευρώ 3.406.272,75 αντίστοιχα.

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

23. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Οι πελάτες και λοιπές απαιτήσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Πελάτες	80.653.822,97	92.223.097,64	42.917.822,70	49.474.304,67
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(11.995.900,34)	(12.324.051,04)	(8.665.859,15)	(9.027.342,15)
Τελικές εμπορικές απαιτήσεις	68.657.922,63	79.899.046,60	34.251.963,55	40.446.962,52
Προκαταβολές προμηθευτών	1.199.263,24	1.165.755,81	272.212,96	582.120,76
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 34)	-	-	56.969.901,03	60.441.952,94
Έξοδα επόμενων χρήσεων	1.918.444,47	1.815.852,87	1.918.444,47	1.815.852,87
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	4.311.610,61	2.086.315,57	4.311.610,61	2.086.315,57
Λοιπές απαιτήσεις	3.095.206,28	2.670.378,46	483.784,32	674.743,81
Σύνολο	**79.182.447,23**	**87.637.349,31**	**98.207.916,94**	**106.047.948,47**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	528.104,87	1.418.419,70	237.443,40	1.160.135,82
Κυκλοφορούν ενεργητικό	78.654.342,36	86.218.929,61	97.970.473,54	104.887.812,65
	79.182.447,23	**87.637.349,31**	**98.207.916,94**	**106.047.948,47**

Το αναπόσβεστο κόστος των απαιτήσεων μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προσδιορίσθηκε με βάση τις μελλοντικές ταμειακές ροές των στοιχείων αυτών, προεξοφλημένες με μέσο επιτόκιο 5,391% (2016: 5,163%).

Η μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης των απαιτήσεων από πελάτες για τις χρήσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 στον Όμιλο και την Εταιρεία είναι η παρακάτω:

	Όμιλος	Εταιρεία
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**(12.119.697,00)**	**(8.932.452,91)**
Προβλέψεις απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων	(123.634,53)	-
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων απομείωσης	30,41	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(80.749,92)	(94.889,24)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**(12.324.051,04)**	**(9.027.342,15)**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**(12.324.051,04)**	**(9.027.342,15)**
Προβλέψεις απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων (Σημ. 10)	(160.747,76)	(43.050,74)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις απομειώσεις χρήσεως	91.445,50	43.050,74
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων απομείωσης	19.442,99	-
Συναλλαγματικές διαφορές	378.009,97-	361.483,00
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**(11.995.900,34)**	**(8.665.859,15)**

Η χρονική απεικόνιση των απαιτήσεων από πελάτες για τις χρήσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 στον Όμιλο και την Εταιρεία είναι η παρακάτω:

Όμιλος

			Μη απομειωμένα υπόλοιπα πελατών σε καθυστέρηση				
	Σύνολο	Μη απομειωμένα και μη καθυστερημένα	< 30 ημέρες	30 - 60 ημέρες	61 - 90 ημέρες	91 - 120 ημέρες	120 ημέρες
2017	68.657.922,63	35.417.809,86	2.994.915,69	2.876.443,58	1.287.958,70	1.863.580,29	24.217.214,51
2016	79.899.046,60	43.003.821,26	1.494.713,79	1.733.571,57	2.033.278,91	249.388,24	31.384.272,83

Εταιρεία

			Μη απομειωμένα υπόλοιπα πελατών σε καθυστέρηση				
	Σύνολο	Μη απομειωμένα και μη καθυστερημένα	< 30 ημέρες	30 - 60 ημέρες	61 - 90 ημέρες	91 - 120 ημέρες	120 ημέρες
2017	34.251.963,55	24.410.676,03	825.398,50	245.978,62	193.561,58	171.743,82	8.404.605,00
2016	40.446.962,52	29.046.851,68	1.028.423,25	1.638.755,42	543.432,26	67.447,52	8.122.052,39

Η είσπραξη των εμπορικών απαιτήσεων οι οποίες συνδέονται με μακροχρόνιες συμβάσεις κατασκευής έργων πραγματοποιούνται σταδιακά με την αποδοχή του έργου από τον πελάτη. Για τον λόγο αυτό δεν προσδιορίζονται από τις συμβάσεις ακριβείς ημερομηνίες είσπραξης των εμπορικών απαιτήσεων και επομένως το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων θεωρείται μη καθυστερημένο. Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

24. Χρηματικά διαθέσιμα και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις

Τα χρηματικά διαθέσιμα και οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	8.529.636,98	12.008.212,71	487.103,08	3.883.939,12
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	9.050.567,54	4.751.725,68	9.027.337,04	2.309.151,02
Σύνολο	**17.580.204,52**	**16.759.938,39**	**9.514.440,12**	**6.193.090,14**

Οι τραπεζικές καταθέσεις αποδίδουν έσοδα από τόκους με βάση τα ημερήσια κυμαινόμενα τραπεζικά επιτόκια καταθέσεων. Οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις πραγματοποιούνται για περιόδους μεταξύ μιας ημέρας και τριών μηνών, ανάλογα με τις άμεσες ταμειακές ανάγκες της Εταιρείας και του Ομίλου και αποδίδουν έσοδα από τόκους στα συγκεκριμένα βραχυπρόθεσμα τραπεζικά επιτόκια. Η εύλογη αξία των ταμειακών διαθεσίμων και των βραχυπρόθεσμων ταμειακών καταθέσεων ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 17.580.204,52 για τον Όμιλο (2016 Ευρώ 16.759.938,39) και σε ποσό Ευρώ 9.514.440,12 για την Εταιρεία (2016 Ευρώ 6.193.090,14).

Το πραγματικό επιτόκιο των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων για την Εταιρεία ήταν 0,784% (2016: 0,940%).

Τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ευρώ	7.652.931,01	5.646.720,87	5.873.100,65	3.856.457,46
Δολλάρια (USD)	5.297.545,06	2.988.172,43	3.597.104,56	2.229.068,80
Ρούβλια Ρωσίας (RUB)	1.217.658,27	3.452.137,67	-	-
Ρουπίες Ινδίας (INR)	473.656,77	1.367.644,52	-	-
Λεβ Βουλγαρίας (BGN)	287.867,92	165.010,59	-	-
Λέου Ρουμανίας (RON)	491.816,21	792.193,35	1.296,99	-
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας (SAR)	124.660,49	781.823,77	-	-
Ντιρχάμ Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (AED)	498.869,39	545.338,68	-	-
Δηνάριο FYROM (MKD)	139.589,68	239.388,75	-	-
Λοιπά	1.395.609,72	781.507,76	42.937,92	107.563,88
Σύνολο (Σημ. 5)	**17.580.204,52**	**16.759.938,39**	**9.514.440,12**	**6.193.090,14**

25. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Αριθμός μετοχών	**Κοινές μετοχές**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	7.760.456	227.769.383,60	227.769.383,60
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**7.760.456**	**227.769.383,60**	**227.769.383,60**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	7.760.456	227.769.383,60	227.769.383,60
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**7.760.456**	**227.769.383,60**	**227.769.383,60**

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης δεν πραγματοποιήθηκαν μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 το εγκεκριμένο, εκδοθέν και πλήρως καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε 7.760.456 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 29,35 η καθεμία.

26. Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Όμιλος

	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Συναλλαγματικές διαφορές	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	492.944,84	40.414.925,12	(3.306.592,63)	(11.664.747,06)	25.936.530,27
Αναλογιστικές ζημίες μετά φόρων	-	-	(37.660,37)	-	(37.660,37)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	482.338,94	482.338,94
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**492.944,84**	**40.414.925,12**	**(3.344.253,00)**	**(11.182.408,12)**	**26.381.208,84**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	492.944,84	40.414.925,12	(3.344.253,00)	(11.182.408,12)	26.381.208,84
Αναλογιστικά κέρδη μετά φόρων	-	-	205.134,00	-	205.134,00
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	2.385.139,84	2.385.139,84
Σχηματισμός αποθεματικών	988,65	-	-	-	988,65
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**493.933,49**	**40.414.925,12**	**(3.139.119,00)**	**(8.797.268,28)**	**28.972.471,33**

Εταιρεία

	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.906,30	40.414.925,12	(3.559.817,99)	36.857.013,43
Αναλογιστικές ζημιές μετά φόρων	-	-	(37.660,37)	(37.660,37)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.906,30**	**40.414.925,12**	**(3.597.478,36)**	**36.819.353,06**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.906,30	40.414.925,12	(3.597.478,36)	36.819.353,06
Αναλογιστικά κέρδη μετά φόρων	-	-	205.134,00	205.134,00
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.906,30**	**40.414.925,12**	**(3.392.344,36)**	**37.024.487,06**

(α) Τακτικό αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (Ν.2190/20, άρθρα 44 και 45) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων

Παρακολουθούνται τα αποθεματικά που σχηματίζονται από κέρδη, τα οποία με βάση ειδικές διατάξεις αναπτυξιακών νόμων, που ισχύουν κάθε φορά, δεν φορολογούνται, γιατί χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση νέου πάγιου παραγωγικού εξοπλισμού. Δηλαδή, σχηματίζονται από κέρδη για τα οποία δεν υπολογίζεται και δεν καταβάλλεται φόρος.

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία τα αφορολόγητα αποθεματικά δεν φορολογούνται με τη προϋπόθεση να μην διανεμηθούν. Σε περίπτωση διανομής, καταβάλλεται φόρος εισοδήματος επί των διανεμηθέντων ποσών βάσει των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών. Η Εταιρεία δεν έχει την πρόθεση να διανείμει το

σύνολο ή μέρος αυτών των αποθεματικών στο άμεσο μέλλον και ως εκ τούτου δεν σχημάτισε αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

27. Δάνεια

Τα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	1.255,75	15.480,49	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**1.255,75**	**15.480,49**	**-**	**-**
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Δάνεια από τρίτους	14.400.000,00	14.400.000,00	14.400.000,00	14.400.000,00
Ομολογιακό δάνειο	-	5.625.000,00	-	5.625.000,00
Τραπεζικά δάνεια μεταβλητού επιτοκίου	20.084.085,48	20.203.597,77	18.400.000,00	18.315.862,25
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	14.287,21	14.883,25	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**34.498.372,69**	**40.243.481,02**	**32.800.000,00**	**38.340.862,25**
Σύνολο δανείων (Σημ. 5)	**34.499.628,44**	**40.258.961,51**	**32.800.000,00**	**38.340.862,25**

Η Εταιρεία ανανέωσε την ισχύουσα δανειακή σύμβαση του ομολογιακού δανείου την 28η Νοεμβρίου 2014 και σε συνδυασμό με τη διευθέτηση των υπολοίπων που προήρθαν από τις εταιρείες του Ομίλου Ιντρακόμ Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Ευρώ 52.000.000,00 προχώρησε στην αποπληρωμή μέρους του Ομολογιακού Δανείου, με αποτέλεσμα το υπόλοιπο του εν λόγω Δανείου την 31η Δεκεμβρίου 2014 να ανέρχεται σε Ευρώ 23.600.000,00. Το ομολογιακό δάνειο έχει διάρκεια τριών ετών, με κυμαινόμενο επιτόκιο δανεισμού ίσο με το Euribor της αντίστοιχης περιόδου εκτοκισμού πλέον περιθωρίου πέντε τοις εκατό (5,0%) για τους πρώτους δέκα (10) μήνες, τέσσερα και πενήντα τοις εκατό (4,5%) για τους επόμενους δέκα (10) μήνες και τέσσερα τοις εκατό (4,0%) για την περίοδο μέχρι την λήξη.

Το ομολογιακό δάνειο, το οποίο κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 ανερχόταν σε ποσό Ευρώ 5.625.000,00 και αποπληρώθηκε κατά τη διαχειριστική χρήση του 2017.

Για την εξασφάλιση του χορηγηθέντος ομολογιακού δανείου ποσού Ευρώ 23.600.000,00 υφίσταντο υποθήκη συνολικού ύψους Ευρώ 28.320.000,00 επί των ακινήτων της Μητρικής Εταιρείας υπέρ των ομολογιούχων δανειστών. Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας διαχειριστικής χρήσης έγινε άρση της ανωτέρω υποθήκης.

Τα βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια μεταβλητού επιτοκίου τα οποία ανέρχονται σε ποσό Ευρώ 20.084.085,48 (2016: 20.203.597,77) για τον Όμιλο και ποσό Ευρώ 18.400.000,00 (2016: 18.315.862,25) για την Εταιρεία αφορούν συμβάσεις πίστωσης με αλληλόχρεους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Επιπλέον, την 12η Δεκεμβρίου 2014, η Εταιρεία προχώρησε στη σύναψη νέου δανείου με την Altaco Ltd ποσού Ευρώ 14.400.000,00. Το δάνειο είχε διάρκεια τριών ετών με κυμαινόμενο επιτόκιο δανεισμού ίσο με το Euribor της αντίστοιχης περιόδου εκτοκισμού πλέον περιθωρίου τέσσερα τοις εκατό (4,0%) και λήξη τον Ιούνιο του 2017.

Η Εταιρεία στις 19 Ιουλίου 2018 ήρθε σε συνεννόηση με την εταιρεία Altaco Ltd για την επαναδιαπραγμάτευση των όρων και της διάρκειας του υφιστάμενου δανείου ποσού Ευρώ 14.400.000,00 βάσει της οποίας η αποπληρωμή του προβλέπεται να γίνει σε σαράντα οκτώ (48) ισόποσες δόσεις ποσού Ευρώ 300.000,00 έκαστη, αρχής γενομένης τον Σεπτέμβριο του 2018.

Το πραγματικό σταθμισμένο μέσο επιτόκιο του συνόλου των δανείων για τον Όμιλο και την Εταιρεία για το 2017 ήταν 5,387% και 5,391% αντίστοιχα (Χρήση 2016: 5,172% και 5,163% αντίστοιχα).

Τα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ευρώ	34.247.957,98	39.986.253,65	32.800.000,00	38.340.862,25
Λοιπά	251.670,46	272.707,86	-	-
Σύνολο	**34.499.628,44**	**40.258.961,51**	**32.800.000,00**	**38.340.862,25**

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Μεταξύ 1 και 2 ετών	1.255,75	14.235,86	-	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	-	1.244,63	-	-
Σύνολο	**1.255,75**	**15.480,49**	**-**	**-**

Χρηματοδοτικές μισθώσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος	
	31/12/2017	**31/12/2016**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης- ελάχιστα μισθώματα		
Μέχρι 1 έτος	15.048,05	16.820,71
Από 2 έως 5 έτη	1.264,63	15.002,12
Πέραν των 5 ετών	-	1.244,63
Σύνολο	16.312,68	33.067,46
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(769,72)	(2.703,72)
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	**15.542,96**	**30.363,74**
Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει ως εξής:		
Μέχρι 1 έτος	14.287,21	14.883,25
Από 2 έως 5 έτη	1.255,75	14.235,86
Πέραν των 5 ετών	-	1.244,63
Σύνολο	**15.542,96**	**30.363,74**

Η Εταιρεία δεν έχει συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και επομένως δεν υπάρχουν ποσά στην μητρική εταιρεία.

28. Προβλέψεις για υποχρεώσεις και έξοδα

Οι προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.920.803,23	3.024.219,79	1.338.818,89	1.348.033,30
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.122.502,10	1.118.139,95	417.213,87	385.850,40
Σύνολο	**4.043.305,33**	**4.142.359,74**	**1.756.032,76**	**1.733.883,70**

Όμιλος

	Εγγυήσεις	Μη Ληφθείσες Άδειες	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.543.900,52	714.523,10	969.009,68	3.227.433,30
Επαναταξινομήσεις προβλέψεων	-	-	267.148,36	267.148,36
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	220.492,43	744.587,19	966.718,32	1.931.797,94
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	(302.529,06)	(681.267,23)	(93.658,95)	(1.077.455,24)
Αντιλογισμός προβλέψεων χρήσεως	(146.657,81)	(71.694,16)	(461,58)	(218.813,55)
Συναλλαγματικές διαφορές	17.587,38	(8.406,45)	3.068,00	12.248,93
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.332.793,46**	**697.742,45**	**2.111.823,83**	**4.142.359,74**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**1.332.793,46**	**697.742,45**	**2.111.823,83**	**4.142.359,74**
Επαναταξινομήσεις προβλέψεων	-	-	1.014,55	1.014,55
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	186.430,56	21.080,76	152.278,16	359.789,48
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	(208.386,55)	(32.900,79)	(118.652,69)	(359.940,03)
Συναλλαγματικές διαφορές	(24.334,21)	(5.587,79)	(69.996,41)	(99.918,41)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.286.503,26**	**680.334,63**	**2.076.467,44**	**4.043.305,33**

Εταιρεία

	Εγγυήσεις	Μη Ληφθείσες Άδειες	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	1.082.412,91	573.982,97	274.501,91	1.930.897,79
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	20.951,34	-	-	20.951,34
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	(146.271,27)	(71.694,16)	-	(217.965,43)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**957.092,98**	**502.288,81**	**274.501,91**	**1.733.883,70**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	957.092,98	502.288,81	274.501,91	1.733.883,70
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	54.578,23	-	-	54.578,23
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-	(32.429,17)	-	(32.429,17)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.011.671,21**	**469.859,64**	**274.501,91**	**1.756.032,76**

29. Επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	26.415,18	41.109,65	-	-
Αποσβέσεις (Σημ.11)	(14.694,47)	(14.694,47)	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**11.720,71**	**26.415,18**	**-**	**-**

30. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού αφορούν σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το νόμο 2112/20, με βάση τον οποίο ο εργαζόμενος δικαιούται σε αποζημίωση σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης, είτε λόγω απόλυσης είτε λόγω συμπλήρωσης των προϋποθέσεων για συνταξιοδότηση.

Οι υποχρεώσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου που απορρέουν από την υποχρέωση τους να καταβάλουν αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης δεν προσδιορίστηκαν μέσω αναλογιστικών μελετών λόγω του ότι η επίδραση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και την καθαρή θέση του Ομίλου θεωρείται ασήμαντη.

Ο Όμιλος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τη χρηματοδότηση της αποζημίωσης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Υποχρεώσεις κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	**9.549.970,91**	**9.649.819,03**	**9.549.970,91**	**9.649.819,03**

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Χρεώσεις στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος				
Συνταξιοδοτικές παροχές	**707.328,00**	**1.371.177,83**	**707.328,00**	**1.371.177,83**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017-31/12/2017	**1/1/2016-31/12/2016**	**1/1/2017-31/12/2017**	**1/1/2016-31/12/2016**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	341.916,60	393.502,15	341.916,60	393.502,15
Χρηματοοικονομικό κόστος	154.397,10	191.766,56	154.397,10	191.766,56
Επίδραση περικοπής /διακανονισμού/τερματικές παροχές	211.014,30	785.909,12	211.014,30	785.909,12
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους (Σημ.13)	**707.328,00**	**1.371.177,83**	**707.328,00**	**1.371.177,83**

Μεταβολή παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017-31/12/2017	**1/1/2016-31/12/2016**	**1/1/2017-31/12/2017**	**1/1/2016-31/12/2016**
Παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών	**9.649.819,03**	**9.588.327,97**	**9.649.819,03**	**9.588.327,97**
Χρηματοοικονομικό κόστος	154.397,10	191.766,56	154.397,10	191.766,56
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	341.916,60	393.502,15	341.916,60	393.502,15
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(518.255,00)	(1.362.729,55)	(518.255,00)	(1.362.729,55)
Επίδραση περικοπής /διακανονισμού/τερματικές παροχές	211.014,30	785.909,12	211.014,30	785.909,12
Αναλογιστικές ζημίες / (κέρδη)	(288.921,12)	53.042,78	(288.921,12)	53.042,78
Κόστος προϋπηρεσίας λόγω τροποποιήσεων	**9.549.970,91**	**9.649.819,03**	**9.549.970,91**	**9.649.819,03**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς υπολογισμού της υποχρέωσης είναι οι εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017-31/12/2017	**1/1/2016-31/12/2016**	**1/1/2017-31/12/2017**	**1/1/2016-31/12/2016**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,60%	1,70%	1,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%

Η ανάλυση ευαισθησίας των σημαντικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική μελέτη για τον Όμιλο και την Εταιρεία εμφανίζεται κατωτέρω:

Ανάλυση Ευαισθησίας

Ποσοστιαία επίδραση στην Παρούσα Αξία Δέσμευσης Καθορισμένων Παροχών (ΠΑΔΚΠ) όταν έχουμε:	
Μεταβολή προεξοφλητικού επιτοκίου +0,5%	8.916.884,37
Μεταβολή προεξοφλητικού επιτοκίου -0,5%	10.244.774,58
Ανάλυση ευαισθησίας του Κόστους Τρέχουσας Απασχόλησης (ΚΤΑ):	
Μεταβολή προεξοφλητικού επιτοκίου +0,5%	314.281,17
Μεταβολή προεξοφλητικού επιτοκίου -0,5%	373.189,50

31. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από την εμπορική τους δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων και αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Προμηθευτές	31.149.345,43	37.598.313,91	15.140.056,44	20.404.676,64
Προκαταβολές πελατών	5.673.611,71	4.906.225,67	5.307.483,29	4.644.551,37
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 34)	-	-	12.850.192,82	13.550.973,57
Έσοδα επομένων χρήσεων	1.028.471,01	878.842,85	674.215,07	382.067,64
Δεδουλευμένα έξοδα	4.213.452,78	5.165.915,88	3.294.726,90	4.275.293,45
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη	6.011.925,73	6.391.816,09	5.270.599,40	5.549.655,25
Λοιπές υποχρεώσεις	1.219.748,83	1.767.571,12	407.575,58	1.044.845,85
Σύνολο	**49.296.555,49**	**56.708.685,52**	**42.944.849,50**	**49.852.063,77**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	49.289.859,01	56.699.953,37	42.944.849,50	49.852.063,77
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.696,48	8.732,15	-	-
Σύνολο (Σημ. 5)	**49.296.555,49**	**56.708.685,52**	**42.944.849,50**	**49.852.063,77**

Όροι και συνθήκες πληρωμής των παραπάνω χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων:

Οι εμπορικές υποχρεώσεις προς προμηθευτές είναι μη έντοκες και συνήθως εξοφλούνται σε εξήντα (60) ημέρες.

Οι λοιπές υποχρεώσεις είναι μη έντοκες και συνήθως εξοφλούνται σε εξήντα (60) ημέρες.

Οι υποχρεώσεις στο Ελληνικό Δημόσιο και σε ασφαλιστικούς οργανισμούς εξοφλούνται σε τριάντα (30) ημέρες.

32. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις
Δεν υπάρχουν κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες του ίδιο-παραγόμενου λογισμικού που αναπτύσσεται περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού, άμεσα υλικά και αναλογία γενικών εξόδων. Ο Όμιλος – Εταιρεία έχει δεσμευτεί ως προς την ολοκλήρωση του ίδιο-παραγόμενου λογισμικού το οποίο ήταν υπό κατασκευή κατά την λήξη της τρέχουσας χρήσης. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν προϋπολογιστεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης ανέρχονται σε ποσό Ευρώ 824.797,46 (2016 Ευρώ 3.206.217,29).

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων
Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα ενοικίασης οικοπέδων, κτιρίων και αυτοκινήτων βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016 έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Έως 1 έτος	1.073.929,94	923.728,62	625.040,57	588.726,31
Από 2-5 έτη	2.739.252,19	1.596.890,24	1.684.111,87	1.348.193,08
Περισσότερα από 5 έτη	81.323,87	308.105,45	69.371,87	308.105,45
	3.894.506,00	**2.828.724,31**	**2.378.524,31**	**2.245.024,84**

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων – Όμιλος – Εταιρεία σαν εκμισθωτής
Τα ελάχιστα μελλοντικά εισπρακτέα συνολικά μισθώματα ενοικίασης επενδυτικών ακινήτων βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016 έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Έως 1 έτος	922.933,60	999.059,85	723.508,96	1.038.851,85
Από 2-5 έτη	2.630.928,24	3.591.449,68	2.333.253,84	3.687.613,68
Περισσότερα από 5 έτη	447.000,90	1.491.230,00	447.000,90	1.491.230,00
	4.000.862,74	**6.081.739,53**	**3.503.763,70**	**6.217.695,53**

33. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν δώσει εγγυητικές επιστολές υπέρ τρίτων στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων τους, ως ακολούθως:

	Όμιλος		Εταιρεία	
Εγγυητικές επιστολές για:	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Προκαταβολές από πελάτες	1.827.920,22	1.318.196,63	1.120.960,01	511.790,25
Καλή εκτέλεση έργων	20.466.252,17	21.625.794,40	20.077.211,77	20.740.071,30
Συμμετοχή σε διαγωνισμούς	1.717.587,29	2.203.702,33	1.694.864,62	1.999.547,08
	24.011.759,68	**25.147.693,36**	**22.893.036,40**	**23.251.408,63**

Επίδικες Υποθέσεις

α) Υφίσταται αγωγή του Ο.Τ.Ε., με ημερομηνία κατάθεσης 26 Σεπτεμβρίου 1994, με αίτημα την αναγνώριση οφειλής της Εταιρείας συνολικού ύψους Ευρώ 15.545.000,00 νομιμοτόκως από 18 Σεπτεμβρίου 1994. Η δίκη συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διεξαγωγής των αποδείξεων και αναμένεται ο προσδιορισμός τα δικασίμου για τη μετ' απόδειξη συζήτηση. Κατά την εκτίμηση των νομικών συμβούλων τα Εταιρείας, η παραπάνω απαίτηση του Ο.Τ.Ε. δεν θα γίνει δεκτή από το δικαστήριο.

β) Η Εταιρεία έχει καταθέσει την από 23 Δεκεμβρίου 2009 αγωγή, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τακτική Διαδικασία) κατά όμως εταιρείας General Data Business A.E., και ζητά από την εναγόμενη εταιρεία την καταβολή ποσού Ευρώ 277.056,74 για καθυστερούμενες και μη εκπληρωθείσες αντιπαροχές, στα πλαίσια σύμβασης πώλησης εξοπλισμού και παροχής συναφών υπηρεσιών, που είχε υπογραφεί μεταξύ όμως INTRACOM TELECOM και όμως εναγόμενης. Η ως άνω αγωγή συζητήθηκε κατά τη δικάσιμο όμως 25 Απριλίου 2013 ερήμην όμως εναγόμενης General Data Business A.E. και εκδόθηκε η υπ. Αριθμ. 3803/2013 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου με την οποία γίνεται δεκτή η αγωγή και υποχρεώνεται η General Data Business A.E. α) να καταβάλλει στην Εταιρεία το ποσό των Ευρώ 277.056,74, με το νόμιμο τόκο υπερημερίας από την 04 Μαΐου 2009 μέχρι την εξόφληση, β) να καταβάλλει ως προσωρινά εκτελεστό το ποσό των Ευρώ 92.000,00 και γ) να καταβάλλει ως δικαστική δαπάνη το ποσό των Ευρώ 12.130,00. Η απόφαση θυροκολλήθηκε στα γραφεία της General Data Business A.E. από τα οποία όμως η τελευταία έχει αποχωρήσει. Η ανωτέρω απόφαση έχει τελεσιδικήσει και διερευνάται η δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Επίδικες υποθέσεις θυγατρικών εταιρειών

γ) Στα πλαίσια της διαιτησίας στο Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ICC), στο Λονδίνο, στο οποίο είχε προσφύγει η «Intracom Middle East FZ – LLC» κατά της εταιρείας «Integrated Telecom Company Limited» («I.T.C.») για την ανάκτηση συμβατικής και μη καταβλημένης απαίτησης ποσού USD 18.000.000,00 περίπου της «Intracom Middle East FZ – LLC» από την «I.T.C.», εκδόθηκε την 17 Αυγούστου 2011 η απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία υποχρεώνει την I.T.C. να καταβάλλει στην Intracom Middle East FZ – LLC: α) το ποσό των USD 14.902.236,81 για ζημίες, β) το ποσό των Λιρών Αγγλίας 2.427.709,07 για νομικά και άλλα έξοδα, γ) το ποσό των USD 495.000,00 για τα έξοδα του Διαιτητικού Δικαστηρίου και τέλος, απορρίπτει την ανταπαίτηση της I.T.C. Η ως άνω διαιτητική απόφαση έχει υποβληθεί στα αρμόδια Δικαστήρια της Σαουδικής Αραβίας (Board of Grievances), για

την αναγνώριση και εκτέλεση της, σύμφωνα με της κανόνες της Σύμβασης της Νέας Υόρκης για την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων. Ο αρμόδιος Δικαστής στη Σαουδική Αραβία αποφάσισε να προχωρήσει στη διαδικασία εκτέλεσης υπέρ της Intracom Middle East FZ - LLC και πέτυχε να μεταφέρει το ποσό των 40 εκατομμυρίων Ριάλ Σαουδικής Αραβίας (SAR) από τους λογαριασμούς της I.T.C. στο λογαριασμό του Δικαστηρίου. Στη συνέχεια κατόπιν αιτήματος της I.T.C., η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Εφετείο για περαιτέρω εξέταση. Το Εφετείο ζήτησε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να επιβεβαιώσει την ύπαρξη αμοιβαιότητας μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Σαουδικής Αραβίας. Τελικά η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης έστειλε επιστολή προς το Δικαστήριο Εκτελέσεων, με την οποία δηλώνει ότι, δεδομένου ότι η Διαιτητική Απόφαση εκδόθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο και οι δύο χώρες το Ηνωμένο Βασίλειο και η Σαουδική Αραβία έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, για το λόγο αυτό η Διαιτητική Απόφαση είναι εκτελεστή. Περαιτέρω το συνολικό διαιτητικά επιδικασθέν ποσό βρίσκεται στο λογαριασμό του Δικαστηρίου και αναμένεται η τελική απόφασή του. Η διαδικασία της εκτέλεσης της απόφασης βρίσκεται σε εξέλιξη και η Διοίκηση, με δεδομένο ότι η Εταιρεία έχει δικαιωθεί σε όλες τις δικαστικές βαθμίδες εξέτασης της υπόθεσης, εκτιμά ότι το συνολικό επιδικασθέν ποσό θα ληφθεί.

δ) Η Intrarom έχει καταθέσει αίτημα στο Διαιτητικό Δικαστήριο κατά της "CN Loteria Romana" (CNLR) για την πληρωμή ζημιών ύψους Ευρώ 1.900.000,00 και την καταβολή αποζημίωσης Ευρώ 500.000,00. Στη συνέχεια η CNLR κατέθεσε αίτημα στο Διαιτητικό Δικαστήριο του Βουκουρεστίου κατά της Intrarom για την καταβολή ποινικών ρητρών ύψους Ευρώ 1.300.000,00. Με την απόφαση 176/17.07.2011 το Διαιτητικό Δικαστήριο έκανε δεκτή την αίτηση της CNLR για την καταβολή από την Intrarom ποινικών ρητρών ύψους Ευρώ 1.100.000,00. Κατά της απόφασης της η Intrarom άσκησε έφεση επί της οποίας εκδόθηκε η από 26 Ιανουαρίου 2012 απόφαση του Εφετείου με την οποία έγινε δεκτή η έφεση της Intrarom και ακυρώθηκε η ανωτέρω απόφαση 176/17.07.2011 του Διαιτητικού Δικαστηρίου. Η υπόθεση εξετάστηκε εκ νέου από το Εφετείο του Βουκουρεστίου και εκδόθηκε η απόφαση 36/03.07.2014 αυτού, η οποία έκανε δεκτή της αγωγή της CNLR. Κατά της ανωτέρω απόφασης 36/03.07.2014 του Εφετείου του Βουκουρεστίου η Intrarom και η CNLR άσκησαν δεύτερη έφεση. Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο (2ο Αστικό Τμήμα) με την απόφαση 595/24.02.2015 δέχθηκε την δεύτερη έφεση της Intrarom, ακύρωσε την απόφαση 36/03.07.2014 του Εφετείου του Βουκουρεστίου και αποφάσισε την εκ νέου εκδίκαση της υπόθεσης επί της ουσίας από το Εφετείο του Βουκουρεστίου. Η έφεση της CNLR απορρίφθηκε. Το 2018 το Εφετείο του Βουκουρεστίου με απόφασή του υποχρέωσε την Intrarom στην καταβολή ποινικών ρητρών ποσού ύψους Ευρώ 190.000,00 προς την CNLR και την καταβολή των δικαστικών εξόδων. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Intrarom έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για ποινικές ρήτρες και δικαστικά έξοδα ποσού Ευρώ 200.000,00 περίπου. Στη συνέχεια η εταιρεία CNLR κατέθεσε προσφυγή ενώπιον του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου κατά της ως άνω απόφασης του Εφετείου Βουκουρεστίου, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της εκδίκασης.

ε) Η Intrarom έχει καταθέσει αίτημα προς το Διαιτητικό Δικαστήριο του Βουκουρεστίου κατά της εταιρείας Leader Atec για την καταβολή οφειλής της τελευταίας ύψους RON 2.137.648,00, πλέον ΦΠΑ. Η ως άνω αίτηση της Intrarom έγινε δεκτή με την υπ. αριθμ. 49/15.03.2012 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία υποχρεώνει την Leader Atec στην καταβολή του ποσού των RON 2.650.685,00, πλέον δικαστικών εξόδων. Η Intrarom, υπέβαλε αίτημα αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της Leader Atec, το οποίο εγκρίθηκε και στη συνέχεια οι τραπεζικοί λογαριασμοί της Leader Atec κατασχέθηκαν αλλά δεν υπήρχε κανένα χρηματικό ποσό. Η Intrarom έχει ασκήσει μια σειρά ποινικών διαδικασιών κατά του διαχειριστή της Leader Atec.

στ) Η Romsoft SRL, εταιρεία υπό πτώχευση, εκπροσωπούμενη από τον δικαστικό διαχειριστή CITR FILIALA BUCURESTI SPRL, άσκησε αγωγή κατά της Intrarom ζητώντας το ποσό των RON 10.709.807,60 που αντιπροσωπεύει τιμολόγια που εκδόθηκαν για προϊόντα που παραδόθηκαν και δεν πληρώθηκαν. Η Intrarom είναι πιστωτής της Romsoft SRL για το ποσό των RON 12.159.331,45 που αντιπροσωπεύει την αξία τιμολογίων που εκδόθηκαν για προϊόντα που παραδόθηκαν και δεν πληρώθηκαν και οι αντίστοιχες απαιτήσεις έγιναν αποδεκτές και καταχωρήθηκαν στον τελικό πίνακα των πιστωτών του οφειλέτη Romsoft SRL. Το Πρωτοδικείο του Βουκουρεστίου, σε πρώτο βαθμό, με την απόφαση 467/28.01.2016, έκανε δεκτή εν μέρει την απαίτηση της Romsoft SRL για το ποσό των RON 10.329.076. Κατά την προηγούμενη διαχειριστική χρήση σχηματίστηκε σχετική πρόβλεψη ποσού RON 3.872.489,70 το οποίο αντιστοιχεί σε ποσό Ευρώ 862.388,03 (Σημείωση 11). Η έφεση της Intrarom κατά της απόφασης 467/2016 απορρίφθηκε από το Εφετείο του Βουκουρεστίου. Η απόφαση του Εφετείου δεν είναι τελική και η Intrarom άσκησε νέα έφεση. Η υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη.

ζ) Στην υπόθεση της διαδικασίας πτώχευσης της εταιρείας Romsoft SRL, που ξεκίνησε στις 07.11.2013, το σχέδιο αναδιοργάνωσης της εταιρείας Romsoft SRL απορρίφθηκε με οριστική απόφαση και το

Δικαστήριο του Βουκουρεστίου διέταξε την έναρξη της διαδικασίας πτώχευσης της εταιρείας Romsoft SRL, απόφαση κατά της οποίας η Romsoft SRL άσκησε έφεση και πέτυχε την επανάληψη της δίκης και συνεπώς τη συνέχιση της διαδικασίας πτώχευσης. Το σχέδιο αναδιοργάνωσης εγκρίθηκε από το Δικαστήριο του Βουκουρεστίου και η Intrarom άσκησε έφεση κατά της εν λόγω απόφασης. Η υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη.

η) Τον Ιανουάριο 2016, η εταιρεία Technology Network Services SRL (TNS) κατέθεσε, ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Βουκουρεστίου αίτημα για την καταβολή από την Intrarom οφειλής ποσού RON 7.690.072,26 για παρασχεθείσες υπηρεσίες και σχετικά δικαστικά έξοδα, στα πλαίσια σύμβασης υπεργολαβίας που υπογράφηκε μεταξύ των μερών τον Μάρτιο 2011. Η Intrarom κατέθεσε ανταγωγή κατά της TNS ζητώντας: α) την επιστροφή ποσού RON 1.542.565,65 για εργασίες που δεν εκτελέστηκαν από την TNS και για της οποίες είχε ήδη πληρωθεί από την Intrarom και β) την καταβολή ποινικής ρήτρας για καθυστέρηση παράδοσης εργασιών, υπολογισμένης μέχρι την ημερομηνία υποβολής της ανταγωγής στο ποσό των RON 2.093.294,21. Η Intrarom κατέθεσε αίτηση ακύρωσης των εγγράφων που κατατέθηκαν από την TNS, η οποία είναι αντικείμενο της δίκης, ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Βουκουρεστίου. Κατόπιν αυτού η υπόθεση που αφορά την αξίωση της TNS κατά της INTRAROM έχει ανασταλεί μέχρι την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος ακύρωσης που έχει υποβάλλει η Intrarom. Η υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη.

θ) Η Intrarom έχει ασκήσει αγωγή κατά της εταιρείας Intralot SA (φάκελος διαιτησίας υπ. αριθ. 89/2017), ζητώντας από το αρμόδιο Διαιτητικό Δικαστήριο να υποχρεώσει την Intralot SA να καταβάλει στην Intrarom οφειλές συνολικού ύψους RON 7.171.497, κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αγωγής, για οφειλόμενα και μη καταβληθέντα τιμολόγια μαζί με τους τόκους καθυστερημένης πληρωμής. Η υπόθεση βρίσκεται στο στάδιο της σύνταξης έκθεσης λογιστικής πραγματογνωμοσύνης που ζητήθηκε από το Διαιτητικό Δικαστήριο.

ι) Η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ρουμανίας ανακοίνωσε στην Intrarom τον Νοέμβριο του 2017, την από 18.07.2017 υπ' αριθ. 33 απόφασή της για την επιβολή χρηματικής ποινής RON 2.125.796,00 για τις πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 5, παράγραφος 1, εδάφιο γ) του Νόμου 21/1996 περί ανταγωνισμού. Δεν έχουν επιβληθεί εις βάρος της Intrarom τυχόν απαγορευτικά μέτρα ούτε η υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης. Η Intrarom κατέθεσε προσφυγή (φάκελος αρ. 9468/2/2017) κατά της ως άνω απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, που καταχωρήθηκε στο Εφετείο του Βουκουρεστίου. Το πρόστιμο επιβάρυνε την κατάσταση συνολικού εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης και καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου από την Intrarom, αποκλειστικά και μόνο για την αποφυγή μέτρων εκτέλεσης κατά της εταιρείας, χωρίς η πληρωμή αυτή να συνιστά αποδοχή της ως άνω χρηματικής ποινής.

κ) Τον Φεβρουάριο του 2017, στο Δικαστήριο του Βουκουρεστίου διαβιβάστηκε φάκελος με αντικείμενο την άσκηση ποινικής δίωξης εναντίον ατόμων για το αδίκημα της φοροδιαφυγής. Με το κατηγορητήριο του Εισαγγελέα του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, παραγγέλθηκε η άσκηση δίωξης για το αδίκημα της φοροδιαφυγής, μεταξύ άλλων, εναντίον του Νικόλαου Δουκάκη, ο οποίος ήταν ο γενικός διευθυντής της Intrarom και μειοψηφών μέτοχος της Intrarom. Κατά του Νικολάου Δουκάκη προσάπτεται η κατηγορία ότι κατά την περίοδο 2009-2011 διέταξε την εγγραφή στα λογιστικά βιβλία της Intrarom εικονικών εξόδων που αντιπροσωπεύουν δαπάνες που δεν προκύπτουν από γνήσιες οικονομικές συναλλαγές, που βασίζονται σε τιμολόγια που εκδόθηκαν από ορισμένες εταιρείες, προκαλώντας ζημιά στον κρατικό προϋπολογισμό κατά το ποσό των RON 13.769.844,00 Ο φάκελος της υπόθεσης έχει σταλεί στο Δικαστήριο του Βουκουρεστίου και αφού πέρασε το στάδιο της προκαταρκτικής διαδικασίας βρίσκεται προς εκδίκαση. Η υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη.

Μια άλλη έρευνα εκκρεμεί στο γραφείο του εισαγγελέα σχετικά με τη διερεύνηση ατόμων για εικαζόμενες πράξεις φοροδιαφυγής κατά την περίοδο 2008-2010. Κατά τη διάρκεια αυτής της έρευνας βρίσκεται σε εξέλιξη δικαστική πραγματογνωμοσύνη στον τομέα της φορολογικής και λογιστικής ειδικότητας με στόχο να διαπιστωθεί αν τα διερευνηθέντα γεγονότα έχουν προκαλέσει οποιαδήποτε ζημία στον κρατικό προϋπολογισμό και ποια θα ήταν αυτή. Η Intrarom καλείται στις προαναφερθείσες έρευνες ως αστικά υπεύθυνη. Επίσης έχουν επιβληθεί προληπτικά μέτρα σε μερικά από τα ακίνητα της Intrarom.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι όλες οι ανωτέρω αναφερόμενες δικαστικές υποθέσεις, τόσο με τους πελάτες-προμηθευτές όσο και με το Ρουμανικό Δημόσιο, δεν θα οδηγήσουν σε πρόσθετες υποχρεώσεις και ως εκ τούτου δεν έχει καταχωρηθεί καμία σχετική επιπλέον πρόβλεψη κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017.

Διάφορες άλλες επίδικες υποθέσεις εναντίον και υπέρ του Ομίλου και της Εταιρείας, αφορούν ποσά τα οποία δεν θα επηρεάσουν ουσιωδώς την χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Εταιρείας.

34. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

α) Συναλλαγές

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Πωλήσεις υπηρεσιών και αγαθών:				
Προς θυγατρικές	-	-	35.993.936,26	22.485.165,52
	-	**-**	**35.993.936,26**	**22.485.165,52**
Αγορές υπηρεσιών και αγαθών:				
Από θυγατρικές	-	-	21.186.486,89	10.194.505,14
Από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	-	3.239,35	-	3.239,35
		3.239,35	**21.186.486,89**	**10.197.744,49**
Έσοδα ενοικίων:				
Από θυγατρικές	-	-	39.324,60	39.792,00
	-	**-**	**39.324,60**	**39.792,00**

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέρη. Τα λοιπά συνδεδεμένα μέρη αφορούν εταιρείες στις οποίες συμμετέχουν και ασκούν ουσιώδη επιρροή ή έλεγχο οι βασικοί μέτοχοι της Εταιρείας.

β) Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από τις εμπορικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

	Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη:		
Από θυγατρικές	56.969.901,03	60.441.952,94
Σύνολο (Σημ. 23)	**56.969.901,03**	**60.441.952,94**

	Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη:		
Προς θυγατρικές	12.850.192,82	13.550.973,57
Σύνολο (Σημ. 31)	**12.850.192,82**	**13.550.973,57**

Ανάλυση απαιτήσεων από λοιπά συνδεδεμένα μέρη:

Με σειρά δανειακών συμβάσεων, η Εταιρεία έχει δανειοδοτήσει εντόκως, με ετήσιο επιτόκιο ίσο με το EURIBOR και LIBOR την θυγατρική της εταιρεία «Intracom Holdings International Ltd». Το σύνολο των ανωτέρω δανείων ανήρχετο, την 31 Δεκεμβρίου 2017, στο ποσό των Ευρώ 12.410.177,09 (2016: Ευρώ 14.312.057,29) και απεικονίζεται στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Εταιρείας (Σημείωση 20).
Στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνεται έντοκο δάνειο προς τη θυγατρική της εταιρεία «Intracom Telecom Technologies Ltd.» το οποίο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017,

ανέρχονταν σε Ευρώ 2.323.395,37 (2016: Ευρώ 2.323.395,37 αντίστοιχα). Η Διοίκηση της Εταιρείας δεν έχει την πρόθεση να απαιτήσει την αποπληρωμή των ανωτέρω δανείων στο άμεσο μέλλον (Σημείωση 20).

Επιπλέον στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνεται έντοκο δάνειο προς τη θυγατρική της εταιρεία «Αιθήρ Τεχνολογικές Λύσεις και Εφαρμογές Α.Ε.» το οποίο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, ανέρχονταν σε Ευρώ 1.297.092,66 (2016: Ευρώ 695.346,20 αντίστοιχα). Η Διοίκηση της Εταιρείας δεν έχει την πρόθεση να απαιτήσει την αποπληρωμή των ανωτέρω δανείων στο άμεσο μέλλον (Σημείωση. 20).

Παροχές προς τη διοίκηση
Για τη χρήση του 2017, ποσό ύψους Ευρώ 943.095,83 και Ευρώ 729.145,71 καταβλήθηκαν ως μισθοί μελών Δ.Σ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα, και ποσό Ευρώ 2.855.936,61 και Ευρώ 2.141.728,42 ως αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα.

Για τη χρήση του 2016, ποσό ύψους Ευρώ 1.198.912,38 και Ευρώ 996.102,12 καταβλήθηκαν ως μισθοί μελών Δ.Σ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα, και ποσό Ευρώ 3.050.719,54 και Ευρώ 2.047.505,82 ως αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα.

35. Στόχοι και πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου
Οι δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, πιστωτικούς κινδύνους και κινδύνους ρευστότητας ταμειακών ροών. Η διαχείριση των κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας και του Ομίλου. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί η Εταιρεία και ο Όμιλος με σκοπό να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε συγκεκριμένους κινδύνους αποτελούνται κυρίως από προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (futures/forwards).

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης, της Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου.

Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος
Η Εταιρεία και ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο και συνεπώς εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο προερχόμενο από τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Αυτός ο κίνδυνος προκύπτει κυρίως από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και καθαρές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εξωτερικού.

Το κυριότερο νόμισμα σε όγκο συναλλαγών της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός του EURO είναι το USD. Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου γίνεται αφενός με τη μεγιστοποίηση της φυσικής αντιστάθμισης μέσω υποχρεώσεων – απαιτήσεων και εισροών - εκροών σε USD και αφετέρου με τη χρήση κατάλληλων παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την αντιστάθμιση μέρους της καθαρής συναλλαγματικής έκθεσης μετά από την απάλειψη των ποσών της φυσικής αντιστάθμισης.

Η πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου είναι η μη διακράτηση συναλλαγματικών διαθεσίμων υψηλότερων από τα απαραίτητα προβλεπόμενα για χρήση στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση ευαισθησίας των καθαρών αποτελεσμάτων του Ομίλου σε πιθανές αυξομειώσεις της ισοτιμίας συναλλάγματος για τις χρήσεις 2017 και 2016. Για την ανάλυση αυτή λήφθηκαν υπόψη ο δανεισμός, και τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου καθώς και οι εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε USD στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα.

Αύξηση Ισοτιμίας EUR/USD κατά	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2017	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2016
3,00%	(486.646,42)	(429.982,38)
6,00%	(973.292,86)	(859.964,76)
9,00%	(1.459.939,28)	(1.289.947,13)
12,00%	(1.946.585,71)	(1.719.929,51)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση ευαισθησίας των καθαρών προ φόρων αποτελεσμάτων της Εταιρείας σε πιθανές αυξομειώσεις της ισοτιμίας συναλλάγματος για τις χρήσεις 2017 και 2016. Για την ανάλυση αυτή λήφθηκαν υπόψη ο δανεισμός, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας καθώς και οι εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε USD στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα.

Αύξηση Ισοτιμίας EUR/USD κατά	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2017	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2016
3,00%	(1.195.707,16)	(1.192.619,73)
6,00%	(2.391.414,33)	(2.385.239,46)
9,00%	(3.587.121,50)	(3.577.859,19)
12,00%	(4.782.828,66)	(4.770.478,93)

Αντίστοιχη μείωση στην ισοτιμία θα οδηγούσε σε ισόποση αλλά αντίθετη επίδραση στα αποτελεσμάτων προ φόρων.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εκτίθεται σε μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών. Μέρος του κινδύνου αυτού αντισταθμίζεται με την ενσωμάτωση της μεταβολής του κόστους στην τελική τιμή των προϊόντων.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει περιορισμένη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο. Οι πωλήσεις υπηρεσιών και εμπορευμάτων γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένη πιστοληπτική ικανότητα. Στις περιπτώσεις δε που παρέχεται πίστωση σε πελάτες με μειωμένη ή μη αξιολογημένη πιστοληπτική ικανότητα εξασφαλίζεται κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου είτε μέσω ασφάλισης στον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων, είτε με την λήψη τραπεζικών εγγυήσεων από τον πελάτη, είτε μέσω της μετακύλισης του κινδύνου στους προμηθευτές όπου αυτό είναι δυνατό. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο αντανακλάται από το ύψος του κάθε στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργηθούν από έλλειψη επαρκούς ρευστότητας φροντίζοντας να υπάρχουν πάντα εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς την Εταιρεία και τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει για τον Όμιλο και την Εταιρεία τις ημερομηνίες λήξεως των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016, με βάση τις πληρωμές που απορρέουν από τις σχετικές δανειακές συμβάσεις, σε μη προεξοφλημένες τιμές. Δεν περιλαμβάνονται οι πληρωμές των τόκων που αφορούν τις συμβάσεις πίστωσης με αλληλόχρεους τραπεζικούς λογαριασμούς και δάνεια από τρίτους.

Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2017	Άμεσα απαιτητό	Λιγότερο από 3 μήνες	Από 3 έως 12 μήνες	Από 1 έως 5 χρόνια	Περισσότερο από 5 χρόνια	Σύνολο
Δάνεια	6.970,74	1.341.121,79	18.750.280,16	1.255,75	-	20.099.628,44
Δάνεια από τρίτους	-	-	14.400.000,00	-	-	14.400.000,00
Εμπορικοί και λοιποί λογαριασμοί πληρωτέοι	14.151.175,76	11.351.746,81	11.320.034,57	-	-	36.822.957,14
Σύνολο	14.158.146,50	12.692.868,60	44.470.314,73	1.255,75	-	71.322.585,58

31 Δεκεμβρίου 2016	Άμεσα απαιτητό	Λιγότερο από 3 μήνες	Από 3 έως 12 μήνες	Από 1 έως 5 χρόνια	Περισσότερο από 5 χρόνια	Σύνολο
Δάνεια	10.151,24	4.226.405,84	21.683.895,17	15.480,49	-	25.935.932,74
Δάνεια από τρίτους	-	-	14.400.000,00	-	-	14.400.000,00
Εμπορικοί και λοιποί λογαριασμοί πληρωτέοι	18.379.690,83	12.483.883,50	11.640.965,25	-	-	42.504.539,58
Σύνολο	18.389.842,07	16.710.289,34	47.724.860,42	15.480,49	-	82.840.472,32

Εταιρεία

31 Δεκεμβρίου 2017	Άμεσα απαιτητό	Λιγότερο από 3 μήνες	Από 3 έως 12 μήνες	Από 1 έως 5 χρόνια	Περισσότερο από 5 χρόνια	Σύνολο
Δάνεια	-	-	18.400.000,00	-	-	18.400.000,00
Δάνεια από τρίτους	-	-	14.400.000,00	-	-	14.400.000,00
Εμπορικοί και λοιποί λογαριασμοί πληρωτέοι	7.291.325,31	5.901.374,90	7.254.839,52	-	-	20.447.539,73
Σύνολο	7.291.325,31	5.901.374,90	40.054.839,52	-	-	53.247.539,73

31 Δεκεμβρίου 2016	Άμεσα απαιτητό	Λιγότερο από 3 μήνες	Από 3 έως 12 μήνες	Από 1 έως 5 χρόνια	Περισσότερο από 5 χρόνια	Σύνολο
Δάνεια	-	2.878.702,56	21.139.130,92	-	-	24.017.833,48
Δάνεια από τρίτους	-	-	14.400.000,00	-	-	14.400.000,00
Εμπορικοί και λοιποί λογαριασμοί πληρωτέοι	8.633.059,26	8.757.735,01	7.658.433,74	-	-	25.049.228,01
Σύνολο	8.633.059,26	11.636.437,57	43.197.564,66	-	-	63.467.061,49

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων
Τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές ροές της Εταιρείας και του Ομίλου επηρεάζονται από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων επηρεάζει ουσιαστικά τον δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο. Πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου είναι να παρακολουθεί τις τάσεις των επιτοκίων και να αποφασίζει για τον συνδυασμό σταθερών – κυμαινόμενων επιτοκίων σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Κατά την τρέχουσα περίοδο το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας και του Ομίλου έχει συναφθεί με κυμαινόμενο επιτόκιο διότι εκτιμήθηκε ότι ο συγκεκριμένος κίνδυνος είναι περιορισμένος καθώς τα επιτόκια του Ευρώ αναμένεται να διατηρηθούν σταθερά ή και να μειωθούν στο μεσοπρόθεσμο μέλλον. Κατά περίπτωση και εφόσον κριθεί απαραίτητο, η Εταιρεία και ο Όμιλος χρησιμοποιούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου για να μετριάσει τον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων (Interest rates swaps).

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται ανάλυση ευαισθησίας των καθαρών προ φόρων αποτελεσμάτων του Ομίλου σε πιθανές αυξομειώσεις των επιτοκίων για τις χρήσεις 2017 και 2016. Για την ανάλυση αυτή λήφθηκαν υπόψη ο δανεισμός και τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε Ευρώ

Αύξηση Επιτοκίων (Μονάδες Βάσης)	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2017	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2016
25	(56.274,45)	(67.060,72)
50	(112.548,90)	(134.121,44)
75	(168.823,35)	(201.182,16)
100	(225.097,81)	(268.242,87)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε USD

Αύξηση Επιτοκίων (Μονάδες Βάσης)	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2017	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2016
25	13.427,80	7.574,19
50	26.855,61	15.148,38
75	40.283,41	22.722,56
100	53.711,22	30.296,75

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται ανάλυση ευαισθησίας των καθαρών προ φόρων αποτελεσμάτων της Εταιρείας σε πιθανές αυξομειώσεις των επιτοκίων για τις χρήσεις 2017 και 2016. Για την ανάλυση αυτή λήφθηκαν υπόψη ο δανεισμός και τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε Ευρώ

Αύξηση Επιτοκίων (Μονάδες Βάσης)	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2017	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2016
25	(68.140,09)	(87.135,75)
50	(136.280,17)	(174.271,49)
75	(204.420,26)	(261.407,24)
100	(272.560,35)	(348.542,97)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε USD

Αύξηση Επιτοκίων (Μονάδες Βάσης)	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2017	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων 31/12/2016
25	9.117,67	5.650,07
50	18.235,33	11.300,14
75	27.352,99	16.950,21
100	36.470,65	22.600,28

Αντίστοιχη μείωση των επιτοκίων θα οδηγούσε σε ισόποση αλλά αντίθετη επίδραση στα αποτελεσμάτων προ φόρων.

Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών
Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού χρησιμοποιείται η τιμή προσφοράς και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού χρησιμοποιείται η τιμή ζήτησης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δε διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη τους αξία. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία και τον Όμιλο για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

36. Αλλαγές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Όμιλος

	1 Ιανουαρίου 2017	Ταμειακές ροές	Συναλλαγματικές διαφορές	Νέες χρηματοδοτικές μισθώσεις	Λοιπά	31 Δεκεμβρίου 2017
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	15.480,49	(14.224,74)	-	-	-	1.255,75
Βραχυπρόθεσμα δάνεια από τρίτους	14.400.000,00	-	-	-	-	14.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια μεταβλητού επιτοκίου	25.828.597,77	(5.822.217,56)	(6.432,48)	-	84.137,75	20.084.085,48
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	14.883,25	(596,04)	-	-	-	14.287,21
Σύνολο υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	40.258.961,51	(5.837.038,34)	(6.432,48)	-	84.137,75	34.499.628,44

	1 Ιανουαρίου 2016	Ταμειακές ροές	Συναλλαγματικές διαφορές	Νέες χρηματοδοτικές μισθώσεις	Λοιπά	31 Δεκεμβρίου 2016
Μακροπρόθεσμα δάνεια από τρίτους	14.400.000,00	-	-	-	(14.400.000,00)	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.805,29	-		15.480,49	(1.805,29)	15.480,49
Βραχυπρόθεσμα δάνεια από τρίτους	-	-	-	-	14.400.000,00	14.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια μεταβλητού επιτοκίου	37.319.619,21	(11.634.440,36)	-	-	143.418,92	25.828.597,77
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	4.997,06	(17.442,69)	-	25.523,59	1.805,29	14.883,25
Σύνολο υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	51.726.421,56	(11.651.883,05)	-	41.004,08	143.418,92	40.258.961,51

Εταιρεία

	1 Ιανουαρίου 2017	Ταμειακές ροές	Λοιπά	31 Δεκεμβρίου 2017
Βραχυπρόθεσμα δάνεια από τρίτους	14.400.000,00	-	-	14.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια μεταβλητού επιτοκίου	23.940.862,25	(5.625.000,00)	84.137,75	18.400.000,00
Σύνολο υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	38.340.862,25	(5.625.000,00)	84.137,75	32.800.000,00

	1 Ιανουαρίου 2016	Ταμειακές ροές	Λοιπά	31 Δεκεμβρίου 2016
Μακροπρόθεσμα δάνεια από τρίτους	14.400.000,00	-	(14.400.000,00)	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια από τρίτους	-	-	14.400.000,00	14.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια μεταβλητού επιτοκίου	35.047.443,33	(11.250.000,00)	143.418,92	23.940.862,25
Σύνολο υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	49.447.443,33	(11.250.000,00)	143.418,92	38.340.862,25

Η στήλη «Λοιπά» περιλαμβάνει την επίδραση της αναταξινόμησης του μη κυκλοφορούντος μέρους των τοκοφόρων δανείων, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις στο κυκλοφορούν μέρος λόγω χρονικής επίδρασης.

37. Χρηματοοικονομικά μέσα

Εύλογες αξίες

Η σύγκριση της εύλογης αξίας με τη λογιστική αξία, όπως αυτή παρουσιάζεται στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, για κάθε κατηγορία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 έχει ως εξής:

Όμιλος

	Λογιστικές αξίες		Εύλογες αξίες	
	2017	2016	2017	2016
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Διαθέσιμα	17.580.204,52	16.759.938,39	17.580.204,52	16.759.938,39
Δάνεια εισπρακτέα	-	10.000,00	-	10.000,00
Διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις	57.302,66	58.811,29	57.302,66	58.811,29
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια από τρίτους	14.400.000,00	14.400.000,00	14.400.000,00	14.400.000,00
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	15.542,96	30.363,74	15.542,96	30.363,74
Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου	20.084.085,48	25.828.597,77	20.084.085,48	25.828.597,77

Εταιρεία

	Λογιστικές αξίες		Εύλογες αξίες	
	2017	2016	2017	2016
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Διαθέσιμα	9.514.440,12	6.193.090,14	9.514.440,12	6.193.090,14
Ενδοεταιρικά δάνεια εισπρακτέα	16.030.665,12	17.330.798,86	16.030.665,12	17.330.798,86
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια από τρίτους	14.400.000,00	14.400.000,00	14.400.000,00	14.400.000,00
Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου	18.400.000,00	23.940.862,25	18.400.000,00	23.940.862,25

Η εύλογη αξία των δανείων συμπίπτει με την λογιστική αξία τους, λόγω του ότι τα επιτόκια δανεισμού όπως αυτά προκύπτουν από τις δανειακές συμβάσεις δεν διαφέρουν σημαντικά από τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς. Για την αποτίμηση των μη εισηγμένων σε οργανωμένες αγορές διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων βλέπε σημείωση 19.

38. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης

Με τη συνεδρίαση της 1ης Νοεμβρίου 2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας Intracom Telecom Holdings International Ltd, η οποία είναι 100% θυγατρική της μητρικής εταιρείας, αποφασίστηκε η ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στην Ισπανία. Η ίδρυση της θυγατρικής ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2018.

Η Εταιρεία στις 19 Ιουλίου 2018 ήρθε σε συνεννόηση με την εταιρεία Altaco Ltd για την επαναδιαπραγμάτευση των όρων και της διάρκειας του υφιστάμενου δανείου ποσού Ευρώ 14.400.000,00 βάσει της οποίας η αποπληρωμή του προβλέπεται να γίνει σε σαράντα οκτώ (48) ισόποσες δόσεις ποσού Ευρώ 300.000,00 έκαστη, αρχής γενομένης τον Σεπτέμβριο του 2018.

Δεν υπήρξαν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2017, που να αφορούν είτε τον Όμιλο είτε την Εταιρεία, που να επηρεάζουν σημαντικά την κατανόηση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.